

ಚಂದ್ರಮಾಮ

ಮೇ 1986

★

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಚಂದ್ರಮಾಮನ ಹರಟೆ	...	೯	ವೃತ್ತಿಭೆ	...	೪೨
ಅರಿಷ್ಟನೇಮಿ	...	೧೦	ಶಿಹರೀಲೆ	...	೪೩
ಯೋಗ್ಯತಾ ಪರೀಕ್ಷೆ	...	೧೧	ಮೇಲು, ಕೀಳು	...	೪೯
ಭಿಕ್ಷುಕನ ಬಡತನ	...	೧೭	ಕಲ್ಲನ ಪತ್ನಿ	...	೫೦
ಕುಚುಕೋಟೆ	...	೧೯	ಈಜು ಕಲಿತ ವೈದ್ಯ	...	೫೭
ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರು	...	೨೭	ವಸೂಲು ಪಂದ್ಯ	...	೫೭
ಬಳ್ಳೀ ಯಜಮಾನ	...	೩೨	ಅಪೂಕಾರಿ	...	೬೩
ತಿರುಪತಿ	...	೩೫	ವಿಚಿತ್ರ ಜಲಾಚರಗಳು	...	೬೩
ಅಪ್ಪಪ್ಪ ದೇವತೆ	...	೩೯	ಫೋಟೋ ಶಿರ್ಷಿಕೆಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ	...	೬೫

★

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ ರೂ. ೨-೫೦
ಮಾರ್ಪಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩೦-೦೦

ಚಂದ್ರಮಾಮಾ

ಸಂಪಾದಕರು: 'ಚಿತ್ರಸಾಹಿ'

ಸಂಚಾಲಕರು: ಸಾಗರೀಡಿ

ಹಿಂದೂ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪತನುವಾದರೆ ಅನೇಕರ ಮೇಲೆ ಸಂರೇಪ ಬಂದು, ದುಡುಕುತನದಿಂದ ಅವರೇ ಕಲ್ಪರೇಖೆಯೆ ವಿಚಾರಗಳೆ ನಡೆದರೆ ಅನರ್ಥವೆಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅಂತರೇ ಅವರಾಧ ಸಂಕೋಧನೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಲೆಯಾಗಿ ನಡೆದುಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನಸ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನ ಬೇಕು. ಮನಸ್ಸಿನ ತತ್ವವರಿಯುವ ತಾರ್ಕಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವರಿಂದಷ್ಟೇ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆವೆನ್ನು ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ "ಕಲ್ಪನ ಪತ್ರೆ" ಎಂಬ ಕಥೆಯೊಂದಿದೆ.

ಅ ಮ ರ ವಾ ನೆ

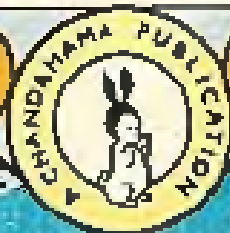
ವಿಜ್ಞ: ಸ್ತಂ ಮನ್ಯ ಕೇಶಾಬ್ಬ, ಮುಡ್ಡೋ ವರ್ತೋಕ ವಿಜ್ಞವಾ*
ಮೂಕೀಧಾಪಂ ವಪನಾಬ್ಬ, ಪುರುಷೇಪೂತ್ರಮೋತ್ತಮಾ
ವಿದ್ಯಾವಂಶನು ತಾನು ತಿಳಿಯುವವನೆಂದೂ, ವಿದ್ಯೆಯಿಲ್ಲದವನು
ತಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದವನೆಂದೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಏನೂ
ಹೇಳದೆ ಮೌನವಾಗಿರುವವನು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮನು.

ಸಂಪುಟ: ೭೬

ಮೇ '೮೩

ಸಂಚಿಕೆ: ೫

ಛಾಂದೋದ. ೨-೫೦ : : ವಾಹಿನಿ ಚಂದ್ರಮಾ ೨೦-೦೦

ಅರಿಷ್ಟನೇಮಿ

ಹಿರಿಮಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಾಜನು ಬೇಡಿಗೆ ಹೋದನು. ಅದನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ತಿರುಗಿದರೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ವ್ಯಾಗಿಯೂ ರಾಜನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಕೆಳಗೆ ಎರಡು ಭೇದಿಯಾಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಲೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ರಾಜನು ನೋಡಿದನು. ಕೊಡಲೇ ರಾಜನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಬಾಗಿ ದಿಟ್ಟಿಸು. ಆ ದಿಟ್ಟಿಗೆ ಮನವ ಕಂಡದಿಂದ "ಅಯ್ಯೋ!" ಎಂದು ಅಪೂರ್ವವಾಗಿ ಕೂಗಿ ಕೊಡಲೇ ರಾಜನು ಅಶ್ವಯೋದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಬಂತೆಯ ಚರ್ಮ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಒಬ್ಬ ಮುನಿಕುಮಾರನು ಬಾಣದ ಮೆಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಳಗಾದನು ರಾಜ.

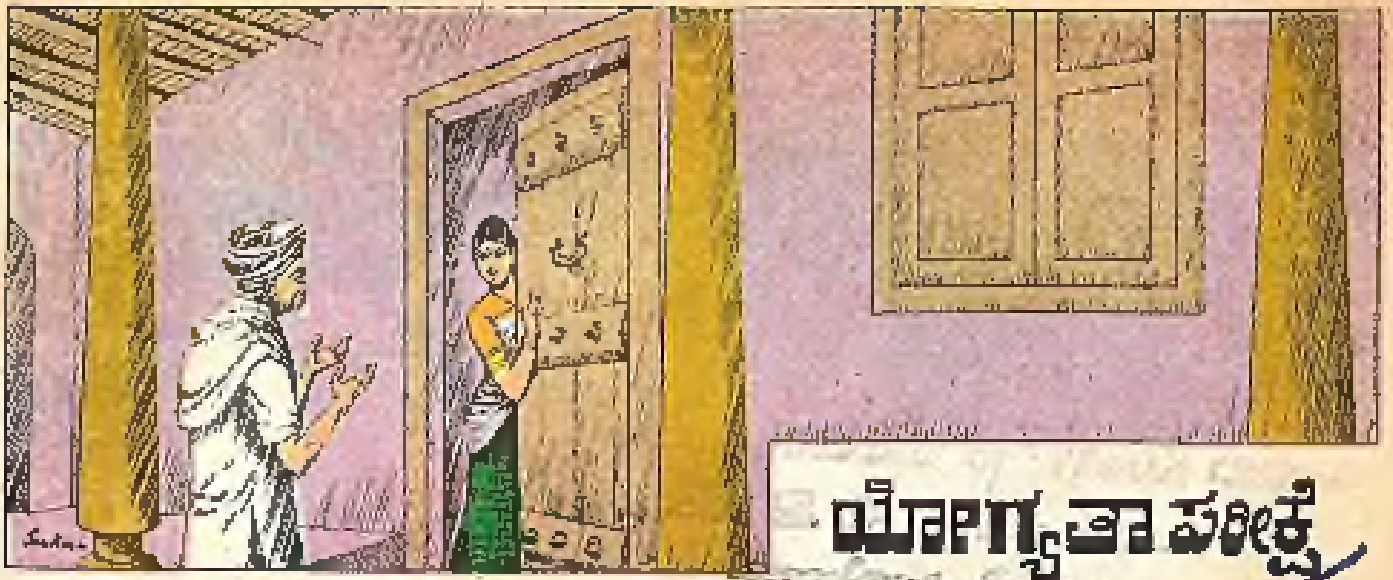
ತಾನು ಮಾಡಿದ ಅವರುಧವು ಹೊರ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊದಲೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿ ಹೋಗುವುದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೆಂದು ಒಂದುಕ್ಷಣ ಅವನಿಗೆ ಹೋರಿತು. ಆದರೆ ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ಹುಡುಗನ ಹಿಂದೆ ತಾನೆಯದ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕ್ಷಮಾಪನೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡು ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲೂ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಅದರನ್ನು ಒಂದು ಕೊನೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿರಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿರಬೇಕಾಗಿ ನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅರಿಷ್ಟನೇಮಿ ಎಂಬ ಮುನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ. "ಸ್ವಾಮಿ, ಬಂತೆಯ ಚರ್ಮ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಮುನಿಕುಮಾರನು ಯಾರಾದರೂ ಆ ಗುಡ್ಡದ ಕಡೆಗೆ ಬಂದರೋ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

"ಹೌದು, ನನ್ನ ಕುಮಾರನೇ ದರ್ಭೆಗಾಗಾಗಿ ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೋದನು" ಎಂದನು ಅರಿಷ್ಟನೇಮಿ ಮುನಿ ಆಗಲೇ ದರ್ಭೆಯ ಕಟ್ಟಿಗೆನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮುನಿಕುಮಾರನೊ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು.

ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ ರಾಜನಿಗೆ ಅಶ್ವಯೋದಿಂದ ಮಾತೆ ಕೂರಿದಲ್ಲಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವನಿಗೆ ಬಂದು "ಕಲೆ ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕುಮಾರನನ್ನು ಬಾಣದಿಂದ ಹೊಡೆದನು. ಬಾಣದ ಮೆಟ್ಟಿಗೆ ಅವನು ಸತ್ತು ಬಿದ್ದುದನ್ನು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿದೆ. ಅವನೇ ಈಗ ಹೀಗೆ ಸುತನಿಯಾಗಿ ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಂಬಲಾಗದಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದನು ರಾಜ.

"ಹೌದಪ್ಪಾ, ನನ್ನ ಮಗನನ್ನು ನೀನು ಬಾಣದಿಂದ ಹೊಡೆದದ್ದು ನಿಜವೇ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಗಳು ಭಗವದಪೂಜಾಗಾಗಿವೆ. ಇಂತಹ ದಿಟ್ಟಿಗಳು ನಮಗೆ ಯಾವ ಪಾಪವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದನು ಅರಿಷ್ಟನೇಮಿ ಮುನಿಗಳು ಕುಳಿತ್ತಾ.

ರೋಗ್ಯತಾ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಒಂದಿಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ರಮಾಪತಿ ಎಂಬ ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಸುವರ್ಚಲೆಯೊಬ್ಬಳೇ ಮಗಳು. ಇವಳು ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕತನದಲ್ಲಿಯೇ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬೆಳೆದಳು. ಅಂತರೇ ತಾಯಿಯಿಲ್ಲದ ತಬ್ಬರಿ ಮಗಳನ್ನು ರಮಾಪತಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಕ್ಕರೆಯೂಡಿ ಬೆಳೆಯಿಸಿದ್ದನು. ಈಗ ಸುವರ್ಚಲೆ ದೊಡ್ಡವಳಾಗಿ ಮದುವೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ರಮಾಪತಿ ವರಾಸ್ತ್ರೇಷಣೆಗೆ ತೊಡಗಿದ್ದನು.

ಒಂದು ದಿನ ನೆರೆಯೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ರಮಾಪತಿಯ ಬಾಲ್ಯ ಮಿತ್ರನಿಂದ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಒಂದು ಹೋಗ ಬೇಕೆಂದು ಸಮಾಚಾರ ಬಂತು. ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿ ಮಾತಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ತನ್ನ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಬರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ರಮಾಪತಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ರಾತ್ರಿ ಯೂಗುವುದರೊಳಗೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ಹೊಳೆತನು. ಹೊರಡುವಾಗ ಬಾಗಿಲು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಮಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಆಕಾಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, "ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಮೇಲೆ ಮಳೆ ಬರುತ್ತೋ ಏನೋ? ಒಂದು ಮೇಳೆ

ನಾನು ಬರುವಾಗ ರಾತ್ರಿಯಾದರೂ ಹೆದರಬೇಡ. ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ತಾಳ ಹಾಕಿಕೋ" ಎಂದನು.

"ನೀವೇನೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಡಿ ಅಪ್ಪಾ. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಸಣ್ಣ ಮಗು ಅಂದಾಕೊಂಡಿರಾ? ನೀವು ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಾಳೆಯೇ ಬನ್ನಿರಿ. ನನ್ನ ವಿಷಯ ಹೆದರಲೇ ಬೇಡಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಳು.

ರಾತ್ರಿಯಾಯಿತು. ಕಂದೆ ಬರುವುದು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಸುವರ್ಚಲೆ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿದರೂ ಸಂಯಾಗಿ ಎದ್ದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಾಗ ಮಳೆಯ ಶಬ್ದ. ಸುಮಾರು ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿಯಾದಾಗ ಹೊರ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಯಾರೋ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ತಟ್ಟುವ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿತು. ತಂದೆಯೇ ಬಂದರೆಂದು ಕೊಂಡು ಸುವರ್ಚಲೆ ಬಾಗಿಲ ಹಕ್ಕೆದ್ದಲ್ಲಿಟ್ಟ ಕಿಟಕಿಯ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು ಹೊರಗೆ ಹೊರಗೆ ನೋಡಿದಳು. ಆಗ ಹೊರಗೆ ಹನಿಹನಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ನೆನೆದ ಮುದುಕನೊಬ್ಬನು ಬಾಗಿಲ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತಿದ್ದನು.

ಆ ಮುದುಕನಿಗೆ ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದುದು ಗೊತ್ತಾಗಿ, ಆ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ "ಈ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪಾಗ ಕೊಟ್ಟು ವ್ಯಾ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳುವಿರಾ? ತಲೆಯದ ಊರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದೆ ನಡೆಯಾರಾ. ಮಳೆ ಬೇರೆ. ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸೌಖ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ" ಎಂದನು ದಿನಸ್ವರದಲ್ಲಿ.

ಸುವರ್ಚಲೆಗೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಕನಿಕರ ಬಂದುದ ರಿಂದ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು, "ಒಳಗೆ ಬನ್ನಿ ತಾತಾ" ಎಂದು ಕರೆದು ದೀಪ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿದಳು.

ಮುದುಕನು ಒಳಗೆ ಬಂದನು. ಅವಳು ಅವನಿಗೆ ಒಣ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಟ್ಟಳು. ಮೈ ತಲೆ ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಬೈರಾಸನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಳು. ಅವನು ಮೈ ಒರೆಸಿಕೊಂಡು, ಒಣ ಬಟ್ಟೆ ಉಟ್ಟು, ಸುತ್ರೆಲೂ ನೋಡಿ, "ಈ ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೀಮೊಬ್ಬಳೇ ಇರುವಿರಾ ಅವ್ವಾ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಸುವರ್ಚಲೆ ಶನ್ನ ತಂದೆ ನೆರೆಯ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ, "ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಮಾಡಬೇಡಿ ತಾತಾ. ಊಟ ಮಾಡುವಿರಾದರೆ ಹೇಳಿರಿ" ಎಂದಳು.

ಅವನು ತಲೆಬಗ್ಗಿಸಿ ಮೆಲ್ಲನೆನಿಯದ, "ಇವತ್ತು ಊಟವೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ" ಎಂದನು.

"ಊಟ ಉಳಿದಿದೆ, ಒನ್ನಿ ಕೂಡಿ" ಎಂದು ಸುವರ್ಚಲೆ. ತಾನು ಉಂಡು ಉಳಿದಿದ್ದ ಅನ್ನ ಪಲ್ಯ ಹುಳಿಗಳನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಬಡಿಸಿದಳು. ಮುದುಕನು ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿ ಉಂಡನು.

ಸುವರ್ಚಲೆ ಮುಂದಿನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಚಾಪ ಬಿಡಿಸಿ ಮುದುಕನಿಗೆ ಮಲಗಲು ಶಯಾನು ಮಾಡು ತ್ತಿರಲು, ಫಕ್ಕನೆ ಅವಳ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಏನೋ ಬಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವಳು ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಿದಳು. ಮುದುಕನು ಅವಳ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹದನಾಗಿ ಹೊಳೆಯುವ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ, "ಮಾಕಾಡದ ಒಳ್ಳೇದರಲ್ಲಿ ಮನೆಯೊಳಗಿರುವ ಪಾಳೆಗಳು ನಾಣ್ಯ ಗಳು ಗಂಟುಕಟ್ಟಿ ತಂದಿಡು. ಏನಾದರೂ ಸಾಹಸ ಮಾಡಲು ನೋಡಿದರೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆಯುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು ಕಣ್ಣು ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾ.

ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇದಿರು ನೋಡದ ಈ ಪರಿಣಾಮ ದಿಂದ ಸುವರ್ಚಲೆ ಗಾಬರಾದಿದ್ದು, ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದೆ ನಿಂತು, ಧೈರ್ಯ ತಂದುಕೊಂಡು "ಅಕ್ರಿಯ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೇ ದ್ರೋಹ ಮಾಡುವುದೇ? ಮನುಷ್ಯನೇ ಆದ ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಕೃತ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗದು ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಹಸಿವಾದ್ದರಿಂದ ತಾನೇ ಉಂಡದ್ದು?" ಎಂದಳು ತನಗೆ ತಾನೇ ಹೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ.

ಮುದುಕನು ಮುಖ ಸಿಂಡರಿಸಿ, "ಇದೊಂದು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಅಕ್ರಯವೇನು? ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯ

ದಿವ್ಯರೆ ಒಡೆದು ಒಳಗೆ ನಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಊಟ ಮಾಡಿದ ರೇನು, ಕದ್ದರೇನು? ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ. ಹೊಟ್ಟೆ ಗಾಯೇ! ಹಾಳು ಹರಟೆ ಬೇಡ. ಮೊದಲನಾ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡು. ಎಲ್ಲಾ ಮೂಟೆ ಕಟ್ಟ ತಾ " ಎಂದನು.

"ಊಟ ಹಾಕಿ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಯಿತು. ಇನ್ನು ನಾನಾಗಿ ಏನೂ ಕೊಡಲಾರೆ. ಕೊಂವರೆ ಕೊಲ್ಲು. ಹಣವೇ ನಿನ್ನಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅಕೋ ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀನಿಗೆ ಬೇಕಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದು ವನ್ನು ನೀನೇ ಕುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗು " ಎಂದಳು ಕೋವದಿಂದ.

ಮುಂದುವರಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವಳು ತೋರಿಸಿದ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಹೋದನು. ಸುವರ್ಚಲೆ ಮಿಂಚಿನ ಮೇಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೋಗಿ ಆ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲು ಎಳೆದು ಚಿಲಕ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಟ್ಟಳು. ಮುಂದುವರಿದು ಸಾರಿ ಬಾಗಿಲೆಳೆದು, ಕೂಗಿ ಹೆದರಿಸುತ್ತ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಬಡಿಯತೊಡಗಿದಳು.

ಈ ನಡುರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದುವರಿದನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ನೆರೆಹೊರೆಯವರಿಗೆಲ್ಲ ನಿದ್ರಾಭಂಗ ಮಾಡುವುದೇಕೆಂದುಕೊಂಡು ಸುವರ್ಚಲೆ, ತನ್ನ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮಲಗಿದಳು. ಬೆಳಗಾದ ಮೇಲೆ ಮುಂದುವರಿದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ನೋಡೋಣವೆಂದು ಕೊಂಡಳು.

ಬೆಳಿಂಜಾನದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಹೊರಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟುವ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿತು. ಸುವರ್ಚಲೆ ಎಚ್ಚರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ತನ್ನ ತಂದೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟರೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಳು. ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದ ನಾಜೂಕಾದ ಯುವಕನೊಬ್ಬನು ಹೊರಗೆ ನಿಂತಿದ್ದನು.

ಸುವರ್ಚಲೆ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ, "ಯಾರು ಬೇಕು? ಯಾರು ನೀವು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಯುವಕನು ಮುಗುಳು ನಗುತ್ತ "ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ನೆನೆದ ಮುಂದುವರಿದೊಬ್ಬನು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಕೇಳಿ ಬಂದನೇನು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

"ಹೌದು, ಬಂದನು. ಆಶ್ರಯ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದಿಷ್ಟು ಊಟ ಹಾಕಿದೆ. ನನಗೇ ಕತ್ತಿ ತೋರಿಸಿ ಇರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಂಡು ಅಂತ ಹದರಿಸಿದ. ಅಶನನ್ನು ಆ ಪಕ್ಕದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಬಾಗಿಲು ಚಿಲಕ ಹಾಕಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಿತು? ಆ ಕಳ್ಳ ಮುಂದುವರಿದೊಂದಿಗೆ ನಿಮಗೇನು ಕೆಲಸ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು ಸುವರ್ಚಲೆ.

ಯುವಕನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕು, "ಅವನು ಕಳ್ಳನಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕೆಲಸದ ಆಳು" ಎಂದನು.

"ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಕೆಲಸದವನು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕಳ್ಳತನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅವನು ಕಳ್ಳನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನಾಗುತ್ತಾನೆ?" ಎಂದಳು ಸುವರ್ಚಲೆ ಕೋವದಿಂದ. ಸುವರ್ಚಲೆಯು ಕೋವದಿಂದ ಆ ಯುವಕನು

ಗೇನೂ ಆಗದೆ, ನಗುತ್ತಲೇ "ಅವನು ನಿಜಕ್ಕೂ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಲು ಬಂದವನಲ್ಲಾ ಅನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ನಾಟಕ ಅಷ್ಟೇ" ಎಂದು ಅವಳಿಗೆ ನಿಜ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದನು.

ಆ ಯುವಕನ ಹೆಸರು ಮೋಹನರಂಗ. ಒಂದು ವಾರದ ಕೆಳಗೆ ಸ್ನೇಹಿತನ ಮನೆಯ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಆ ಊರಿಗೆ ಬಂದ ಮೋಹನರಂಗನು, ಅದೇ ಮದುವೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಸುವರ್ಚಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವಳ ಅಂದ ಜಿಂದ, ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿತನಾದನು. ಆದರೆ ಲಕ್ಷಾಧಿಕಾರಿಯ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗನಾದ ಅವನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಅವಳಿಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವನಿಗೆ ತೋರಿತು. ಒಗೆ ಅವಳ ಯೋಗ್ಯತಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಅವಳು ಯಾರು ವಿನಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅರಿತು, ತಂದೆ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಹೊತ್ತು, ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಾಳಿನ ಮೂಲಕ ಈ ನಾಟಕ ಆಡಿಸಿದ್ದಾನೆ ಮೋಹನರಂಗ.

ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ ಅರ್ಪಯ್ಯವದುಕ್ತಿದ್ದ ಸುವರ್ಚಲೆ ಯನ್ನು ನೋಡಿ, "ಈಗ ಈ ನನ್ನ ಯೋಗ್ಯತಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗ್ಗಿ ನಿಜವು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಗೆದ್ದಿರುವೆ!" ಎಂದನು.

"ಆದಾ ಹೇಗೆ?" ಎಂದು ಸುವರ್ಚಲೆ ತನ್ನ ಕೋಪವನ್ನು ತಡೆದುಕೊಂಡು ಕೇಳಿದಳು.

ಅದಕ್ಕೆ ಯುವಕನು ರಮ್ಯವಾದ ಏಟಿನ ಹಾಗೆ ಹಾವಳಾವ ತೋರಿಸುತ್ತ, "ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಅದರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ನಿನ್ನ ದಯೆ, ಉದಾರತೆ, ವಾತ್ಸಲ್ಯಗಳೂ, ಕತ್ತಿ ನೋಡಿವಾಗ ಹೆದರದೆ ನಿಂತುದ ರಿಂದ ನಿನ್ನ ಧೈರ್ಯವೂ, ಅವನನ್ನು ಬಂಧಿಸುವುದ ರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಚುರುಕು ಚಾತುರ್ಯವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿಶೂಪಣವಾಗಿದೆ, ನನ್ನ ಅರ್ಧಾಂಗಿನಿಯಾಗಿ ಬಾಳ ಸಂಗಾತಿಯಾಗುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ನಿವಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನನಗೆ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ" ಎಂದನು.

"ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸದಾಳಿನ ಮೂಲಕ ಇಂತಹ ನಾಟಕ ಆಡಿಸಿದ ನೀವು ಸ್ವತಹಾ ನಾಟಕವಾದಿದರೆ ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು" ಎಂದು ಸುವರ್ಚಲೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಮುದುಕನಿಂದ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಳು. ಅವನು ಕಣ್ಣುಜ್ಜಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೊರಗೆ ಬಂದು, ತನ್ನ ಯಜಮಾನನ ಹಿಂದೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತನು.

ಆಗ ಸುವರ್ಚಲೆ ಯುವಕನೊಂದಿಗೆ, "ಮೋಹನ ರಂಗರೇ, ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಯೋಗ್ಯತಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಫಲಿತ ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದೆಲ್ಲಾ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಯಲ್ಲ. ಈಗ ಕೇಳಿ, ಇಂತಹ ಹುಚ್ಚು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೋತ್ಯಾಲನ ವರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವ ನನ್ನ ಉದಾರತನ, ಲಕ್ಷಾಧಿಕಾರಿ ದಾದ ನೀವು ಈ ಕ್ಷಣವೇ ಹೊರಟುಹೋಗದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮರ್ಯಾದೆ ದಕ್ಕದನ್ನುವ ನನ್ನ ಧೈರ್ಯ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಮದುವೆಯಾಗುವ ದಿಲ್ಲದನ್ನುವ ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಂದು

ಕೊಳ್ಳಿ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಇತರಿಕ್ಕಾದರೂ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಿ! ಹೌಂ. ಇನ್ನು ಹೋಗಿ ಬಿಡಿ ದಯವನಾಡಿ!" ಎಂದು ಕೋಪದಿಂದ ಬೀದಿಗೆ ಕೈ ತೋರಿಸಿದಳು.

ಅವಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಯಜಮಾನನೂ, ಕೆಲಸದಾಳೂ ಏನೂ ತೋರದೆ ತಲೆಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಗಲೇ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಬಾಗಿಲ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತಿದ್ದ ಸುವರ್ಚಿಯು ತಂದೆಯನ್ನು ಒಳಗೆ ಹೋಗಲು ಬಿಟ್ಟು ಬದಿಗೆ ಸರಿದು ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಟುಹೋದರು.

ಮಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಒಳಗೆ ಬಂದ ರಮಾವತಿ, ಮಗಳ ತಲೆಯನ್ನು ತಡವುತ್ತ, "ನೀನೊಬ್ಬಳೇ ಇರುವಿ ಎಂದುಕೊಂಡು ವಾತ್ಸಿ ಮೂರನೇ ಜಾಮು ದಾಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಬಿಟ್ಟಿ. ಇಲ್ಲಿ ಹೊಸ ದೃಶ್ಯ. ಅದರೂ ಹೀಗೆ ದುಡುಕಿ ಮಾತಾಡಿದಿಯೇಕಮ್ಮಾ? ಅಂತಹ ದೊಡ್ಡ ತನದವರು ತಾವಾಗಿ ಕೇಳಲು ಬಂದರೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಬಯ್ಯುವುದುಂಟೆ?" ಎಂದನು.

"ಅವ್ವಾ, ಅವರಿಗೆ ಹಣವಿರುವುದೆಂಬ ಅಹಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಇಷ್ಟವೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ನನ್ನ ಇಷ್ಟದ ಗೊಡವೆಯೇ ಬೇಡವೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹಿಡಿಸಿದುದಕ್ಕೆ

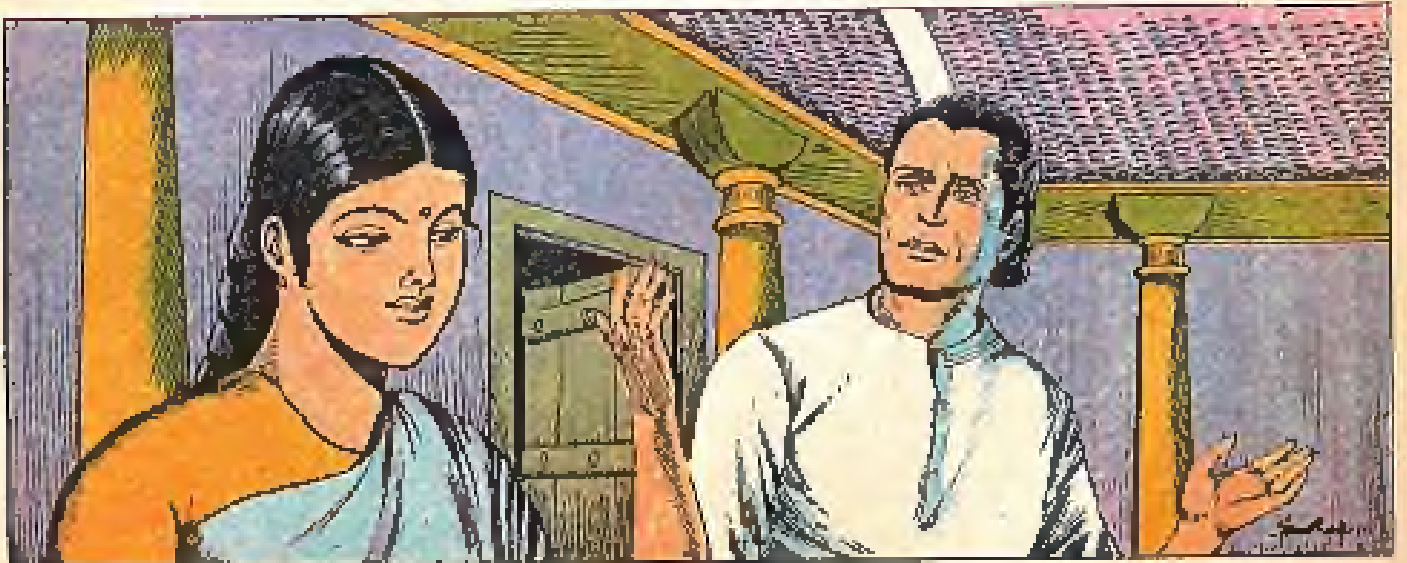
ಪರೀಕ್ಷೆ ಇಟ್ಟಿರಂತೆ. ಆ ಒಗೆಯ ಮನುಷ್ಯರು ಹಣದಿಂದ ವಿನಯದರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಂತಲೇ ಅರೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ" ಎಂದಳು ಸುವರ್ಚಲೆ.

ರಮಾವತಿ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಆಲೋಚಿಸಿ, "ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಸ್ನೇಹಿತ ರಾಮಭದ್ರಯ್ಯ, ಅತನ ಮಗ ಪ್ರಭಾಕರ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತು ತಾನೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

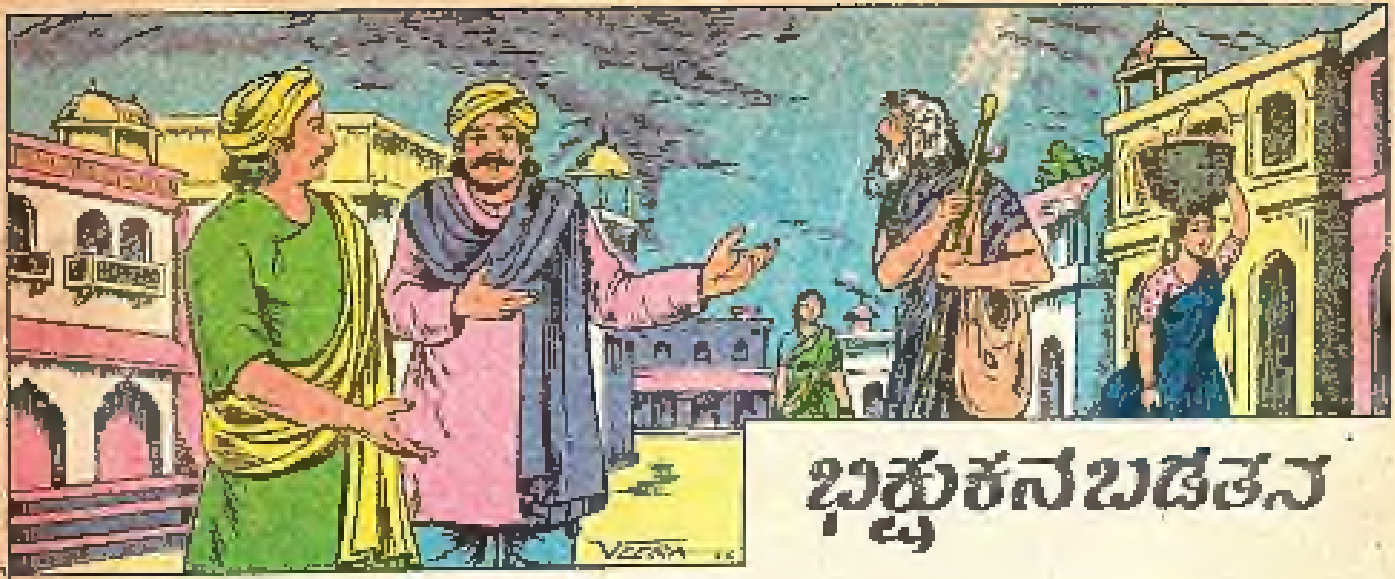
"ಗೊತ್ತಿದೆ. ಯಾಕೆ?" ಎಂದಳು ಸುವರ್ಚಲೆ.

"ಕಾಲು ಹುಣ್ಣಿನಿಂದ ನಡೆಯಲಾಗದೆ, ಅವನೇ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡದ್ದು. ಆ ರಾಮಭದ್ರಯ್ಯ ನನ್ನನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಸೊಸೆಯಾಗಿ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವನ ಅಪೇಕ್ಷೆ. ಪ್ರಭಾಕರ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳಿರುವ ಯೋಗ್ಯ ಹುಡುಗ. ಕಷ್ಟವೇವಿ. ಇರುವ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದಂತಹ ಬೆಲೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಾನೆ. ಅವನನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟವೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು ರಮಾವತಿ.

ಇಷ್ಟವೇ ಎಂಬಂತೆ ಸುವರ್ಚಲೆ ಮುಗುಳು ನಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ತಲೆಯಾಡಿಸಿದಳು. ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತನು ಸಂಬಂಧಿಕನಾಗುವನೆಂದು ರಮಾವತಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

ಭಿಕ್ಷುಕನ ಬಡತನ

ಹಿಂದೆ ಸುಧೂರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಗುಣಸೇನನೆಂಬ ರಾಜನು ಆಳಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅವನ ಅಕ್ಕಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳು ಅವನ ತಂದೆ, ತಾತಂದಿರ ಅಕ್ಕಿಗೆ ಹೋರಿಸುತ್ತ, ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದವರೆಗೆ ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದುಂಟು. ಹಾಗೆ ನಗರದ ಪ್ರಮುಖರೂ ಆಸ್ಥಾನದ ಪಂಡಿತರೂ ತಂದೆ ತಾತಂದಿರಿಗಿಂತ ಸುಗುಣಸೇನನ ಪರಿವಾಲನೆಯೇ ಮೇಲಾದುದೆಂದು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ ರಾಜನೊಂದಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಾತಾಂಡ ವರ್ಮನು. "ಮಹಾರಾಜರೇ, ತಮ್ಮ ಪರಿವಾಲನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಮುಖರೂ, ಆಶ್ರಿತರೂ ಬೆಂಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಆದ್ದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಬಹಿರಂಗದ ಸ್ತುತಿ ವಾಕ್ಯಗಳಾದರೂ ಆಗಿರಬಹುದಷ್ಟೆ? ಅದೊಂದರಿಂದ, ಒಂದೆ-ಸಾರಿ ನಾವು ವೇಷ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿ ಬರಬೇಕು. ಸ್ವತಃ ಜನತೆಯ ನಿಜವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಅಲ್ಲವೆ?" ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದನು.

ಆರು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಸುಗುಣಸೇನನಿಗೂ ತೋರಿತು. ಮರುದಿನ ರಾಜನೂ ಮಂತ್ರಿಯೂ

ಯಾರೋ ಪರವೂರಿನ ಹೊಸಬರಂತೆ ಮಾರುವೇಷ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ನಗರದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ನಗರಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು.

ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಭಿಕ್ಷುಕನೊಬ್ಬನು ಕಂಡುಬಂದನು. ಮಂತ್ರಿ ರಾಜನಿಗೆ ಆ ಭಿಕ್ಷುಕನನ್ನು ತೋರಿಸಿ, "ಮಹಾರಾಜರೇ ಇವನನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿ ಇವನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಏನು ಬರುವುದೋ ನೋಡೋಣ. ತಮ್ಮ ಪರಿವಾಲನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಗಿದೆಯೋ ನೋಡಿಬಿಡುವಾ" ಎಂದನು.

ಸುಗುಣಸೇನನು ತಲೆದೂಗಿ, ಆ ಭಿಕ್ಷುಕನನ್ನು ನೋಡಿ, "ಅಲ್ಲಯ್ಯಾ, ಒಂದು ಮಾತು. ನೀನೇಕೆ ಹೀಗೆ ಬೀದಿ ಬೀದಿ ಅಲೆಯುವಾ, ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುತ್ತೀ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಿಕ್ಷುಕನು ಒಹಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಭಾವದಿಂದ, "ಅದೇನು ಕೇಳೋದು? ಭಿಕ್ಷೆ ಎಕೆ ಬೇಡುವುದೆಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ? ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥ ಗೊತ್ತೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಪ್ಪತ್ತೈದು

ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರೂ ಹೀಗೆ ಕೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲ" ಎಂದನು.

ಆವನ ಮಾತಿನಿಂದ ರಾಜನು ಸಂತಪ್ತನಾದಂತೆ ಮಂತ್ರಿಯೊಂದಿಗೆ, "ಇವನು ನಮ್ಮ ತಾತನ ಕಾಲ ದಿಂದಲೂ ಭಿಕ್ಷುಕನೇ" ಎಂದನು.

ಆ ಮಾತು ಭಿಕ್ಷುಕನ ಕಿವಿಗೂ ಬಿತ್ತು. ಕೂಡಲೇ ಬೇಸರದಿಂದ, "ಆಯ್ಯಾ, ನಿಮ್ಮ ತಾತ ಯಾರೋ ನಾನರಿಯೆನು. ಆದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾನು ಈ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನಿಜವಾದ ಭಿಕ್ಷುಕನ ಅನುಭವ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಇತ್ತೀಚಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ! ಹಿಂದಿನ ಕಾಲ ಹೀಗಿರಲಿಲ್ಲವು!" ಎಂದನು.

"ಆದಂಥ ನಿಜವಾದ ಅನುಭವ?" ಎಂದು ರಾಜನು ಕೇಳಿದನು.

"ಕೇಳಿದೀರಿ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೋ ಹುಚ್ಚು ಗಾಳಿ ವಾತು ಅಂತ ಹಾರಿಸುವ ಮಾತಲ್ಲ. ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿರಿ. ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ದಿನಾ ಒಂದು ಗುಟೆ ಹೊತ್ತು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿದರೆ ಜೋಳಿಗೆ ತುಂಬುವುದು ಮಾತ್ರವೇ ಲಭ್ಯ. ಐದಾರು ತಾ ಮೃದ ಕಾಸುಗಳು ಕೂಡಾ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಬರುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾ ಅಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಲು ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳಾಗುತ್ತಾ ಬಂದವು. ಈಗ ಅವರೇ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಾರದವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿದರೂ ಜೋಳಿಗೆ ಅರ್ಧ ಕೂಡಾ ತುಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ದುಷ್ಟ ಮಗ್ಗಾಣೆ ಬೀಸುವವರಂತೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಭಿಕ್ಷುಕನು ತನ್ನ ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟನು.

ರಾಜನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು, ಆಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಿಯೊಂದಿಗೆ, "ಈ ಭಿಕ್ಷುಕ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಚಿಂತನೆ, ಉಪಕಾರ ಬುದ್ಧಿ,

ದಯೆ ಮುಂತಾದ ಒಳ್ಳೆ ಗುಣಗಳು ಕುಂಠಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲವೇ?" ಎಂದನು.

ಅದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿ, "ಮಹಾರಾಜಾ, ಭಿಕ್ಷುಕನು ಹೇಳಿದುದು ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದುಬಿಡುವ ಉದ್ದೇಶ ದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತಾನು ಎಷ್ಟು ಬಡವನಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದೇ ಅವನ ಉದ್ದೇಶವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ" ಎಂದನು.

ಮಂತ್ರಿಯ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಸುಗುಣವೇನ ರಾಜನು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತ, "ಹಾಗಾದರೇನು? ಭಿಕ್ಷುಕನು ಬಡವನಾಗುತ್ತಾ ಬರುವುದೆಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ?" ಎಂದನು.

"ಮಹಾರಾಜರೇ, ಆ ಭಿಕ್ಷುಕನು ನಿಮ್ಮ ತಾತ ನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರಾಘವಾಯಕವಾಗಿ

ಬದುಕಿದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನಷ್ಟೆ ? ಕೃಷ್ಣನಾಗಿ ಅವನ
ಆದಾಯವು ಹೇಗೆ ತಗ್ಗುತ್ತಾ ಬಂತೆಂತಲೂ ವಿವರ
ಸಿದ್ಧಾನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ
ಹೇಗೆ ಅಧೋಗತೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದಿರಬಹುದು
ಅವನು ಬಡವನಾದನೆಂದೇ ಅಂದಿರಬಹುದು ?
ಎಂದನು ಮಂತ್ರಿ.

“ಹೌದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ
ಗುಣಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು ಅಂದನು.
ಆದರಲ್ಲೇನು ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ?” ಎಂದು ಅಶ್ವತ್ಥ
ದಿಂದ ಕೇಳಿದನು ರಾಜ.

“ವಾಹರಾಜರು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ
ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಭಾವಿಸುವಂತೆ
ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಿ
ನೋಡಿದರೂ ನೋಸಗಳೂ ಕೊಳ್ಳೆ, ಕೊಲೆ,
ಕಳ್ಳತನಗಳೂ ನಡೆದಿರಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ
ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತಹ ಅರಾಜಕತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ”
ಎಂದನು ಮಂತ್ರಿ.

“ಹಾಗಾದರೆ ಭಿಕ್ಷುಕನ ಈಗಿನ ದುಸ್ಥಿತಿಗೆ
ಯಾರು ಕಾರಣವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ?”
ಎಂದು ಕೇಳಿದನು ರಾಜ.

“ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಈ ಇವತ್ತೆಂದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ
ಪ್ರಜೆಗಳ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇಳಿಯುತ್ತಾ

ಬಂದದೇ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅವರೂ
ಪ್ರಜೆಗಳು ಬಹಳ ಸಹನೆಯಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಳ್ಳೆಯ
ದಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅ ಭಿಕ್ಷುಕನ
ಬಡತನವು, ಪ್ರಜೆಗಳ ಬಡತನವನ್ನು ಕಾಲಬಿಡುವಾಗಿ
ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಸಹನೆ
ಯಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ಪ್ರಜೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಹನೆಯ
ವಿಲ್ಲೆ ಮುಖವೊಳಗಾದಂತೆ ನಾವು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿ
ಬೇಕಾಗಿದೆ” ಎಂದನು ಮಂತ್ರಿ.

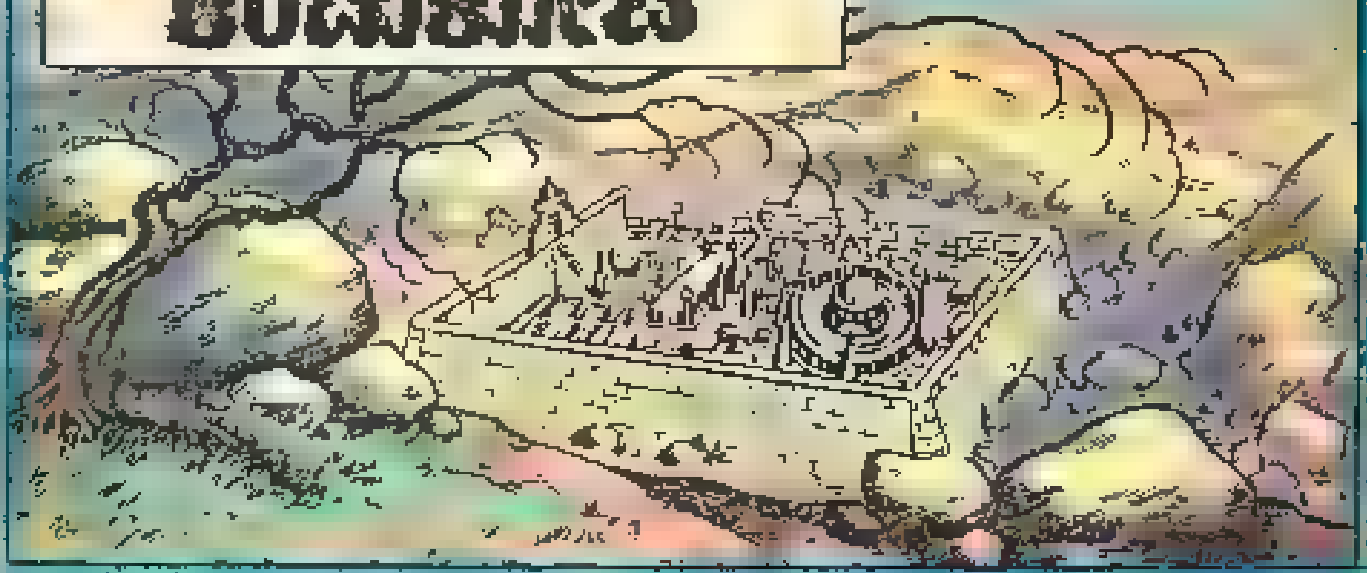
ಈ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಸುಗುಣ
ಸೇನ ರಾಜನಿಗೆ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅರ್ಥವಾಯಿತು.
ರಾಜಧಾನಿ ನಗರದೊಳಗಿನ ಪ್ರಮುಖರೂ
ಪಂಡಿತರೂ ಹೇಳುವಂತಹ ಮುಖಭೂತಿಗಳನ್ನು
ಈಳುತ್ತ, ಪರಿಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ತೋರಿ
ಸಿರುವುದನ್ನು ರಾಜನು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಒಪ್ಪಿ
ಕೊಂಡಂತೆ ತಲೆಯಾಡಿಸಿದನು.

ಹೀಗೆಯೇ ಸುಗುಣಸೇನನು ಮಂತ್ರಿಯೊಂದಿಗೆ
ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಪರ್ಯಟನೆ ಮಾಡಿದನು. ಆಗ
ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಗತ್ಯಗಳು ಹೀಗೇನು ಎಂಬುದೆಲ್ಲಾ
ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತ,
ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮರ್ಥನಾದ ರಾಜನೆಂದು ಕೀರ್ತಿ
ಪಡೆದನು ಸುಗುಣಸೇನ ರಾಜ.

ಕಂಚುಕೋಟೆ

ನಿಲ

[ಶಿವಪುರದ ಪರಹಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರವರ್ಮನೂ ಸೀನಾಥ ಧೀರಮಲ್ಲನೂ ಒಂದಿ ತಮ್ಮ ಸೇವಾಳೊಂದಿಗೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದರು. ಗುರುಗಳ ಇಚ್ಛೆಯ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ, ಆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಕೀತುವಿನ ಪಕ್ಷದ ಅನೇಕರು ಚಂದ್ರವರ್ಮನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದರು. ಸರ್ವಕೀತು ಕಾಣದವರೊಂದಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಓದಲು ಅವನ ಮುಖವು ಮೆಚಿತವಾಗಿತ್ತು. ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಚಂದ್ರವರ್ಮ — ಇನ್ನು ಓದಿ]

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನೂ, ಅವನ ಹಿಂದಿರ್ದ ಪ್ರಕಾಶವೂ ಪೂರ್ವ ಮುಳುಗುವೊಳಗಾಗುತ್ತಾ, ಸರ್ವಕೀತುವಿನ ಜಾಡು ತಿಳಿಯಲು ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಫಲದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದು, ಸರ್ವಕೀತು ತನ್ನ ಸೈನಿಕರೊಂದಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಗೆ ಓಡಿವನೋ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಅವರ ಜಿತ್ತೆಯ ಗುರುತು ಗಳಿಂದ ಅವರು ಪಶ್ಚಿಮ ತೀರದ ಕಡೆಗೆ ಹೋದಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆಂತಲೂ ಸಮಾಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಮುಂದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದುದು ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತೆಂದು ಚಂದ್ರವರ್ಮನಿಗೆ ತೋರಿತು. ಭಟರ ಆಲೋಚನೆ

ಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಅವರ ಭುಜಗಳನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದನು. ಆದನ್ನು ಕೇಳಿ ಚಂದ್ರವರ್ಮನು ಧೀರಮಲ್ಲನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ, "ನೋಡಿದೆಯಾ ಧೀರಮಲ್ಲಾ! ಸರ್ವಕೀತು ಮುಹಿಷ್ವತೀ ನಗರದ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ನೇರಾಗಿ ಕಂಚುಕೋಟೆಯ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ಅದೇ ಅವನು ಇನ್ನು ದೂರ ಒಂದುದರ ಉದ್ದೇಶವೆಂತಲೂ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದುದರಿಂದ ಕಂಚುಕೋಟೆಯ ರಹಸ್ಯವು ನಮಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲೇಬೇಕು!" ಎಂದನು. ಧೀರಮಲ್ಲನೂ

ಸುಖಾಹುವಾ ಹೌದು ಹೌದೆಂದು ಅವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಆಮೋದಿಸಿದರು. ಆದರೆ ತಾವಿಗೆ ಮಾಹಿಪ್ಪತಿ ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೋ, ಅಥವಾ ಸರ್ವಕೇತುವನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಕಂಚುಕೋಟಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೋ? ಎಂದು ಚಂದ್ರವರ್ಮನು ತನಗೆ ತಾನೇ ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಮೂವರೂ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿಕೊಂಡರು. ಕಡೆಗೆ ಕಂಡುಕೋಟಿಯ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸರ್ವಕೇತುವನ್ನು ಹತಮಾಡಿ, ಮಾಹಿಪ್ಪತಿಗೆ ಹೋಗುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಅವರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಕೂಡಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಸೈನಿಕರನ್ನೂ ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ, ಕಂಚುಕೋಟಿಯ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ತೊಡಗಿದರು. ಸೈನ್ಯವು ತೆರದೆಯಾಗಿ ಕದಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಶತ್ರುಗಳು ಹೋದ ದಾರಿಯ ಗುರುತು ಹಿಡಿದೇ ಚಂದ್ರವರ್ಮನ ಸೈನ್ಯವು

ಸಹಾಯತ್ತಿದ್ದಿತು. ಗುಡ್ಡಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ದಾಟಿ, ಅದುವಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನದಿಯ ಕಿರವನ್ನು ತಲುಪಿದರು.

ಆ ನದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಚಂದ್ರವರ್ಮನಿಗೆ ಆತ್ಮಾಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ತುಂಬ ಅಳವು ಅಗಲವು ಆಗಿ ಜಲಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಕುಣಿಯುವ ಆ ನದಿಯನ್ನು ಸೈನಿಕರೊಂದಿಗೆ ದಾಟುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಸರ್ವಕೇತುವಾದರೂ ಈ ನದಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ದಾಟಿದನು? ಅಥವಾ ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯಾದರೂ ತಮ್ಮ ಬರುವಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂಚು ಹುರಿ ಅದಗೆ ಕೊಂಡಿರಬಹುದೆ?

ಹೀಗೆ ಚಂದ್ರವರ್ಮನು ಬೆರಗಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರಲು, ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೆ ಮರದ ಕೊಂಬೆಗಳೆಡೆಯಿಂದ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಭುಗುಗುಟ್ಟುವಿಕೆ ಕೇಳಿತು. ಅದನ್ನನುಸರಿಸಿ ಮೂರು ತಲೆಗಳ ಮಹಾ ಸರ್ಪವೊಂದು ಬೊಕ್ಕೊಂದು ಕೆಳಗೆ ಹಾರಿಬಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ಘೀತಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರಲು, ಆ ಸರ್ಪವು ಮಾನವ ರೂಪ ತಾಳಿತು.

"ಚಂದ್ರವರ್ಮ ಪ್ರಭೂ" ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗುತ್ತಾ ಆ ಸರ್ಪ ಮಾನವನು ಓಡುತ್ತಾ ಮುಂದೆ ಬಂದನು.

ತನ್ನ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಕರೆಯುತ್ತ ಬರುವ ಮಾನವನನ್ನು ನೋಡಿ ಚಂದ್ರವರ್ಮನು ಅನಂದದಿಂದ ಹಾರಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ "ಕಾಲಕೇತೋ! ನೀನೋ!" ಎನ್ನುತ್ತ ಅವನ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದನು.

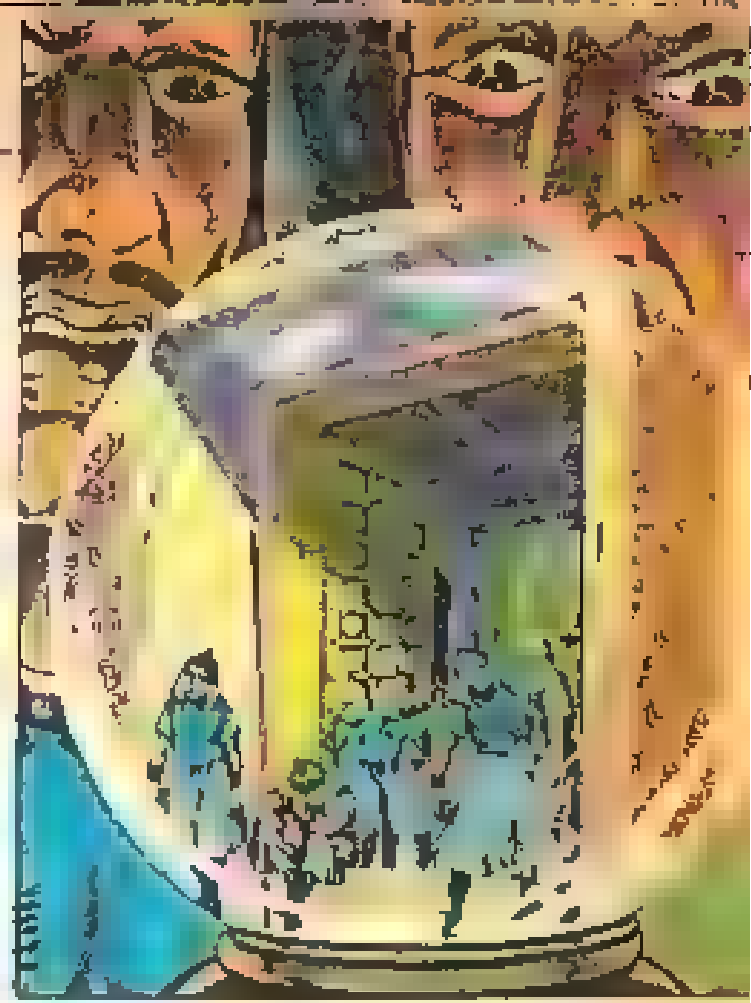
"ಹೌದು! ನಾನೇ! ನಿಮ್ಮ ದಯದಿಂದ ಕಾಲಕೇತುವಾಗಿ ನಿಜರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದವನೇ ನಾನು. ಮಂತ್ರದ ಕಾಪಾಲಿನಿಯ ಸೇವಕನಾಗಿದ್ದ ಕಾಲನಾಗನು ನಾನೇ. ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುವಾದ ಸರ್ವಕೇತು ಈ ಮೊದಲೇ ತನ್ನ ಕೈನ್ನಡೊಂದಿಗೆ ಈ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿಹೋದನು. ಅವನು ನದಿ ದಾಟಲು ಉಪ

ಯೋಗಿಸಿದ ಮರದ ತಪ್ಪಗಳನ್ನೂ, ಮರದ ತುಂಡುಗಳನ್ನೂ, ಆ ತೀರದಿಂದ ಈ ತೀರಕ್ಕೆ ತೆಂಡು, ಅಗೋ ಅಲ್ಲ ಕಾಣುವ ಮರಗಳ ಗುಂಡನೆದೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗುಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದನು ಕಾಲಕೇತು.

"ಬನ್ನಿ" ಎಂದು ಕಾಲಕೇತು ಚಂದ್ರವರ್ಮನ ಕೈಹಿಡಿದು ಆತನಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮರಗಳ ಹತ್ತಿರ ನದಿ ನೀರು ನಿಂತ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವವುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ "ಚಂದ್ರವರ್ಮ ಪ್ರಭೂ! ನೋಡಿರಿ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ತಂಪಿನ ವರ್ಷಾದಿಂದ ನೇರಾಗಿ ಈ ಕಡೆಗೆ ಬಂದನು. ಆನೇಕ ದಿನಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣದಿವಿ ತೀರಿಹೋದಳು. ಸಾಯುವ ಮೊದಲು ಅವಳು ಭೂತ ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಗಾಜಿನ ಗೋಳವನ್ನೂ, ಮನವಾಸ್ತುಕಿಯನ್ನೂ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋದಳು. ಅವಳಿಂದ ನೀವು ಎಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವಿರೆಯುವುದೆಲ್ಲ ಕಂಡುಕೊಂಡೆನು. ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುವಾದವನು, ನನಗೂ ಶತ್ರುವೇ ಎಂದು ಮೊದಲೇ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನಷ್ಟೆ? ಈಗ ಆ ಸರ್ಪಕೇತು ತನ್ನ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಿರುವನೆಂದು ನೋಡೋಣವೇ?" ಎಂದು ಕಾಲಕೇತು, ಮರದ ಮರೆಯಿಂದ ಗಾಜಿನ ಗೋಳವನ್ನು ತೋರಿ ಹೇಳಿದ, ಮಂತ್ರವನ್ನು ಓದಿಸುತ್ತಾ, ಅದನ್ನು ಮನವಾಸ್ತುಕಿಯಿಂದ ಮುಟ್ಟಿದನು.

ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗಾಜಿನ ಗೋಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ದೃಶ್ಯವು ಕಾಣಿಸಿತು.

ಪಗುಪಿಸುವ ಸೂರ್ಯಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವ ಧಾನ್ಯಕುಟುಂಬದೊಳಗೆ, ಕೊಟೆಯ ಗೋಡೆಯ ಉತ್ತರ ಭಾಗದ ಮುಖದ್ವಾರದ ದೊಡ್ಡದಾದ ಕುಟನ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು ಪೂರ್ತಿ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಿತು. ಬಾಗಿಲಿನ ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ಸೈನಿಕರು ಕಾವಲಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು ಕೋಟೆಯೊಳಗೆ ತಿಳಿಲವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

ಯದ್ದಿದ್ದ ಆನೇಕ ಧವನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಪಕೇತುವಿನ ಸೈನಿಕರು ಇವ್ವಿಬಂದಂಗೆ ವಿಹರಿಸುತ್ತ, ಅಪೂರ್ವವಾದ ರತ್ನಗಳನ್ನೂ ಬಂಗಾರವನ್ನೂ ಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುವ ದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕರಕಾಲು ತಿಳಿಯದಷ್ಟು ಸಂತೋಷ |

"ನೋಡಿರಿರಾ ಚಂದ್ರವರ್ಮ ಪ್ರಭೂ. ನಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳ ಗುಟ್ಟುಗಳ ಮಂದ ಹೀಗಿದೆ. ಆನೇಕರು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವ ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ ಸಮುದ್ರಜಲವು ಹಾಗುವುದೇನಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಸಮುದ್ರವು ಉಕ್ಕಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿತುನ್ನು ಜಲಮಯ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆ ಇಳಿಯುತ್ತ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೊಳೆಯನ್ನು ದಟ್ಟು ಬಹುದೂರ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಇದು ನಿಜವಾದ ಅದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ" ಎಂದನು ಕಾಲಕೇತು.

ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನಿಂತಲ್ಲೇ ತಿಳಿದು ಚಂದ್ರವರ್ಮನು ಒಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಉತ್ಸಾಹಿತ

ನಾಗಿ, ಸೈನಿಕರು ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಲು ಅಡ್ಡ
ಮಾಡಿದನು. ಕಾಲಕೆತು ಭದ್ರವಾಗಿರಿಸಿದ್ದ ತೆವ್ವ
ಗಳೂ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮರದ ತುಂಡುಗಳೂ
ದಿಮ್ಮಿಗಳೂ ಸೈನಿಕರಲ್ಲಿ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಲು
ಉಪಯೋಗವಾದವು. ಎಲ್ಲಿರೂ ಅಶ್ವಸ್ಥಾಪ
ದಿಂದ ಪಾಮುಂದೆ ಪಾಮುಂದೆ ಅನ್ನುತ್ತ ನದಿ
ಯನ್ನು ದಾಟಿದರು.

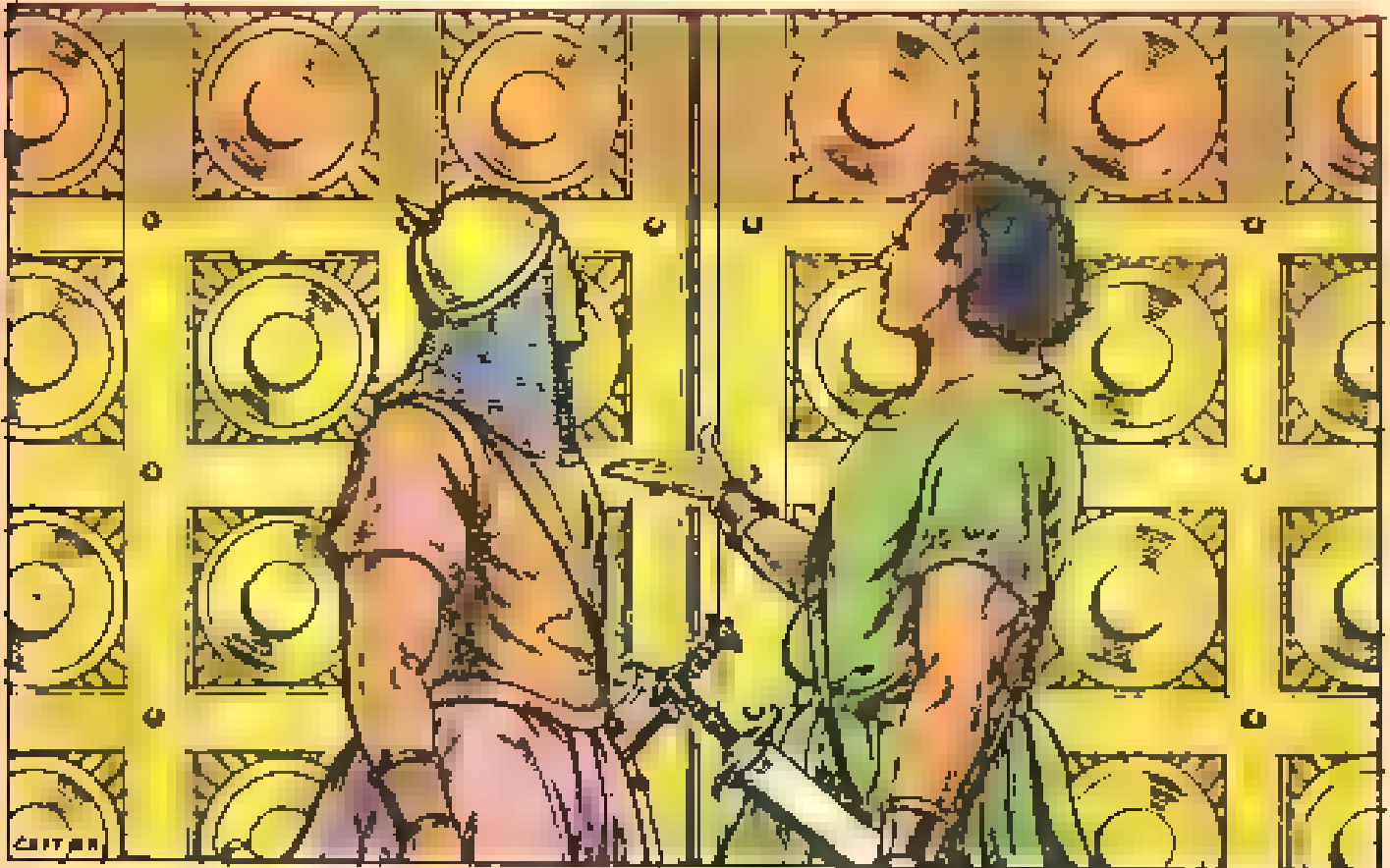
ಕಾಲಕೆತು ಒಂದು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು
ಮುಂದಿನಿಂದ ದಾರಿ ಕೋಯಿತೊಂದು ಹೋದನು.
ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಅವನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಶರವೇಗ
ದಿಂದ ಸಾಗತೊಂದರು.

ಹೀಗೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಹೋಗಲು,
ಅವರ ಮುಂದೆ ಆಕಾಶವನ್ನು ಚುಂಬಿಸುವುದೋ
ಎಂಬಂತೆ ಕಾಣುವ ಕೋಟೆಯ ಗೋಡೆ ಎದ್ದು
ಕಾಣತೊಡಗಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ತುಂಬಿದ ಕುತೂಹಲದ
ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕೋಟೆಯ ಒರೆಯನ್ನು ಹೊರ ಉತ್ತರ
ದಿಕ್ಕಿನ ದ್ವಾರದ ಕಡೆಗೆ ಹೋದರು.

ಆಗ ದ್ವಾರಗಳು ಒಂಟಿ ಸ್ಕೃಚ್ಚಿದ್ದವು. ಕುದ್ರ
ವರ್ಮನು ಧೀರಮುಖ ಮತ್ತು ಸುಖಾಹುಗಳನ್ನು
ಕೂಡಿಸೊಡು ದ್ವಾರಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ
ನೋಡಿದನು. ದೃಢವಾದ ಕಂಚಿನಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ
ದ್ವಾರಗಳು, ಅಷ್ಟೊಂದು ಬಲವಾದ ಕಂಚು
ದ್ವಾರಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಹೋಗಿ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು
ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು ?

ಚಂದ್ರವರ್ಮನು ಆರೋಟಿಸೊಂಡಿರುವಾಗ
ಕೋಟೆಯ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ಪಕೇತು ಗಟ್ಟಿ
ಯಾಗಿ ಕೂಗುವುದು ಕೇಳಿಬಂತು. ಅವನ ಹಿಂದೆ
ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತಟ್ಟೆಗಳನ್ನೂ, ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನೂ,
ಗೋಣಿಚೀಲಗಳನ್ನೂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕಲಮಂದಿ
ಸೈನಿಕರು ನಿಂತಿರುವುದೂ ಕಂಡಿತು.

ಸರ್ಪಕೇತು ತನ್ನ ಅಕ್ಕದಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವವ
ರನ್ನು, ಕೆಳಗಿರುವ ಚಂದ್ರವರ್ಮನ ಕಡೆಯ ಸೈನಿಕ
ರಿಗೆ ಹೋರಿಹುತ್ತ. "ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿರಿ. ಈ ನನ್ನ
ಸೈನಿಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಗೋಣಿಚೀಲ, ತಟ್ಟೆಗಳು,

ಮೈಸೂರು ಅರಸರ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು
 ೧೫ನೇ ಶತಮಾನದ ಈ ರಾಜ್ಯ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು
 ರಾಜ್ಯವು ಒಂದು ರಾಜ್ಯವು ಒಂದು ರಾಜ್ಯವು
 ಒಂದು ರಾಜ್ಯವು ಒಂದು ರಾಜ್ಯವು ಒಂದು ರಾಜ್ಯವು
 ಒಂದು ರಾಜ್ಯವು ಒಂದು ರಾಜ್ಯವು ಒಂದು ರಾಜ್ಯವು
 ಒಂದು ರಾಜ್ಯವು ಒಂದು ರಾಜ್ಯವು ಒಂದು ರಾಜ್ಯವು
 ಒಂದು ರಾಜ್ಯವು ಒಂದು ರಾಜ್ಯವು ಒಂದು ರಾಜ್ಯವು

ಅದೇ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ

ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ

ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ

ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ

ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ
 ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ

ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಜೈ | ಸರ್ವಕೀತು ಚಕ್ರೇಶ್ವರರಿಗೆ ಜೈ ಜೈ | " ಎಂದು ಘೋಷಣೆವದ್ದಿಸುತ್ತ ಕೋಟೆಯ ದ್ವಾರದ ಕಡೆಗೆ ಹರಿದು. ಅವರು ಮುಂದೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅವರನ್ನು ಅಲಕಾಪುರವವರಂತೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಓಡುತ್ತ ರಕ್ತನ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದರು. ಈ ಸುಖಾ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರವರ್ಮ ಧೀರಮಲ್ಲರೂ ಸೇರಿದರು.

ಚಂದ್ರವರ್ಮನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಡಕಿನ ಬಂಡಾಯ ವೆದಿಕೆಂದು ನಂಬಿದ ಸರ್ವಕೀತು ಕೋಟೆಯ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಎಲೆಬಾಬ್ಬ ಹಾವೆ ಮೂಡುತ್ತ, "ಕೋಟೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತರೆಯಿರಿ. ಕೆಳಗಿರುವ ಶತ್ರುಗಳ ಒಡುಧಾಗದ ಸೈನ್ಯರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬರಲು ತವಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರವರ್ಮ ಮುಂಚಾದ ಮುಖ್ಯ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಕತ್ತಿಗೆ ಬರೆಕೊಟ್ಟು ಮುಗಿಸಬಿಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡನು.

ಕೆಲಸಕೋಟೆಯ ಕಂಡು ದ್ವಾರಗಳು ವಾಚಾರದ ದೊಂದಿಗೆ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯತೋ ಇನ್ನೊಂದು ಎಂಬತ್ತರಷ್ಟೇ ಸರ್ವಕೀತುವಿನ ಸಂಕೋಪದ ಅಬ್ಬಹಾವು ತಲೆಕೆ ಗಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಅವನ ರೈಯೂ ವೀರುನೀಡಾಗಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಅವನ ಸೈನಿಕರಲ್ಲು ಫಲಸಮದಾಗಿ ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೊದಲು ಹೊಕ್ಕ ಸುಖಾ ಹನಗಿದಿರಾದ ಸೈನ್ಯರನ್ನು ಕಡಿಕಡಿದು ಹಾಕುತ್ತ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದನು. ಅವನ ಹಿಂದೆಯೇ ಚಂದ್ರ, ಮೂಗ, ಧೀರಮಲ್ಲಂದಿರೂ ಯಮಕಂಕರಂತೆ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದರು. ಚಂದ್ರವರ್ಮನ ವಕ್ರದವರು ಬಿಳಿ ಕೋಟಕ್ಕೆ ಹುಗ್ಗಿದ ಕಾಡಾನೊಳಂತೆ ಹಾಕ ರೀರೆಯಾಡುತ್ತ ಅಂಕಕನ ಕೋಲಾಪಲವೆಚ್ಚು ಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಕಾಡುಕದ ಶತ್ರು ಸೈನ್ಯರು ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಗೆ ಓಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಡೆದ ಮೋಸವನ್ನು ನೋಡಿ ಸರ್ವಕೀತುವಿನ ಸಮಾಂಗವೂ ಭಗ್ನರಾದರು. ಅವನು ಕೋಟೆಯ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲಿರುವ ತನ್ನ ಕೆಲವು ಭಟರಿಗೆ ಅನ್ನಮಾಡಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆ ಕಲ್ಲು ಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕೆಳಗಿರುವ ಚಂದ್ರವರ್ಮನ ಸೈನ್ಯಕರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಸತೊಡಗಿದನು.

ಅವನ್ನು ನೋಡಿ ಸುಖಾಹವಿನೊಂದಿಗೆ ಚಂದ್ರ, ವರ್ಮನು, "ಸುಖಾಹಾ | ಆ ದುಷ್ಟ ಸರ್ವಕೀತು ಹನ್ನೆರಡು ದೊಂದಿಗೆ ಓಡಿಹು ಬಂಧಿಸಲಾಗುತ್ತೋ ನೋಡಬೇಕು. ಅಗೋ, ಅಲ್ಲಿ ಬಂದಿಬಿದ್ದ ಕೋಟೆಯ ಗೋಡೆಯ ಕಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲಿಂದಾಗಿ ಹೋಗಿ ಆ ಕೆಲಸ ಕೊಡು. ಓಡಿಹುಲಾಗದಿಲ್ಲದೆ ಕತ್ತಿಗೆ ಬರಿ ಕೊಡು" ಎಂದು ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದನು.

ಸುಖಾಹ ಕೆಲವು ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಓಡಿದ ಕೋಟೆ ಗೋಡೆಯ ಕಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲಿಂದಾಗಿ ಹೋಗಿ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಭಾಗುವನ್ನು ಸೇರಿದನು. ಅದರ

ಸಮಾಜಿಕತನಕ್ಕೆ ಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಅವನಿಗೆ
ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ತನಗೆ ಹೇಗೂ ಸಾಧ್ಯ ತಪ್ಪಾದಂಥ
ಮದು ತಿಳಿದು ಸಮಾಜಿಕತೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಹಾಗೆ
ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದು, ಇದಿರಾದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು
ತಾನುಕಿತ್ತವನು, ಕೊನೆ ಗೋರೆಯ ಮೇಲೆ ಸಾಕೆ
ಗಾಳಿಯಂತೆ ತರುಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟು
ಕೊಲೆಗಾರಿಯ ಅಬ್ಬಿಹಾಸವನ್ನು ನೋಡಿ ಬುದ್ಧ
ಮೂಗಿನ ಪಕ್ಷವವನು ಪಡೆದನು.

“ಚಂದ್ರವಮಾ! ಸಮಾಜಿಕತೆಗೆ ಸಾಯುವ
ಪ್ರತಿಭೆಗಳೇ ಇವೇ. ಅವರು ತನಗೆ ಕೊನೆಗೊಂಡ
ಗೋರೆಯ ಮೇಲಿನಿಂದ ದೊಡ್ಡ ತಿಲೆಯ ಹಾಗೆ
ಬೀಳುತ್ತಾನೆ ನೋಡಿ! ಬಿ.ವಮೋದಿಗೆ ಅವನನ್ನು
ಬಂಧಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಅವನು ಭೂಮಿಗೆ ಬಿದ್ದು ತುಂಬ
ತುಂಡಾಗುವುದರೊಳಗೆ ನೋಡಬೇಕು” ಎಂದು
ಕೂಗುತ್ತಾ, ಕಾಲಕೇತು ಕಿತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು
ಕೊನೆಗೊಂಡ ಗೋರೆಯ ಮೇಲೆ ಓಡುತ್ತಾ ಬಂದನು.

ಕಾಲಕೇತುವನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೊನೆಗೊಂಡ ಸಮಾಜಿಕತೆ
ಮೊಂಡೆ ಓಡೆಯುವಂತೆ ಗಡಗಡೆ ಅವನ ಕಡೆಗೆ
ಹಾರಿದನು. ಕಾಲಕೇತು ಭಸ್ಮನೆ ಮೆಟ್ಟಿ ಬಿದ್ದು
ಅವನ ಹೊದೆತವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದೇ ಮೇಗೆ
ಬಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಕಿತ್ತಿಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಾಕಿ ಎದ್ದು.
“ಸಮಾಜಿಕತೆ! ನೀನಿಗೆ ನಿಂತಿರುವುದು ಕಾಲಕೇತು
ವಿನ ಮುಂದೆ! ಕಾಲಕೇತುವೆಂದರೆ ಮೂರು ತಲೆಗಳ
ಸಮಾಜ! ನೋಡು!” ಎನ್ನುತ್ತಾ, ಸಮಾಜಿಕತೆಯಲ್ಲಿ
ನಿಂತು ಬೂರು ತಲೆಗಳಿಂದಲೂ ಭುಸುಗುತ್ತಿದ್ದನು.

ಸಮಾಜಿಕತೆ ಕ್ಷಣಕಾಲ ಸ್ತಂಭಿತನಾಗಿ ಮರುಕ್ಷಣ
ಬಲ್ಲಿ ಬೆವರು ನುಸುಗುತ್ತಾ, ಕೆಟ್ಟ ಸ್ವರದಿಂದ
ಕೂಗುತ್ತಾ, ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಸುಯುಕ್ತಾ, ಸಮಾಜ
ತಲೆಗಳಿಂದ ಮೂರುಗುತ್ತಾ, ಒಮ್ಮೆಗೆ ತಲೆಕೆಳ
ಗಾಗಿ ಒಮ್ಮೆಗುಳಿ ಬಿದ್ದನು.

ಎಷ್ಟಾ ಸತ್ಯಗಾಗಿ ಧಯವಂದೋಲವೆಗಳ ದಾಳಕ್ಕೆ
ಗಳು ನಿಂತು. ಬಾಹುವರೂವಲ್ಲಾ ಬದಲಾಯಿತು
ಅಲ್ಲದ್ದಾ ತಾನೆ ಸಂಕೋಪಗಳು ಪರಮಕಿತ್ತರೂ,
ಕಾಲಕೇತು ತಾನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವುದೇ ಅವನ
ಮದಲಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು,
ಚಂದ್ರವಮಾನು ಅವಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಅ
ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಚಂದ್ರವಮಾನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದದ್ದೇ
ತಂದಿದ್ದು, ಮರುದಿನ ಬೆಳಗಾದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯ
ಅಪರಿಮಿತ ಧನರಾಶಿಯನ್ನು ಅವನ ಮುಖವಾಗಿ
ಕಿಟ್ಟು ಹೂರಿಕೊಂಡು ಎದ್ದರೊಂದಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ
ಪ್ರಯಾಣ ಹೊರಟನು.

ಎರಡು ದಿನ ಪ್ರಯಾಣ ಸಾಗಿದ ಮೇಲೆ ಬುದ್ಧ
ಬುದ್ಧ ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಕೆಲವರು ಚಂದ್ರವಮಾನ
ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿಯ ರಾಜನಾದ ಹಿಮಂತನು
ಪರಮಾಚಾರ್ಯ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿಹೋದನೆಂದೂ, ತನಗೆ
ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ರಾಜನೇ ಇಲ್ಲದೆ, ಅರಾಜಕ ಸ್ಥಿತಿ

ಬಂದಿತೆಂದೂ ಮೊರೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಚಂದ್ರ
ವರ್ಮನು ಅವರೆಲ್ಲರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು, ಮುಂದಿನ
ಮಗನಾದ ರೇವಲನನ್ನು ರುದ್ರಪುರದ ರಾಜನಾಗಿರು
ವಂತೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿಸಿದನು.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಚಂದ್ರವರ್ಮನು ಮಾಹಿಷ್ಮತಿ ನಗರಕ್ಕೆ
ಹೋಗುತ್ತಿರಲು, ಮಾಹಿಷ್ಮತಿ ನಗರವಾಸಿಗಳಿಗೆ
ಕೊರ ರಾಜನಾದ ಸರ್ವಕೇತು ಸತ್ತುಹೋದವೆಂಬ
ವಾರ್ತೆ ಮೊದಲೇ ಮುಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಚಂದ್ರ
ವರ್ಮನು ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಒರುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಆ
ಸುದ್ದಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಮುಂದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷ
ದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿತು. ಅವರಲ್ಲಾ ನಗರವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ,
ಮಗಳ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಮೊಳಗಿಸುತ್ತ ಚಂದ್ರವರ್ಮ
ನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಇದಿರಾಗಿ ಬರತೊಡಗಿದರು.
ಹಾಗೆ ಬಂದವರು, ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರವರ್ಮನೇ
ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿದಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು.

ಆದರೆ ಚಂದ್ರವರ್ಮನು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳ
ಲಿಲ್ಲ. ಯಶೋವರ್ಧನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಹಿರಿಯ
ಕುಮಾರನಾದ ತಪೋವರ್ಧನನ ಒಳಗೆ ಪುರೋಹಿತ
ರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ಕರೆತಂದು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡು
ವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದೆಯೆಂದು ಅವರಿಗಿಲ್ಲಾ ತಿಳಿಹೇಳಿದನು.

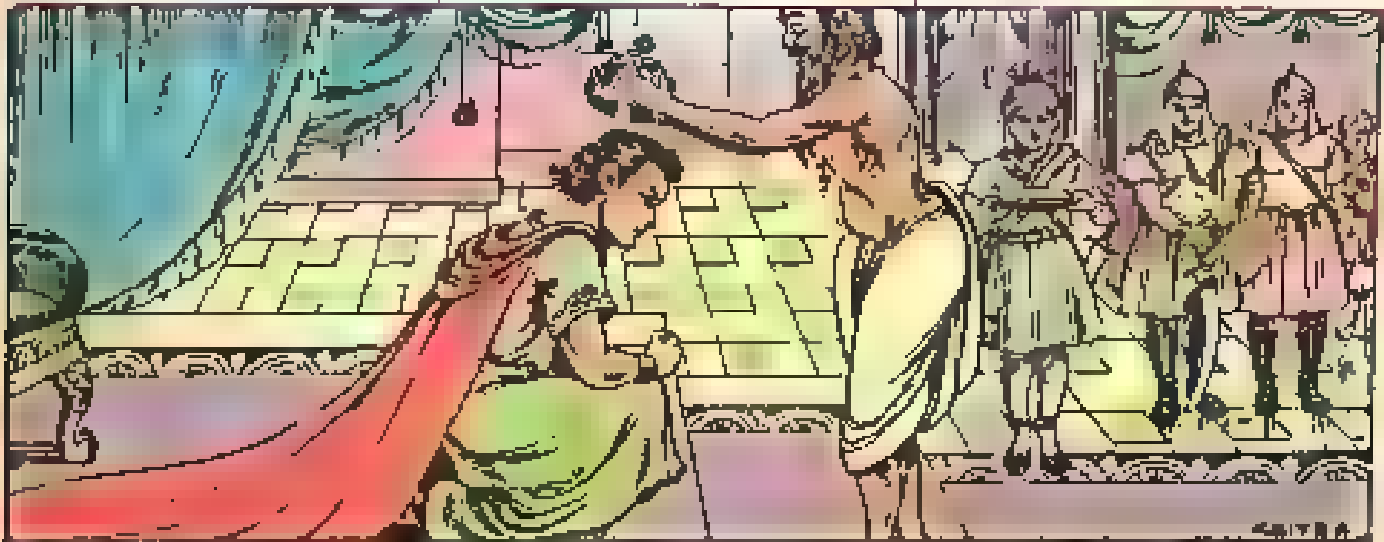
ಕುಮಾರ ತಪೋವರ್ಧನನು ಮಾಹಿಷ್ಮತಿ ನಗರದ
ಸಮೀಪದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುಟಿರ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು

ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಅವನ ಒಳಗೆ ಚಂದ್ರ
ವರ್ಮನೂ, ಮಂತ್ರಿ ಪುರೋಹಿತಾದಿಗಳೂ, ಪುರ
ಪ್ರಮುಖರೂ ಹೋಗಿ, ರವರನ್ನು ಸಂತಾಪನಾ
ರೂಢಿನಾಗಿ ಪರಿಪಾಲನೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ
ಕೊಂಡರು.

ಆದರೆ ತಪೋವರ್ಧನನು ಅವರ ಕೋರಿಕೆ
ಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸದೆ, "ನಾನು ಎಂದೂ
ಸರ್ವನಂಗೆ ಪರಿತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದವನು. ನನಗೆ
ರಾಜ್ಯಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಲವಲವವೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ
ಗೌರವಾವರಣಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ, ಚಂದ್ರವರ್ಮನು
ನಿಮ್ಮಿಲ್ಲಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿರಲು ತುಂಬ ಅರ್ಹ
ನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗೇ ಮಾಡಿರಿ" ಎಂದು ವಿಂಡಿತ
ವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟನು.

ಆಮೇಲೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ,
ತಪೋವರ್ಧನನು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಬಂದು, ತಾನೇ
ಚಂದ್ರವರ್ಮನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕಿರೀಟವನ್ನಿಟ್ಟನು.
ಎಲ್ಲರ ದಯದಯಧ್ವಾನಿವು ಆಕಾಶವನ್ನು ಭೇದಿಸಿತು.

ಚಂದ್ರವರ್ಮನು ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾಸಕ್ತಿ ಪಾತ್ರವಾದ
ಧೀರಮಲ್ಲ, ಸುಬಾಹುಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ
ಯನ್ನೂ, ಮುಖ್ಯ ಸೇನಾನಿಯ ಪದವಿಯನ್ನೂ
ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಜಾರಂಜನವಾಗಿ ಲಹಳ ಕಾಲ ರಾಜ್ಯ
ವಾಳಿದನು. —(ಮುಗಿಯಿತು)

ತ್ತೇನೆ. ಕೇಳು" ಎಂದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಥೆ ಹೇಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿತು.

ಕರವೀರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೀರನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಸಾಹಸಿ ರಾಜನಿದ್ದನು. ಅವನ ಇಬ್ಬರು ಕುಮಾರಿ ಯರ ಹೆಸರು. ನರ್ಮದೆ ಆಳ್ವ. ನೀರದೆ ತುಗಿ. ಇಬ್ಬರೂ ಸುಂದರಿಯರೇ ಆಗಿದ್ದರೂ, ನೀರದೆ ನರ್ಮದೆಗಿಂತಲೂ ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಂದರ್ಯ ಪಡೆದಿದ್ದಳು. ಗುಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ನೀರದೆ ರಮ್ಯದಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಖ ಭೋಗಗಳ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯು ಗುಣವುಳ್ಳವಳು. ಧನ, ಅಧಿಕಾರ, ಅಲಂಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ನರ್ಮದೆಗಿಂತಲೂ ನೀರದೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯಿತ್ತು.

ಒಂದು ದಿನ ಪದ್ಮಕೇತುವೆಂಬ ಗಂಧರ್ವನು ಆಕಾಶಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ವನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಂಟಿಗಾಗಿ ವಿವರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ರಮ್ಯದೆಯನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಅವಳ ಅರ್ಪಣೆ ಎರಡಂತಾಗಿ

ಮುಂದೆ ಹೋಗಲು ಮನಸ್ಸು ಬಾರದೆ, ಆ ಗಂಧರ್ವನು ಕೇಳಿದನು ಅವಳ ಪತ್ನಿರ ನಿಜು "ಸುಂದರೀ!" ಎಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಕರೆದನು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ರಮ್ಯದ ಅವನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿ ತಂಬಾ ಅಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟಳು.

ಅವಳ ಅಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಪದ್ಮಕೇತು ಅವಳೊಂದಿಗೆ, "ನಾನೊಬ್ಬ ಗಂಧರ್ವನು. ಹೆಸರು ಪದ್ಮಕೇತು. ಆಕಾಶ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯವು ಕೇಳಿಗೆ ಎಳೆದು ಬಿಟ್ಟಿತು. ಗಂಧರ್ವ ಸುಖಗಳ ಮೇಲೆ ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟದಿದ್ದರೆ ಹೇಳು. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು.

ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಅಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕೆ ಧಿಕ್ಕ ನರ್ಮದೆ ಒಂದೆರಡು ಕ್ಷಣ ಸುಮ್ಮನಿಳಿದು ಅಮೇಲೆ, "ತಾವು ಧರ್ಮನೆ ಹೀಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ನಾನೇನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ? ನಾಳೆ ಸಾಯಂಕಾಲದ ವರೆಗೆ ನಡೆಗೆ ಅವಧಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಶತ್ರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟೇನು" ಎಂದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಗಂಧರ್ವನು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟನು.

ಆ ಕ್ಷಣದಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಒವಳ ಹೊತ್ತಾಗುವ ವರೆಗೂ ನರ್ಮದೆ ಆ ಗಂಧರ್ವನನ್ನೇ ನೆನೆಯುತ್ತ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ತಳಮಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಸತ್ಯವುಳ್ಳ ಒಂದು ಚಿಂತೆಯು ಹಾಯಗಿ ನಿಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದಳು.

ಮರುದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ರಮ್ಯದೇ ಅದೇ ವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವಿವರಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪದ್ಮಕೇತು ಗಂಧರ್ವನು ಅವಳ ಒಳಗೆ ಒಂದು ನಿಂತನು.

ರಮ್ಯದೇ ಅವನೊಂದಿಗೆ ವಿವರವಾಗಿ, "ನೀವು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೂಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದನು. ನನ್ನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ

ಮೊದಲು, ಅಕ್ಕೋ ಆ ಮಾಲಿಕೆ ಅತೆಯ ವೇದಿಕೆ
ಯಲ್ಲಿರುವ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ತುಗ್ಗಿ
ನೀರದೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಳೆ. ನೀವು ದಯಮಾಡಿ ಒಂದು
ಸಾರಿ ಹೋಗಿ ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿ
ಬನ್ನಿ" ಎಂದಳು.

ಪದ್ಮಕೇತು ಅವಳು ತೋರಿಸಿದ ಕಡೆಗೆ
ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ
ನೀರದೆ ಹೂವಿನ ಮಾಲೆ ಹೆಣೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಳು.
ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಪದ್ಮಕೇತು ಅವಳ
ಸೌಂದರ್ಯದ ಅಕರ್ಷಣೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪರವಶನಾಗಿ
ಹೋದನು. ನರ್ಮದೆಯ ನೆನಪೇ ಇಲ್ಲದೆ ಅವಳ
ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ "ಸುಂದರೀ!" ಎಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ
ಯೆಂದ ಕರೆದನು.

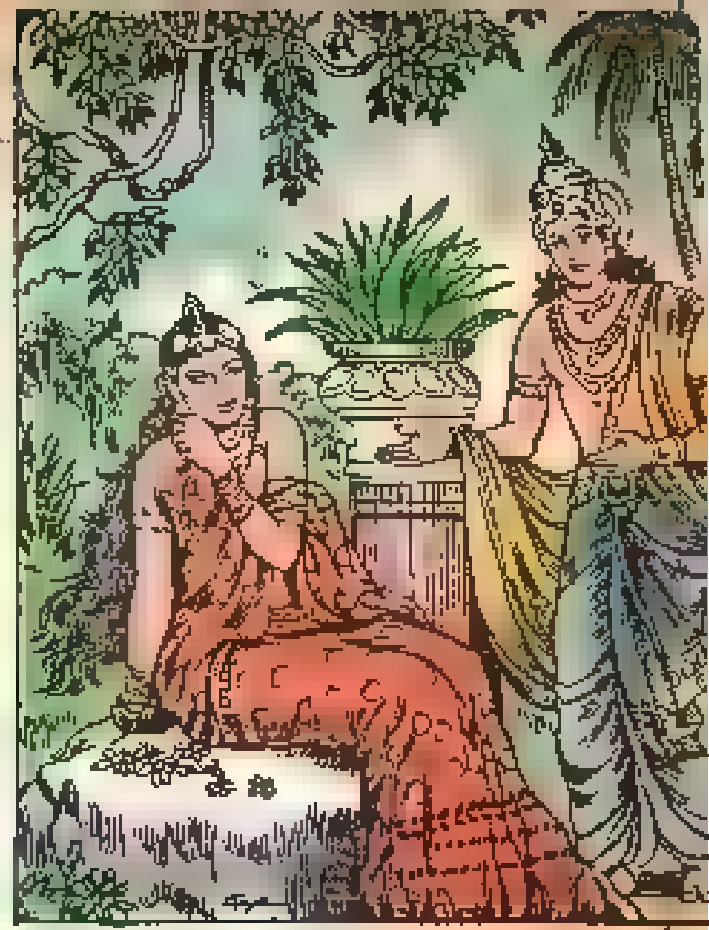
ತಲೆಯೆತ್ತಿ, ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದ ನೀರದೆ,
ಸಂಭ್ರಮಾಶ್ಚರ್ಯಗಳಿಂದ ಮೂಕಳಂತಾದಳು.

ಪದ್ಮಕೇತು ಮುಗುಳು ಹಾಕುವನ್ನು ಅದಕ್ಕೂ
ಕೊಂಡು, "ದಿವ್ಯ ಸುಂದರೀಮಾಣೆ! ನಾನು ಪದ್ಮ
ಕೇತು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಗಂಧರ್ವನು. ನಿನ್ನಂತಹ
ಸೌಂದರ್ಯವತಿಯರು ನಮ್ಮ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಸಿ
ದರೂ ಕಾಣುವಂತಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಅಭ್ಯಂತರವೇನಿಲ್ಲ
ದಿದ್ದರೆ ಹೇಳು. ನಿನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಧನ್ಯ
ನಾಗುತ್ತೇನೆ. ನೀನೂ ಗಂಧರ್ವ ಲೋಕದ ದಿವ್ಯ
ಸುಖಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರಳಾಗುವಿ" ಎಂದನು.

ಅವನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಉಬ್ಬಿ ತುಬ್ಬಿಬ್ಬಾದ ನೀರದೆ
ಕೂಡಲೇ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಅಂಗೀಕಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ
ಬಿಟ್ಟಳು. ಅವನ್ನು ಕಂಡು ಪದ್ಮಕೇತು ಗಾಂಧರ್ವ
ವಿಧಿಯಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಈಗಲೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ
ಕೊಳ್ಳುವನೆಂದು ಹೇಳಿದನು.

ನೀರದೆ ಆ ಬಗೆಯ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ,

"ಇಂತಹ ವಿವಾಹದಿಂದ ನನ್ನ ಮದುವೆ
ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದು

ಬಿಡುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಮದುವೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವೈಭವದಲ್ಲಿ
ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆ.
ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ
ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ"

ಅವಳ ಇಷ್ಟದಂತೆಯೇ ಆಗಲು ಪದ್ಮಕೇತು
ಒಪ್ಪಿದನು. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಒರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ
ಪದ್ಮಕೇತು ಹೊರಟುಹೋದ ಮೇಲೆ ನೀರದೆ
ಅಪ್ಪಾನಂದದಿಂದ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿದಳು.
ಅಲ್ಲಿ ನರ್ತಕಿಯೊಂದಿಗೆ ನಡೆದ ಸಮಾಜಾರವಣ್ಣಿಲ್ಲಾ
ಹೇಳಿ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಪರವಶಳಾದಳು.

ಅದರ ನೆರ್ಮದೆ ತುಂಗಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ
ಸಂತೋಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒದಲಾಗಿ, "ತುಂಗೀ ನೀರದಾ,
ನಡೆದುದೇವ್ವಾ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ
ನಿನ್ನಿಗೊಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ"

ಇದನ್ನೇ ಹಿರಿಯರು ಸಿರಿ ಒರುವೆನೆಂದಾಗ ಬಲಬೇಡ ವೆಂಬಂತೆ ಕಾಲಡ್ಡವಿಡುವುದೇ ಆಸ್ನುತ್ತಾರೆ. ವಿಧಿಯ ಬರೆಹವನ್ನು ಯಾರೂ ತಪ್ಪಿಸಲಾರರಲ್ಲವೇ ಅಕ್ಕಾ ? ಇಲ್ಲದ ಹೊಲ್ಲದ ಅನುಮಾನಗಳಿಂದ ಒರುವ ಅದೃಷ್ಟವನ್ನು ಕಾಲಿಂದ ಒಡ್ಡೋಡಿಸಲಾರೆ" ಎಂದಳು.

ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ನರ್ಮದಗೆ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಂತನ ಕುಮಾರನೊಂದಿಗೂ, ನೀರದೆಗೆ ಪದ್ಮಕೇತುವಿನೊಂದಿಗೂ ಆತ್ಮಂತ ವೈಭವದಿಂದ ಮದುವೆಗಳು ನಡೆದುವು. ನರ್ಮದೆ ಹಾಯಾಗಿ ಸಂಸಾರ ನಡೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ನೀರದೆಯ ಸಂಸಾರ ಮಾತ್ರ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಮುಚ್ಚಟ ಯಂತೆಯೇ ಆಯಿತು.

ಒಂದು ದಿನ ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಗಂಧರ್ವನು ಮತ್ತೆ ಒರಲೇ ಇಲ್ಲ. ನೀರದೆ ಬಾಧೆಯಿಂದಲೂ, ಅವಮಾನದಿಂದಲೂ ಕಂದಿ ಕಂದಿ ಹೋದಳು. ತಂಗಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನರ್ಮದೆಯೂ ಸಂಕಟಪಡತೊಡಗಿದಳು.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರಿರುವ ಊರಿಗೆ ಕರವೀರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ತಪಶ್ಚಾಲಿಯೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದ ಜ್ಞಾನಶಿಖಿನೆಂಬ ಯೋಗಿ ಬಂದನು. ಅವನ ಮೂಲಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಹಾರವೇನಾದರೂ ಪಡೆಯೋಣವೆಂದು ನರ್ಮದೆ ತಂಗಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಆತನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋದಳು.

ಜ್ಞಾನಶಿಖಿರು ನರ್ಮದೆ ಹೇಳಿಮದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ "ನರ್ಮದಾ, ನೀನು ಸ್ವಾರ್ಥ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಒಪ್ಪಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರುವೆ" ಎಂದನು. ಅವಳನ್ನೇ ತೀವ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತ,

ನರ್ಮದೆಗೆ ವಿನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗದೆ, ತಲೆ ಒಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡಳು.

ಆಮೇಲೆ ಜ್ಞಾನಶಿಖಿರು ನೀರದೆಯೊಂದಿಗೆ,

ನೀರದೆ ಆಕ್ಕನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಸಲಹೆ ಕೇಳಲು ಇಪ್ಪವಿಲ್ಲದವಳಂತೆ, "ಎನದು ?" ಎಂದಳು.

"ಆ ಪದ್ಮಕೇತು, ಮೊದಲು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂದ. ಅವನ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ನುಬುಗೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಅವನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆನು. ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ನನ್ನನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮರೆತು ನನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ ಅಂದನು. ಇದರಿಂದ ಆ ಗಂಧರ್ವನು ಎಂತಹ ಚಪಲಚಿತ್ತನೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ? ಅಂಥವನನ್ನು ನುಬುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಅಂತಹವನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಮೇವಿತವನ್ನು ಸಾಶಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಡ" ಎಂದಳು ನರ್ಮದೆ.

ಆಕ್ಕ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನೀರದೆ ಹುಗುರುಗಿ ನುಬು "ಗಂಧರ್ವನಂತಹ ದಿವ್ಯ ಪುರುಷನು ಮದುವೆ ಯಾಗುವೆನೆಂದು ಒಂದರೆ ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದುಂಟೆ ?

“ಅವ್ವಾ, ನಿನಗೆ ಒಂದು ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪ
ದೇಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತ ಶತ್ರುಸ್ವರೂಪಿಣಿ
ಯಾದ ಪಾರ್ವತೀ ದೇವಿಯನ್ನು ಉಪಾಸನೆ
ಮಾಡು. ನಿನ್ನ ಸಂಸಾರವು ಸುಗಮವಾಗುತ್ತದೆ”
ಎಂದು ಅವಳಿಗೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಮಂತ್ರೋಪ
ದೇಶ ಮಾಡಿದನು.

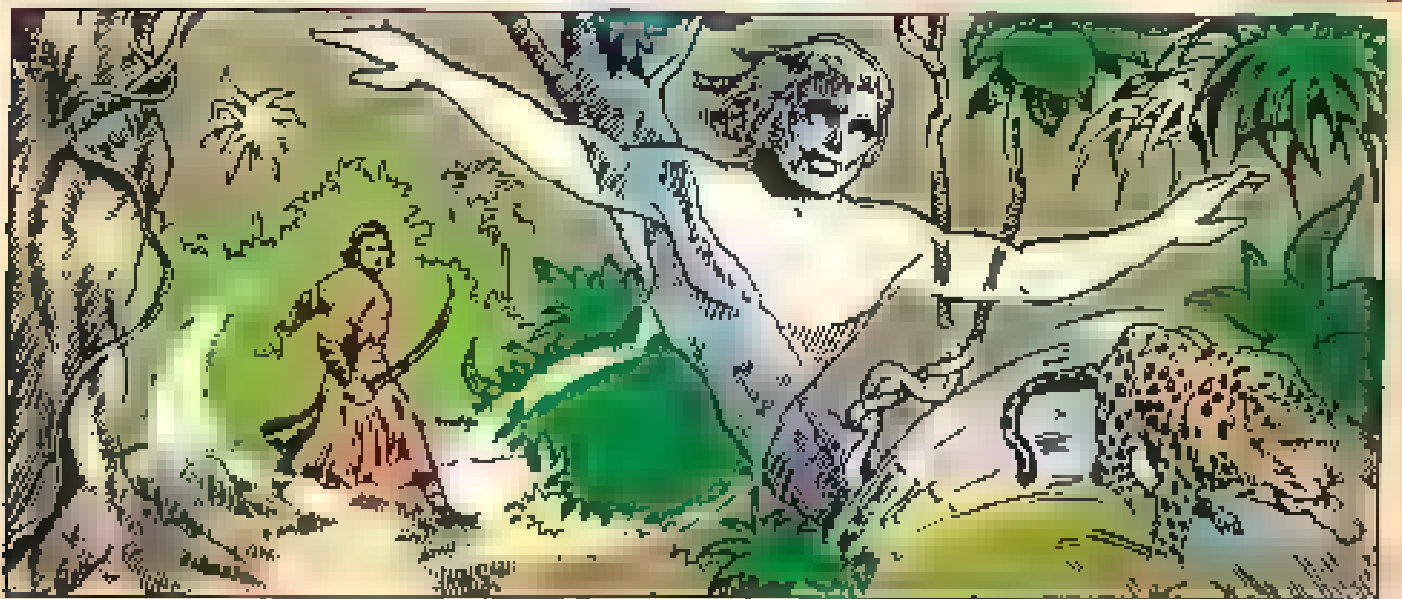
ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನಿಂದಲೂ ಉಪಾಸನೆ
ಫಲಿಸಿತು. ಪದ್ಮಕೇತು ಅವಳ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು
ಬಿಟ್ಟನು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಇಮ್ಮಡಿ
ಪ್ರೇಮಾಭಿಮಾನಗಳಿಂದ ನೋಡತೊಡಗಿದನು.

ಬೇತಾಳವು ಈ ರೀತಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ.
“ರಾಜಾ, ತನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಬಂದ
ಗಂಧರ್ವನನ್ನು ತಂಗಿ ಮದುವೆಯಾದರೂ ಸಂಕಟ
ಪಡದಿದ್ದವಳು ನರ್ಮದ. ಅಡಹವಳನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥಿ
ಯಾದಳೆಂದು ಜ್ಞಾನವಿವಿಧವು ನಿಂದಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇದು
ನ್ಯಾಯವಿರುದ್ಧವೆಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ?
ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ತಿಳಿದು ಕೂಡಾ
ಹೇಳದೇ ಹೋದರೆ ನಿನ್ನ ತಲೆ ಒಡೆದು ಚೂರು
ಚೂರಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿ!” ಎಂದು ಹೇಳಿ
ಸುಮ್ಮನಾಯಿತು.

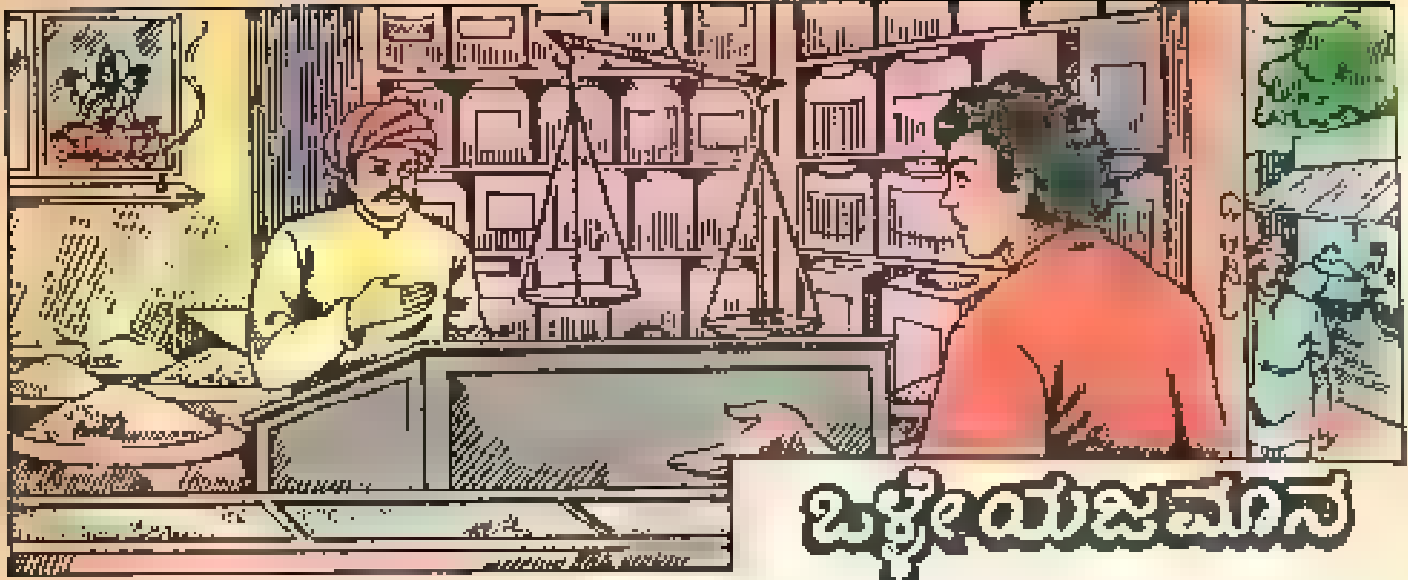
ಅದಕ್ಕೆ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನು ಹೇಗೆಂದನು: “ಆ ಆತ್ಮ
ತಂತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನೀರದೆ ಸ್ವಭಾವತಃ ಮುಗ್ಧಳು, ಸರಳ

ಗುಣದವಳು. ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಅಡಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳು
ವುದು ಅವಳಿಂದಾಗದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳ ಮೇಲೆ
ಕನಿಷ್ಠ ತೋರಿಸಬೇಕು ಹೊರತು ದ್ವೇಷಿಸುವುದು
ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನರ್ಮದೆಯ ಸಂಗತಿ. ಅವಳು
ಅತ್ಯಂತ ಬುದ್ಧಿವಂತೆ. ಆದಪರಿಂದಲೇ ಅವಳು
ಪದ್ಮಕೇತುವಿಗೆ ತನ್ನ ಸಮ್ಮತಿ ತಿಳಿಸುವ ಮೊದಲು,
ಅವನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ
ತಂತ್ರಿಯನ್ನೇ ಎರೆಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಳು!
ಅವನು ನೀರದೆಯ ಮೇಲೆ ಆಕರ್ಷಿತನಾಗಬಹುದು
ದೆಯೋ, ನೀರದೆ ಕೂಡಾ ಅವನನ್ನು ಮದುವೆ
ಯಾಗಲು ಒಪ್ಪಿಹುದೆಂದೂ ನರ್ಮದೆ ಊಹಿಸಿ
ದ್ದಾಳೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪದ್ಮಕೇತು ಚಪಲಚಿತ್ತ
ನಾದರೆ ಅವನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ತಾನು ಎಂತಹ
ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವನೋ, ಅದೇ ಸಂಕಟವನ್ನು
ತನ್ನ ತಂಗಿ ಕೂಡಾ ಅನುಭವಿಸುವಳೆಂಬ ಸಂಗತಿ
ಅವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಜ್ಞಾನ
ಶಿಖರು ಅವಳನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥಪರಳೆಂದು ನಿಂದಿಸಿದನು.
ಇದರಲ್ಲಿ ಅವನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದ
ನೆನ್ನಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.”

ಹೀಗೆ ರಾಜನಿಗೆ ಮನನಭಂಗವಾದ ಕೂಡಲೇ
ಬೇತಾಳವು ಶವಡೊಂದಿಗೆ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿ
ಎಂದಿನಂತೆ ಮರದ ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ನೇತಾಡಿತು.

ಒಳ್ಳೆಯ ಜಮಾನ

ವಿರಿಂಚಿ ಪಟ್ಟಣದ ರಾಜಬಾದಿಯಲ್ಲಿ ವರದರಾಜ ನಂಬವನು ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಜೀನೀಸಂಗಡಿ ಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿರಲು ಒಬ್ಬ ಕೆಲಸದ ಅಳಿಗಾಗಿ ಹುಡುಕತೊಡಗಿದನು.

ಹೀಗೆ ವರದರಾಜನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಕೆಲಸದಾಳು ಬೇಕೆಂಬ ಸಂಗತಿ ಜೋಗಣ್ಣನಂಬವನಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಾಣನಾದ ಜೋಗಣ್ಣನು ಭೋಜಯ್ಯನ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆರುವವನು. ಯಾಕೋ ಅಲ್ಲಿರುವ ಅವನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ದಿನ ಜೋಗಣ್ಣ ವರದರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ ತಾನು ಈ ಹೊಸ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೇಳಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ವರದರಾಜನು ಅವನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿ, "ಈಗ ಎಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಿ?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು.

ಅದಕ್ಕೆ ಜೋಗಣ್ಣ ತಾನು ಭೋಜಯ್ಯನ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿ, "ಕೆಲಸ

ಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕರವೇತಿ ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ನನಗೆ ಅಲ್ಲಿಗಿಂತ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು.

ವರದರಾಜನು ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, "ನಿನ್ನನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ನಾನು ಸಿದ್ಧನೇ. ಆದರೆ ನೀನು ಭೋಜಯ್ಯನ ಹತ್ತಿರ ಈಗ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏಕೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂದಿ ರುವಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು, ಸಂಬಳ ದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸ ಬಿಡುವುದನ್ನು ನಾನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಅವರೇ ಕೊಡದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ" ಎಂದನು.

"ಆಯ್ತಾ, ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಏಕೆ? ಭೋಜಯ್ಯನವರ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೊಂದರೆ ಕತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಮು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ. ಊಂ ಎಂದರೂ ಅಂ ಎಂದರೂ ಅವರಿಗೆ ಅವರಾಧ ವಾಗಿಯೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮಾಡುವ ಉದ್ಯೋಗವು ಸೀನಿದರೆ ಮೂಗೇ ಕೆತ್ತು ಬೀಳುವ

ಹಾಗೆ ಇರುವಂಥಾದ್ದು. ಸಹನೆಗೂ ಮಿತಿ ಇದೆ ಯಷ್ಟೆ ?" ಎಂದನು ಜೋಗಣ್ಣ.

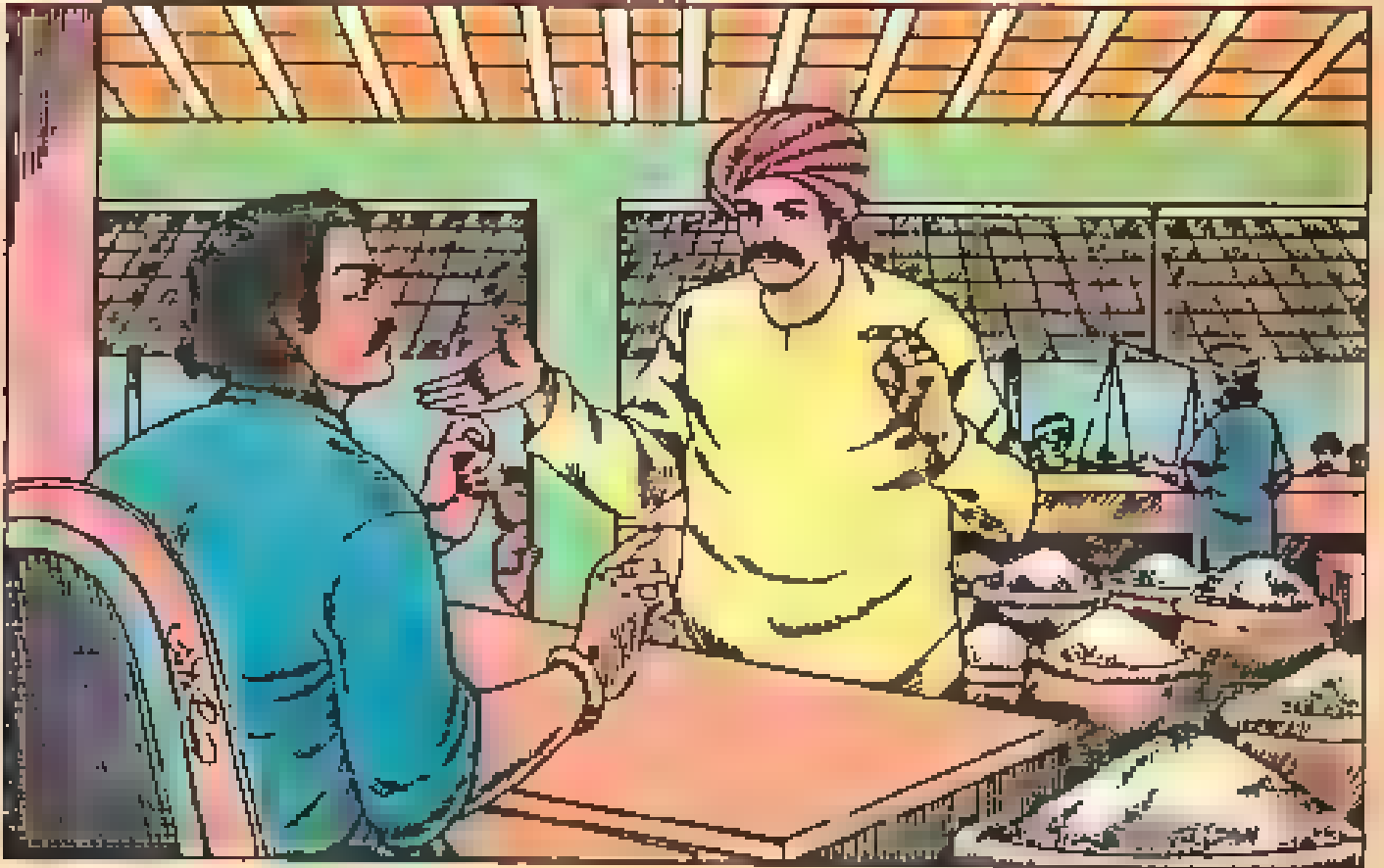
ಎರಡರಾಜನು ಅವನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದೋ ಬಿಡುವುದೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳುತ್ತೇ ನೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟನು. ಅನಂತರ ಆಗಲೇ ಹೊರಟು ಭೋಜಯ್ಯನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ. "ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೈರುವ ಜೋಗಣ್ಣನಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಒಬ್ಬರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕು" ಎಂದನು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಭೋಜಯ್ಯ, "ಜೋಗಣ್ಣ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಿಂಚಿನಂಥ ಹುಡುಗ. ಒಳ್ಳೇ ನಂಬಿಕಸ್ಥ ಅವನು ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ನನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾರ್ಯ ಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬಲಗೈಯ ಹಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳದೆನೆಂದು ಆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡಲು ಬಂದ ದೊಡ್ಡವರೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿರಿ" ಎಂದನು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಎರಡರಾಜನು ನುಗ್ಗುತ್ತ, "ಜೋಗಣ್ಣನನ್ನು ನೀವು ಅಭಿಮಾನಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಳುಮಿರಿ. ಆದರೆ ಅವನು ಮೊತ್ತ, ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಸುಲಭವಲ್ಲ ವೆಂದು, ಕತ್ತಿ, ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನೀವು ಕೊಡುವ ಸಂಬಳ ಕ್ಷಿಣ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟರೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತೇನೆಂತಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹೊಸ ಅಂಗಡಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗಿರಬೇಕೆಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದನು.

"ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಊರಿನವರಾದ್ದೂ ಅವನಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬಂದದ್ದು. ಸುಮ್ಮನೆ ನೀವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಹೇಳಿದಿರೇನು ?" ಎಂದು ಭೋಜಯ್ಯ ಕೋಪದಿಂದ ಕೇಳಿದನು.

"ಜೋಗಣ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಜಯಗಿರಿ ತಿಳಿಸಿರಾ ಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅವನಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೂಚನೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಮಗೆ ಕೂಡಾ ಈಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿತಷ್ಟೆ ? ” ಎಂದನು ವರದರಾಜ.

ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಭೋಜಯ್ಯ ವರದರಾಜನನ್ನು ದೂರುದೂರು ನೋಡುತ್ತ, “ ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಜೋಗಿಣ್ಣನ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಾನೇ ? ಅದನ್ನು ನನಗೂ ನಿಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಮಾತ್ರ, ಜೋಗಿಣ್ಣನಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಏನೇ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಬಾರದು. ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ್ದೇ ನಿಜ ” ಎಂದನು.

“ ನಿಮ್ಮ ರೀತಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ ” ಎಂದನು ವರದರಾಜ.

“ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಡುವಂತಹುದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕೆಲಸದಾಳಿನ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಆ ಜೋಗಿಣ್ಣನಿಗೆ ನನಗಿಂತ ಹತ್ತಿರದಿದ್ದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ನ್ನಿಂದ ಯಾವ ಆದ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚುರುಕಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ನಂಬಿಕಸ್ತನೂ ನಿಜ. ಇದು ನನ್ನ ದೈವದಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಯಾವ

ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ ” ಎಂದು ಭೋಜಯ್ಯನು ವರದರಾಜನನ್ನು ನಿಂದಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದನು.

ವರದರಾಜನು ಮತ್ತೇನೂ ಮಾತಾಡದೆ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಅಂಗಡಿಯ ಬಾಗಿಲ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದು ಈ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಜೋಗಿಣ್ಣ ಒಳಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಭೋಜಯ್ಯನ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಆಡುತ್ತಿದ್ದು, “ ಅಯ್ಯಾ, ಒಬ್ಬರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನೂ, ಅಭಿಮಾನವನ್ನೂ ಸಂಪಾದಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಾದ ಆರ್ಜನೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಈಗ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆನು. ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೂ, ವಸ್ತುತಿಗಳಿಗೂ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಒದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕು ಸಾಗಿಸಬಹುದೆಂದುಕೊಳ್ಳುವ ನನ್ನಂಥವರಿಗೆ ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯ ಒುದ್ದಿ ಕರಿಸಿದೀರಿ. ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ ” ಎಂದನು.

ಅಮೇಲೆ ಜೋಗಿಣ್ಣನು ಭೋಜಯ್ಯನ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲೇ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನಂಬುಗೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದನು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಷಯಗಳು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿದುಪ್ಪ. ಭೋಜಯ್ಯನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಅವನೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಬಂದನು.

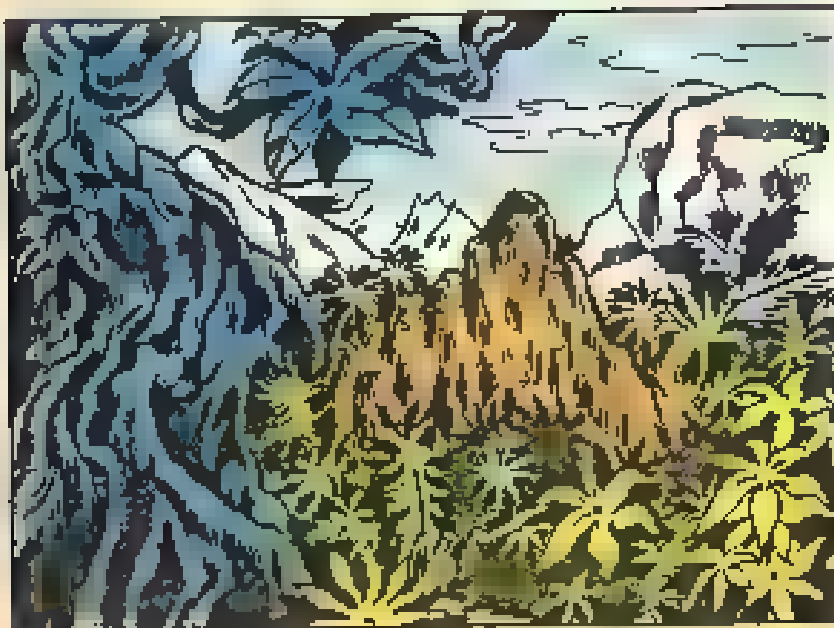

ಸಮ್ಯಕ್ ದೇವಾಲಯಗಳು:

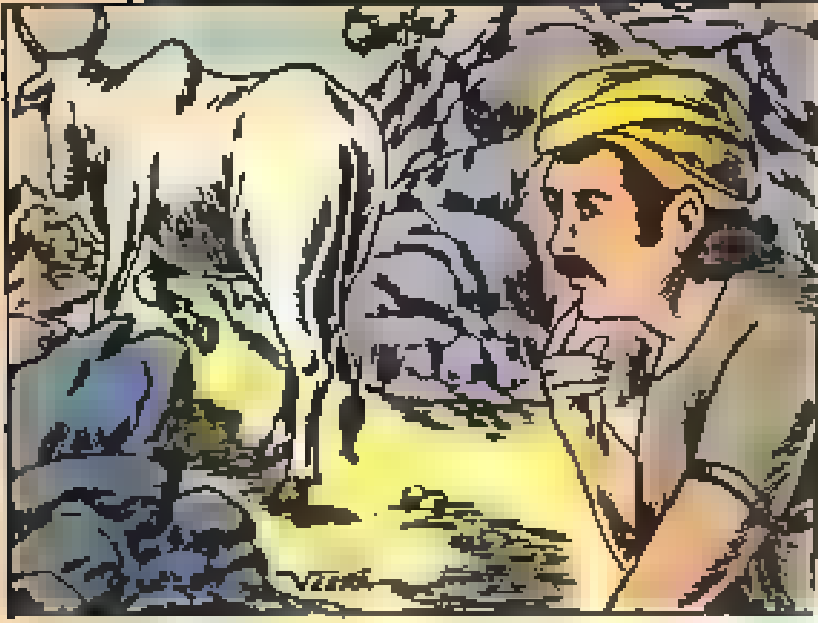
ತಿರುವತಿ

ಒಂದು ಸಾರಿ ಸುಂದರನು ತುಂಬಾ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು
ದರ್ಶನಮಾಡಿ ಭರತಖಂಡದ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದ
ಕನಕಮಲ್ಲರಿ ವೆಳಗುವ ಕೇವಾಲರವೆಂಬ ವಿಷ್ಣು
ಬಿಟ್ಟುಕಳೆದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು
ತುಂಬಾ ಹೇಳಿದನು.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಷ್ಣು ಸುಂದರನಿಗೆ
ಬದಲಾವಣೆಗಾಗಿ ಕೇವಾಲರವರ ಮೇಲೆ ಬಂದು
ಇಳಿದನು. ಅದ್ಭುತವಾದ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಕೃತಿ
ಕೊಂಡರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ
ಪಟ್ಟನು. ಒಂದು ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು
ಕೊಂಡು ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದನು.

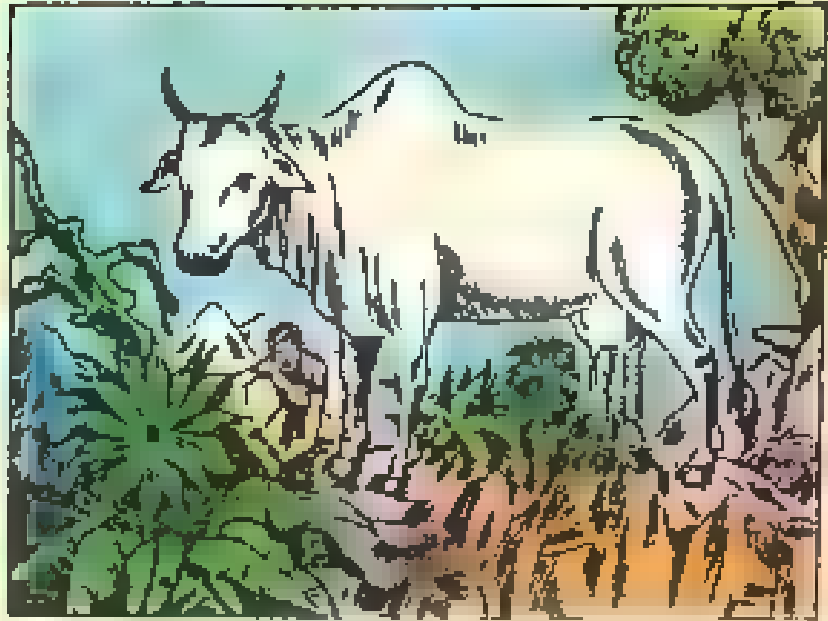

ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ವಿಷ್ಣು ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು
ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೊಸದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಾ ಆ
ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಅವನ ವಿಗ್ರಹದ ರೂಪವು
ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಉಳಿದು ಬಿಟ್ಟಿತು. ಆ ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ
ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅಂಶವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿತ್ತು.
ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆ ವಿಗ್ರಹದ ಸುತ್ತಲೂ ಮರ
ಗಿಡಗಳೂ ಹುಟ್ಟಿವೆ. ವಿವರೀತವಾಗಿ
ಹೇಳುವೆ.

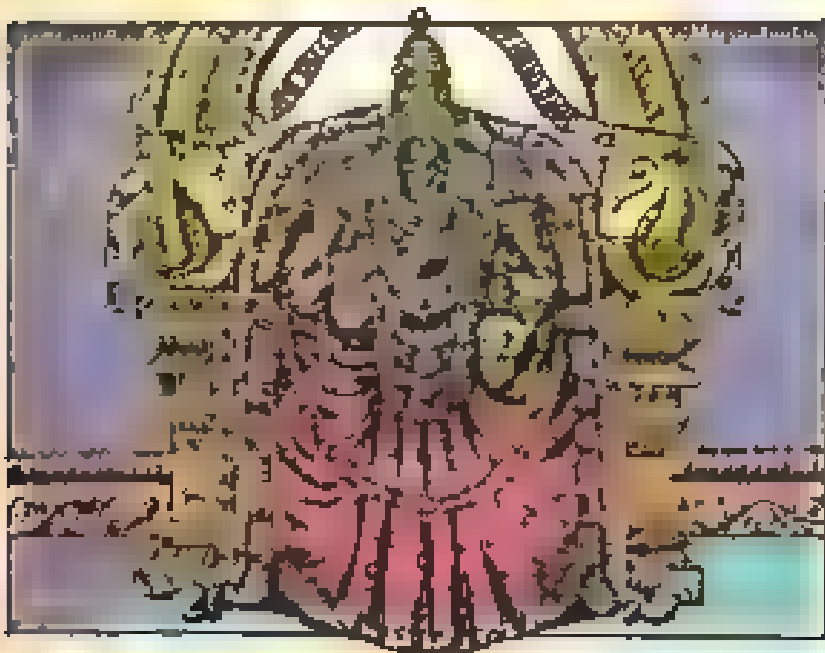
ಆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಶುವಾಹನವಿಲ್ಲವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೂಲೆಯಿಂದ ಒಂದು ಗೋವು ದಿನಾ ಕ್ರಮ ಕಟ್ಟಿದ ಒಂದು ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಬರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದನು. ಆ ಗೋವು ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲೇಕಾದ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರ ಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಗುಟ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪಶುವಾಹನನು ಒಂದು ದಿನ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದನು.

ಆ ಗೋವು ಬಟ್ಟೆ ಹತ್ತಿ ಒಂದು ಪೊದವ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ಕೂಡಲಿ. ಅದರ ಕಿತ್ತಲಿನಿಂದ ಪುಕ್ಕದೊಳಗಿನ ವಿಗ್ರಹದ ಮೇಲೆ ಹಾಲು ಧಾರೆಧಾರೆಹೋಗಿ ಸುರಿಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ ಪಶುವಾಹನನು, ಅಪ್ಪುಪ್ಪುಗಾಡುತ್ತ, ಗೋವೆಗೆ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಓಡುತ್ತ ಬಿಟ್ಟುಹೋದನು.

ಪಶುವಾಹನನು ಹಾನಿ ನೋಡಿದ ವಿಷಯ ವನ್ನು ರಾಜನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ರಾಜನು ಬಿಟ್ಟ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪುಕ್ಕದೊಳಗಿನ ವಿಷಯ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತೊಂದು ಬಿಟ್ಟ ಕಿವಿರದ ಮೇಲೆ ರಾಜನು ಆ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಿ, ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು. ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಕಿಲ್ಲಿ ಆ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಮುಲ್ಕಣ ವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು.

ವಿಳಾ ನಕ್ಷಿಗನ ವೇಣಾಕೀಶ್ವರನಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದ ವಿಷ್ಣು ಪತ್ನಿ ಕುಂದಾಚಲದಲ್ಲೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೇಮಿ ಕಾಣಶರಣ್ಣ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯದ ರಾಶಿಯಾದ ಪದ್ಮಾ ಮಕ್ಕನೇಮಿ ದಯಾಕಿ ಅವಶರೀದವರು.

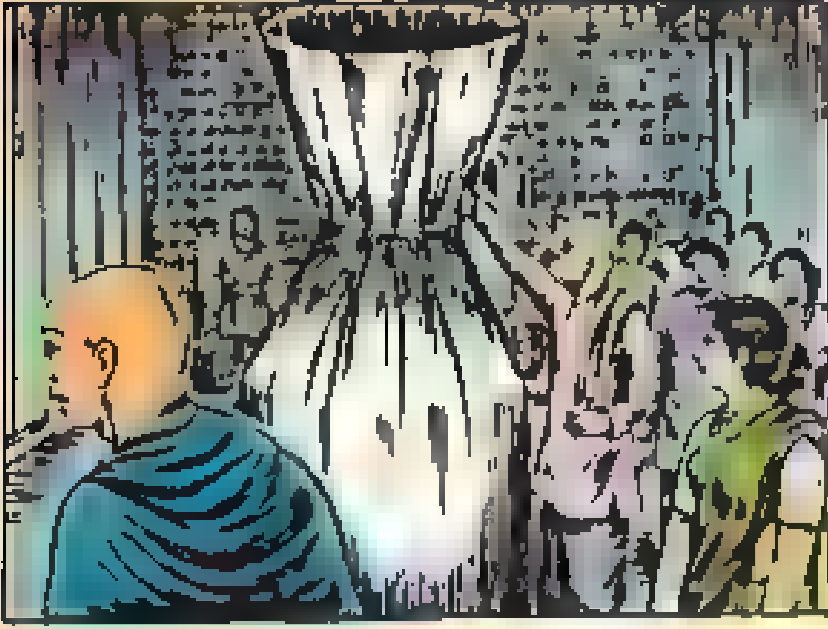

ಒಂದು ದಿನ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಸಂಭೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಪದಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಆ ದಿವ್ಯಧೂತನಿಗೆ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಸುತ್ತುತ್ತಿರಲಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ವಿವಾಹವನ್ನು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಶಿಶುವಿನ ಪಾಪವಲ್ಲದೇ ಆತನು ಪದಾಧಿಕಾರಿ ಭಕ್ತನಾದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವರಾಗಿದ್ದನು.

ಸಮುದ್ರೀಶರೋಗಿಣಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ರೇವಾ
ಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾದುದು ತುರ್ತು
ಕಾಲದ ವ್ಯರ್ಥಮಾಡಿಕೆ, ನಾಲ್ಕರು
ರಾಜರು ಕೃಷಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ರೇವಾ
ಲಯದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಖಿನ್ನರವಾಗಿವೆ.
ಕಾಲಯದ ಗೋಪುರ ಎತ್ತನಾಪ್ತ ಬಂಗಾರದ
ತೆಗೆದ ಹೂರಿಗೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

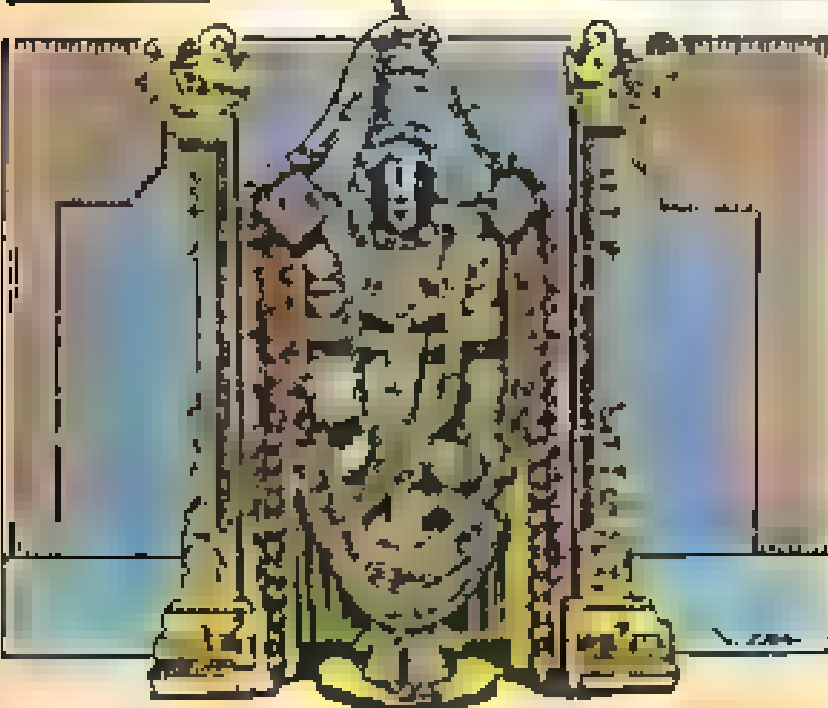
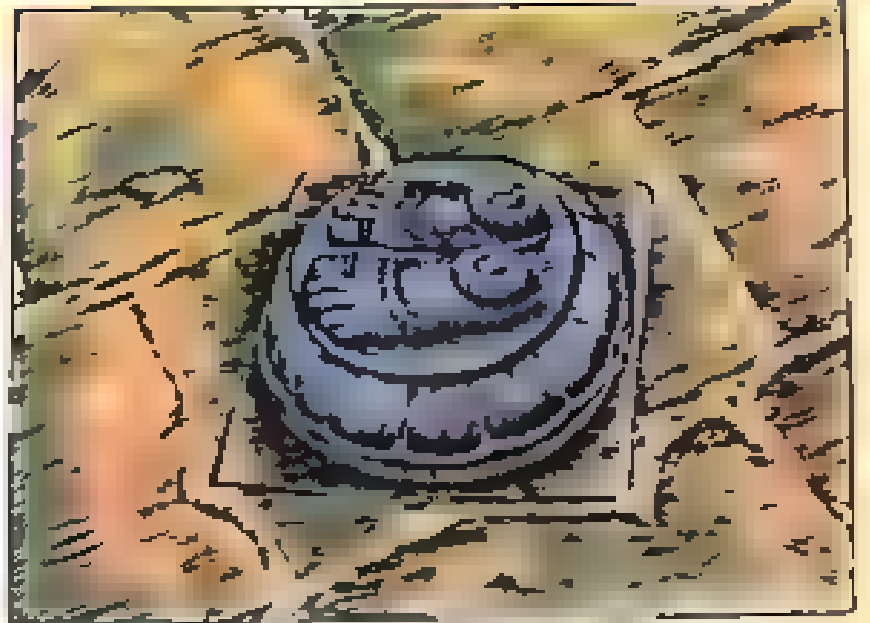

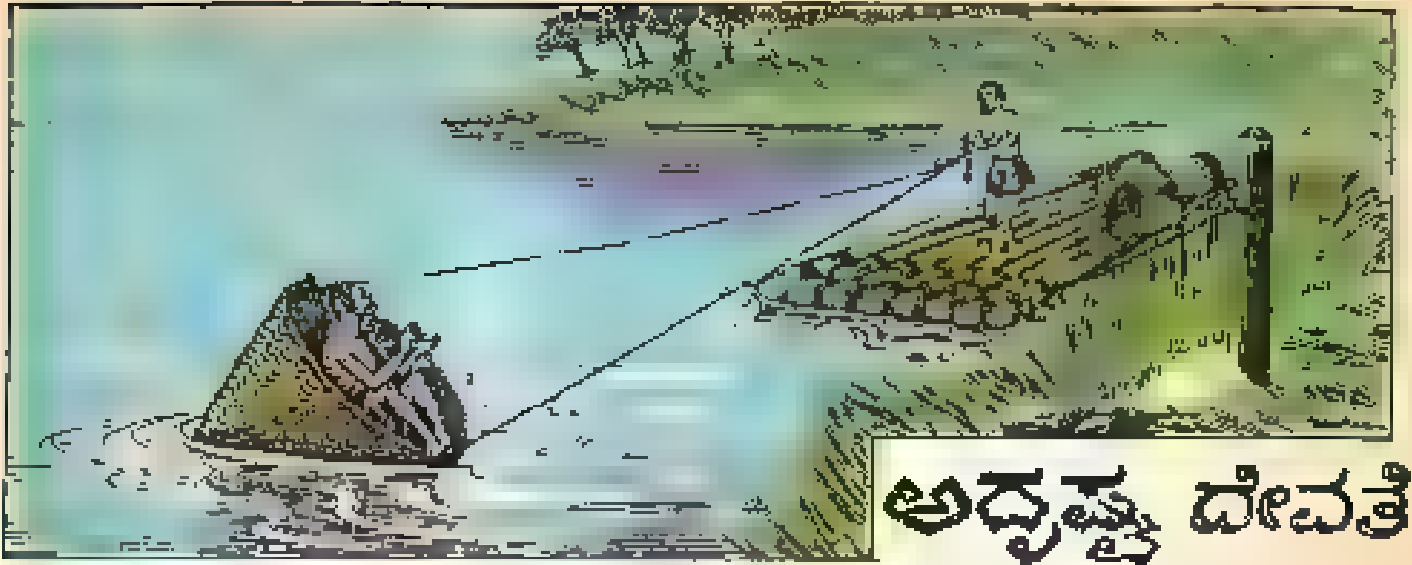

అమలినేపా దేశం నాల్గు మూల గోదరిని భక్తులు శంకుస్థాపనచేసిగాని గజానన, ఋషి, వామదేవర్తి వంటి మహాత్మా గరుడ, ధి భక్తులందఱును సభాగళాద అనంత విద్యా సంస్థానము, ఆర్యులకు శిష్యులగున పరమజ్ఞ నామ కలిపించె.

అనంతానందులకును ఈ దివ్య స్థలం నాన వదిలరుచునందు వృథా గణగలు కుల్లంబియ్యవే. అవారు వాన మూలంబ స్థలవన్నె ద్వాని పిఠావన్నెవ్వారి, విద్యా వివిధానంబ భువికి గళిత సుందర వివిధాంబ విద్యువిన వార వర్షగళన్న శిక్షల్లన్న ఒందు పిఠా ఫలకానా గద.

ఈ దేవాలయం ద్వాని పిఠావన్నె దివ్య ద్వానివన్నె సుందరమక మంమూక దింద అత్తన్న మూని బాగావ్వద. పిఠా వర్షా మగవమదగళంద, అజుల బర బాళున అభరణానంద అంకరియ్యల్లరు శ్చద విళు బ్దుగళియియే మోమూకా దానానా భక్తి ముక్తిదానమనవాదునందు భక్తిశిష్యుల విద్యుద.

ಅದೃಷ್ಟ ದೇವತೆ

ಹಿರಿದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬೆಕ್ಕನು ಅಕ್ಕಿ ಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು, ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಏನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಗಲಗಲವಾದ ಗೆರಸೆ ಒಟ್ಟು ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ತನ್ನ ತವರಲ್ಲಿ ಆ ಗೆರಸೆ ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿ ಅಳವಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಗ್ಗ ಕಟ್ಟಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವನು. ಹಗ್ಗದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮರದ ಚಕ್ಕಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಒಟ್ಟುಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿರೂವುದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಆ ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಏನುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವನು.

ಒಂದು ದಿನ ಆ ಬೆಕ್ಕನು ತನ್ನ ಒಟ್ಟುಗಳು ಒಂದೊಂದನ್ನೇ ಸರೋವರದ ತಳದಿಂದ ಮೇಲೆ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದನು. ಎರಡು ಒಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಏನು ಕೂಡಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮೂರನೇ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚಕ್ಕದೊಂದು ಎಡಿ ಮಾತ್ರವೇ ಇದ್ದಿತು.

ಅನಂತರ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಗೆರಸೆ ಒಟ್ಟಿಯನ್ನು ಎಳೆಯುವಾಗ ತುಂಬ ಭಾರವಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕಿದ್ದು ಬಂದಿತು. "ಅಮ್ಮಮ್ಮ! ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ ಹಗ್ಗಾಯಿತವ್ವ! ದಾರಿದ್ರ್ಯವೇ ತೀರಿತು!" ಎಂದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಆ ಒಟ್ಟಿಯನ್ನು ತನ್ನ ತವರದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡನು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಿ ಮುದುಡಿದ ಒಟ್ಟುಳು ಮುದುಕ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಳು.

ಬೆಸ್ತರವನ ಆಶ್ಚರ್ಯವು ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪರಮ ಅಸಹ್ಯಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿತು. ಅವನು ಆ ಮುದುಕಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ದೂಡಿ ಬಿಡಲು ನೋಡಿದನು. ಆಗ ಅವಳು ಅವನೊಂದಿಗೆ ನಡೆಗೂವ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ "ಬೇಡವ್ವಾ, ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯ! ಮತ್ತೆ ನನ್ನನ್ನು ನೀರಿಗೆ ದೂಡಬೇಡ. ನಿನ್ನೊಂದಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು. ನಿನ್ನಿಗೆ ನನ್ನಿಂದ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಲಾಭವೇ ಒರುತ್ತೆ!" ಎಂದಳು.

"ನಿನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದೇ? ನನಗೇ ತೂರಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಿಲವಿಲ್ಲ ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಲು ಬೇರೆಯೇ?" ಎಂದನು ಬೆಸ್ತರವನು.

ಅದರ ಮುರುಕು ಅವನ ಕೈಗಳು ಬಿದ್ದು ಮೇಲೆ ಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಅವನನ್ನು ಎತ್ತಿರಿಸಿ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಅವನ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ಅವನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರೊಡನೆ ತನ್ನ ಕೊಠಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುನುಕಿಗೆ ಕೂಡಾ ಕಿನ್ನಲು ಕೊಟ್ಟನು. ಇಬ್ಬರೂ ಕಿನ್ನಲು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ, ಅವನು, "ನನಗೆ ಏನೋ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಅಂದೆ ಯಲ್ಲಾ ? ಮುದಿ ಮುದ್ದೆಯೇ ! ಆ ಅರ್ಥವೇನೆಂದು ಕೃಷ್ಣನಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಕೇಳಿದುದರೂ ಸಂತೋಷವೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು.

"ನಾಳೆ ಸಾಯಂಕಾಲದೊಳಗೆ ನೀನು ಒಂದು ಪಶುಗಳ ಮಂದಿಗೆ ಯಜಮಾನನಾಗುವಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಪಶುಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತಯಾರಿ ಮಾಡಿ" ಎಂದಳು ಮುನುಕಿ.

ಬೆಸ್ತರವನು ಏನೇನೋ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅಲ್ಲಕ್ಕಿಲ್ಲ ಅವಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡದೆ "ನಾನು ಹೇಳಿದದ್ದು ಮಾಡು" ಎಂದಳು.

ಬೆಸ್ತರವನು ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನು ಗೊಣಗಾಳಿ, ಕತ್ತಿ, ಕತ್ತಿ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದನು. ಕುತ್ತಲೂ ಮೂಳೆ ಕೊಡಬೇಕನ್ನು ನೆಪ್ಪಿ ಬಲವಾದ ಬೇರಿನನ್ನು ಕಟ್ಟಿದನು. ಅಮೇಲೆ ದಾತ್ರಿದಾದರೂ ಕೆಲಸವಾದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದನು.

ಸೂರ್ಯನು ಮುಳುಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗಿಲ್ಲಾ ಸರೋವರದ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಪಶುಗಳ ಕೊಠಡಿ-ಳ ತೊಡಗಿತು. "ಅಯ್ಯಾ, ಅಯ್ಯಾ" ಎಂಬ ಅನೇಕ ಧ್ವನಿಗಳು ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿತು. ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಪಶುಗಳ ಮನೆ ಬಂದು ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸರಿ ಹೋಯಿತು.

ಮೊದಲು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದು ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಗೂಳಿ, ಅದರ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಹಸುಗಳೂ, ಕರುಗಳೂ. ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಗೋವುಗಳ ಮಂದಯೇ ತಮ್ಮ ವಾಡಿಕೆಯ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಬಂದ ಕೂಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮಲಗುವಂತೆ ಮಲಗಿದವು.

ಅಗಿಂದ ಬೆಸ್ತನ ಬೇವಿತವು ಪೂರ್ತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿತು. ಈಗ ಅವನು ಬದಲನೇ ಅಲ್ಲ, ಅದರ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಧನಿಕನಾಗಿದ್ದಿರಿ. ಸುತ್ತು, ಮುತ್ತಲೂ ಅವನನ್ನು ಎಸರಿಸುವಂತಹ ಧನಿಕರೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಮೇಲೇರಿದನು. ಅನೇಕ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಕೊಡುಕೊಂಡು ವಸತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಗೃಹಸ್ಥನಾದನು. ಆ ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಸಾವಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನಂತೆ ಅವನೂ ಸೇರಿದನು. ಅವನ ಹತ್ತಿರ ವಸಿದಾದರೂ ವಿನಾದರೂ ಆರೋಪವೇ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಒಂದರ ಗದ್ದೆ ನೀವಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, "ನನಗೆ ಇದೇ ಕೆಲಸವೆಂದುಕೊಂಡೆಯಾ ? ನಾಳೆ ದಾ. ಮೋಡುಗಾ. ಬರಗೈಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಎಲ್ಲ ಗೊತ್ತು ?" ಎಂದು ದೂರದಿಂದ ಮಾತಾಡಲು ಕಿರಿಕಿರಿಸು.

ಹೀಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದುಹೋಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ದಿನ ಪಕ್ಕದ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಔತಣದ ಕೆರೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಬೆಸ್ತನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ವರೆಗೆ ತಿಂದು, ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಸಾಕಾಯಿ ಕೂಡಿದನು. ಔತಣದ ಗಂಜಿ ಮುಗಿಯುವಾಗ ರಾತ್ರಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಬೆಸ್ತನು ಆಲುತ್ತವಾಲುತ್ತು ಸಂದರ್ಭ ಬಿದ್ದರೆ ಯಾರ ಮೇಲಾವರೂ ಬೀಳಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಗಾಢ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದರು.

“ಏ! ಬಾಣು! ಬಾಣು! ಜಮೀನ್ದಾರ ಬಂದ! ಬಾಣು ತೋರೋ!” ಎಂದು ಅವನು ಕೂಗಲು ತೊಡಗಿದನು. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಎಚ್ಚರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಕೋಪವು ಒದ್ದೆದ್ದುಕೊಂಡು ಬಂತು. “ಆಂ! ಏನೆಂದುಕೊಂಡ್ರೋ! ನಾನೆಂದರೆ ಅಷ್ಟ ಸಸಾರಾಣೇ! ಸರೋವರದಿಂದ ನಾನು ಮೇರೆತ್ತಿದ ಆ ಮುದ್ದಿಗೂಬೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ? ಎದ್ದು ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯೇ ಮುದ್ದಿ ಹೇವೇ!” ಎಂದು ಕಿರಿಚಿದನು.

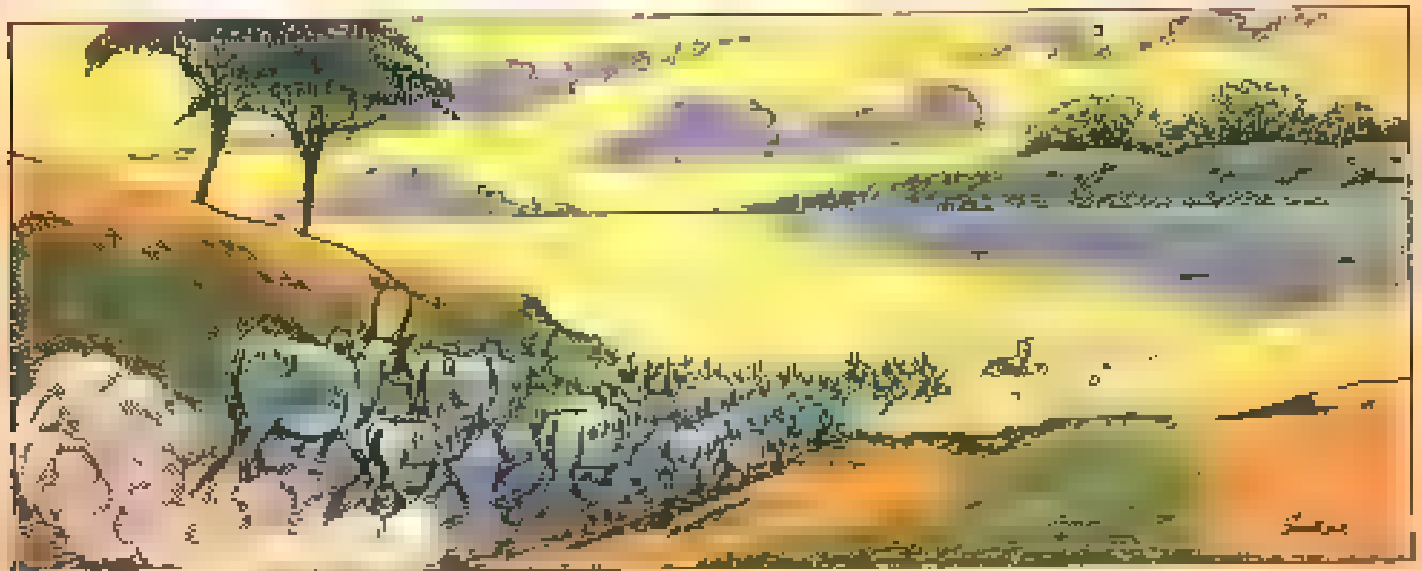
ಅವನ ಕಡೆ ಮಾತು ಅವನ ಬಾಯೊಳಗಿರು ವಾಗಲೇ ಮುದ್ದುಕಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಅವಳು ಅವನನ್ನು ಚುರುಚುರು ನೋಡುತ್ತ “ನೀನು

ನನ್ನನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೀಗವಾಗಿ ಒಪ್ಪುವಿ. ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರ ಮರೆಯುವವರ ಹತ್ತಿರವೂ, ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಹೇಗೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯದವರ ಹತ್ತಿರವೂ ನಾನು ಇರುವವಳಲ್ಲ. ನಾಳೆಯೇ ನನ್ನ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ” ಎಂದಳು.

“ಓಹೋಹೋ! ಹೋದರೆ ಹೋಗು! ಹೀಡೆ ಬಿಚ್ಚಿಕು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ” ಎಂದನು ಬೆಸ್ತರವನು.

ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮುದ್ದುಕಿ ಎದ್ದಳು. ತನ್ನ ಹಾಸಿಗೆ ಬಿಚ್ಚಿಗಳನ್ನು ಬೆಂದಾಗಿ ಮಾಡಿಟ್ಟಳು. ಮುಸುರೆ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಶುಭ್ರವಾಗಿ ತೊಳೆದಿಟ್ಟಳು. ಮನೆ ಕೆಲವು ಕೆಲಸವೂ ಬೀದಳು. ಮನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಕಸದ ಕದ್ದಿ ಕೂಡಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಪಶುಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಳು.

ಆಮೇಲೆ ಅವಳು ಸರೋವರದ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದಳು. ಪಶುಗಳೆಲ್ಲಾ ಜೋಡಿ ಜೋಡಿಯಾಗಿ ಅವಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೋಗಿ ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಸರೋವರ ದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಕೂಡದೆ ಹೋದುವು. ಬೆಸ್ತರವನು ಮೀನು ಹಿಡಿದು ಭೇವಿಳುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅವನ ಅದೃಷ್ಟ ಭೇವತೆ ಹೊರಟುಹೋಗಿ ಸರೋವರದೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿದ್ದಳು. “ಅಬ್ಬಮೇಲೆ ಒಲೆ ಉರಿದರೂ ಕೆಟ್ಟಮೇಲೆ ಬುದ್ದಿ ಬಂದರೂ” ಒಂದೇ ತಾನೇ?

ಪ್ರತಿಭೆ

ಲಿಖಿತರ ರೇಶಗಳ ಯಾತ್ರಿಗಾಗಿ ಹೊಡೆದು ಹೋದನು. ದಕ್ಷಿಣ ರೇಶಗಳ ಯಾತ್ರಿಗೆ ಹೊಡೆದವು ವಿಜಯಾನಂದನೂ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಇಬ್ಬರೂ ಸಂಧಿಸಿಕೊಂಡು, ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಹೇಳಿಕೊಂಡರು.

ಹವಾ ಮಾತಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯಾಸಕ್ತನಾದ, "ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಏನೋ ಒಂದು ಪ್ರತಿಭೆ ಯಿರುತ್ತದೆ" ಎಂದನು.

"ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಪ್ರತಿಭೆಯಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ" ಎಂದನು ವಿಜಯಾನಂದ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಮಾತಿನಾಡುವುದಾಗಿರಲಾಗಿತ್ತು.

ಕಡೆಗೆ ವಿಜಯಾನಂದನು "ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರತಿಭೆ ಇದೆ? ಹೊಡೆದು ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ" ಎಂದನು.

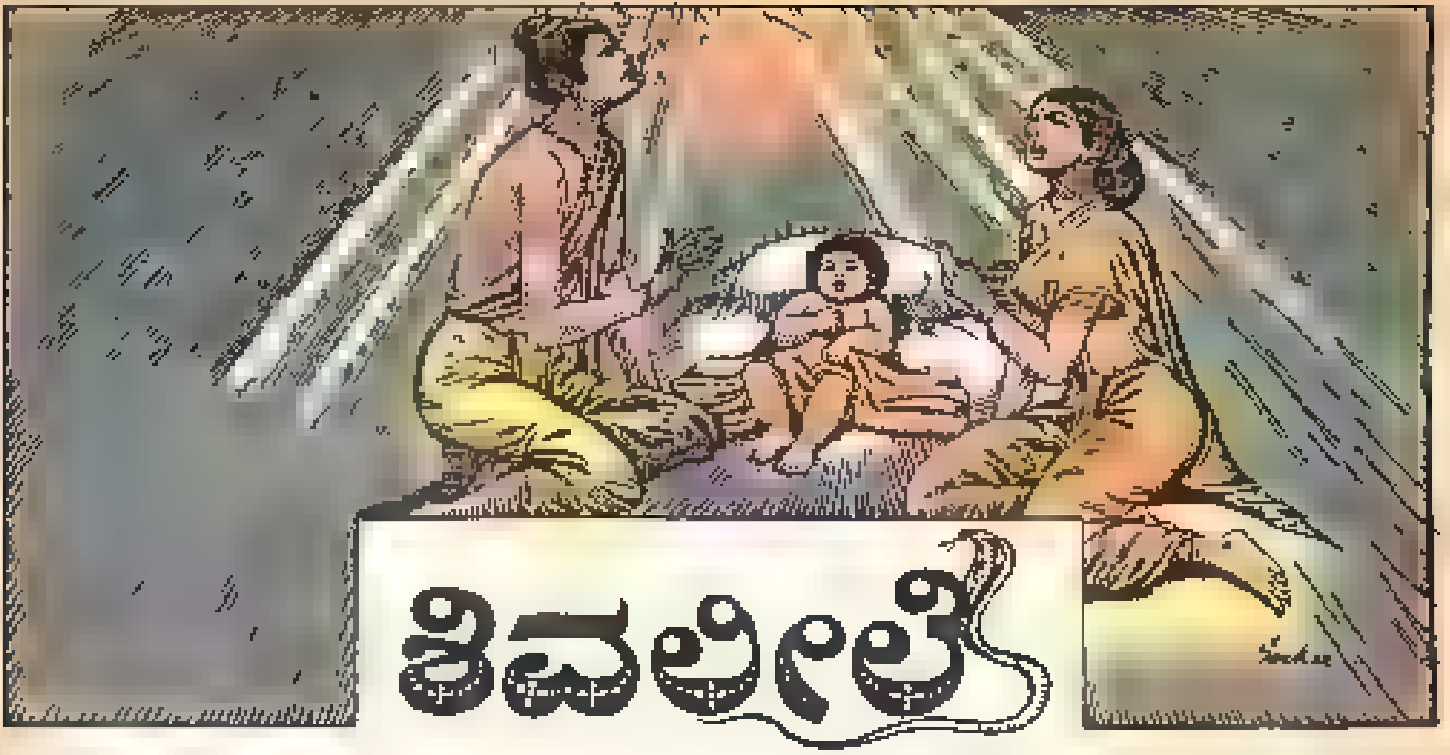
"ಇದಿನ್ನಲ್ಲಿರುವವರ ಪ್ರತಿಭೆ ತಿಳಿಯುವ ಪ್ರತಿಭೆ ನನಗಿದೆ" ಎಂದನು ಹಾಸ್ಯಾಸಕ್ತನಾದ.

"ಹೌದೇನು? ಹಾಗಾದರೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರತಿಭೆ ಇದೆ ಹೇಳಿ" ಎಂದನು ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದನು ವಿಜಯಾನಂದ.

"ನಿಮ್ಮಗೆ ಇದಿನ್ನಲ್ಲಿರುವವರ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾಗದಂತಹ ಪ್ರತಿಭೆ ಇದೆ" ಎಂದನು ಹಾಸ್ಯಾಸಕ್ತನಾದ.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿಜಯಾನಂದನು ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ ತಲೆ ತಗ್ಗಿದನು.

ಶಿವಲೀಲೆ

ಪುರಾಣ ಕಾಲದ ಮೃಕಂಡು ಮಹರ್ಷಿ ಭೃಗು ಸಂಪತಿಯವನು. ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯ ಹೆಸರು ಮರುದ್ವತಿ. ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಸಂತಾನ ವಾಗಿದಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೇಮನಿಷ್ಠೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಕೇದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕೇದಾರೇಶ್ವರನನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಆ ಮುನಿದಂಪತಿಗಳು ಕೇದಾರೇಶ್ವರ ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಧ್ಯಾನಮಗ್ನರಾಗಿರುವಾಗ, "ಎಷ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಸೇವೆ ಸಾಕು. ನಿಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಿ ನಿಮಗೆ ಪುತ್ರಧಾನ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಆಶೀರ್ವವಾಣಿ ಕೇಳಿತು.

ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಆ ದಿವ್ಯವಾಣಿ ಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಮೃಕಂಡು ದಂಪತಿಗಳು ಒಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಥಾವಿಧಿಯಾಗಿ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮ

ಧರ್ಮವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಮರುದ್ವತಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಮಗುವನ್ನು ಪ್ರಸವಿಸಿದಳು.

ಅವೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಕಾಶದಿಂದ, "ಈ ಬಾಲನಿಗೆ ಅರ್ಭಾಯುಷ್ಯ. ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷವಷ್ಟೇ ಆಯುಷ್ಯ!" ಎಂಬೊಂದು ಆಶೀರ್ವವಾಣಿ ಮೊಳಗಿತು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರು ಆನಂದದ ಶಿಖರಾಗ್ರದಿಂದ ಒಮ್ಮೆಗೆ ದುಃಖ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಏದ್ದರು. ದುಃಖದಾಳಕ್ಕೆ ಮುಳುಗುವುದೇ ಅವರ ಹಣೆಬರೆಯಾಯಿತು. ಕಡೆಗೆ "ಎಲ್ಲಿವೂ ಆ ಶಿವನ ಲೀಲೆ ಕೊಟ್ಟಿವನೂ ಅವನೇ, ಹೀಗೆ ಹೇಳುವ ವನೂ ಅವನೇ! ನಾವೆನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆವು?" ಎಂದು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಂಡು, ಕಂದನ ಬೊಚ್ಚುಬಾಯ ನಗುವಿನಲ್ಲೇ ಮೈಮರೆತರು.

ಯಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೃಕಂಡು ಮಗನಿಗೆ ಪಾತ ಕರ್ಮ ನಡೆಯಿಸಿ, ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನೆಂದು ಪಾಪ ಕರಣ ಮಾಡಿದನು. ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನು ದಿನದಿನ

ಪ್ರವರ್ಧಮಾನನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತ, ಉಪನಯನವಾದ ಮೇಲೆ ಗುರುಕುಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನಾಗಿ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಒಮ್ಮೆ ಕೇಳುತ್ತ ನಂದ ಮುಂದೆಗುಲುವ ಕುಮಾರನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೊಡಲೇ ಹೆತ್ತವರ ಎದೆ ಗುಂದಿಗೊಳಗೆ ಗಡಗಡೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷವಷ್ಟೇ ಈ ಹುಡುಗನ ಗಡು !

ಮರುದ್ವೈತಿ ಕುಮಾರನನ್ನು ಬಿಡದೆ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳೇ ಹೊರತು, ಎದ್ದೆ ಕಲಿತು ಬಂದ ಕುಮಾರನನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷವಾದ ರಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ವನಕೂಡೇಯನು ಎಷ್ಟೆ ಕೇಳಿದರೂ ಬಿಡದಿದ್ದ, ಅಳುವಳೇ ಹೊರತು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಮೃಕಂಡುವೇ ಹೇಳಲಾಗದೆ ಕೂಡಾಡಿಕೊಂಡು ದುಗನೊಂದಿಗೆ ಇನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಮೃತ್ಯು ಬರುತ್ತ

ದೆಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೊರಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲಿ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿದನು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನು ಬಿಟ್ಟು ಕೆಂಗಡೆ ರಿಲ್ಲ. ದೀರಘತ್ವದಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ, "ನೀವೇನೂ ಬಿಟ್ಟಿರಬೇಡಿರಿ. ನನ್ನನ್ನು ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿರಿ. ಈಗಲೇ ನಾನು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಶಿವಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಬಯಸಿ ಬಿಡಬೇಡಿ ಯಾಗಿದೇ ಬರುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ತಂದೆ ತಾಯಿ ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿದನು.

ಮೃಕಂಡುವೂ ಮರುದ್ವೈತಿಯೂ ಕುಮಾರನನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಿ, "ನಿರಂಜನವಿಠಲನಾ" ಎಂದು ಅಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾರದನು ಬಂದನು. ಮೃಕಂಡು ನಾರದನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಕುಮಾರನ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿವೇದಿಸಿ ಕೊಂಡನು.

ನಾರದನು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನ ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪ ವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು "ಕುದಾ, ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನಾ ! ನೀನು ವೆಚ್ಚಿಗೆ ಗೌತಮಿಾ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗು. ಅಲ್ಲಿ ವನಾಶ್ವರೀ ಮಂತ್ರದಿಂದ, ಕಡೆಕ ದೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವಾರ್ಚನೆ ಮಾಡು. ನಿನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿ ಹೊರಟು ಹೋದನು.

ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನು ಗೌತಮಿಾ ನದಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಸೈಕತ ಲಿಂಗವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಮಾಡಿ, "ಛೇ ! ಚಂದ್ರಶೇಖರಾ ! ನೀನೇ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ಯಮನು ಏನು ತಾನೇ ಮಾಡಬಲ್ಲನು ? ನಿನ್ನೇ ಶರಣಾಗದ್ದೇನೆ" ಎಂದು ಶಿವಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಕವಸ್ತು ಸಾಗಿಸಿಕೊಡಗಿದನು.

ಈ ತ್ರಿಲೋಕ ಸಂಚಾರಿಯಾದ ನಾರದನು ಯಮನ ಪತ್ನಿರ ಹೋಗಿ, "ನೋಡಿದೆಯಾ ಯಮ

ರಮಣ! ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು
ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನು ಬ ಮುನಿಬಾಲಕನು ತಪಸ್ಸು
ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಬಲವೆಷ್ಟೆಯೆಂದು
ಲೋಕಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವ ಕಾಲವು ಸಮೀಪಿಸಿತು”
ಎಂದು ಅಮೊಂದು ವಿಶೇಷ ಸುದ್ದಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿ
ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನ ಅಯುಷ್ಯವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವ
ದಿನ ಹತ್ತಿರವಾಯಿತು. ಯಮನು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನ
ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ತನ್ನ ದೂತ
ರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಯಮತಂತ್ರರು ಮಾರ್ಕಾ
ಂಡೇಯನ ಹತ್ತಿರ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹಿಂತಿರು
ಗಿಡುತ್ತೋಗಿ ಯಮನ ಮುಂದೆ ತಲೆಬಾಗಿ ನಿಂತರು.
ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಯಮನೇ, ಬಂದ ಪಾಶಗಳನ್ನು
ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಳಿಗೊಡದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು
ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನ ಬಳಿಗೆ ಹೊರಟನು. ಅವನು
ಬಂದಾಗ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನು ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೆ ತಲೆ

ಯನ್ನು ತಾಗಿಸಿ ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಶಿವಲಿಂಗ
ವನ್ನು ಗುಟ್ಟುಮಾಡಿ ಹಿಗ್ಗಿದ ಪ್ರಕೋಂಡು ಧ್ಯಾನ
ಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಮನು
ತನ್ನ ಕಾಲ ಪಾಶವನ್ನು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನ ಕಂಠ
ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬೀಸಿ ಹಾಕಿದನು. ಆ ಪಾಶವು ಶಿವ
ಲಿಂಗದ ಮೇಲೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನ ಕಂಠ
ವನ್ನೂ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿತು.

ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗದಿಂದ ಶಿವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ
ನಾಗಿ ಪ್ರಳಯರುಪ್ರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮೂರ
ನೆಯ ಕೃಷ್ಣನೊಂದಿಗೆ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿ, ಯಮನ ಮೇಲೆ
ತ್ರಿ, ಕೂಲಿ ವನ್ನು ಗುರಿಹಿಡಿದುಕೊಂಡನು. ಯಮನು
ಭಯದಿಂದ ಗದಗದ ನಡುಗುತ್ತ, ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ
ಜೋಡಿಸುತ್ತಾ, “ಹರಹರಾ! ರಕ್ಷಿಸು! ರಕ್ಷಿಸು!”
ಎಂದು ಕುಸಿದಿದ್ದನು.

ಶಿವನು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ
ಅಭಯ ಹಸ್ತವನ್ನಿಟ್ಟು, “ಹತ್ತಾ! ನಿನ್ನ ಮೃತ್ಯುವೇ
ಇಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪ ಕಲ್ಪಾಂತಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಬಿಡುಗಡೆ
ಯಾಗಿರುವಿ” ಎಂದು ವರಕೊಟ್ಟನು.

ಆಗ ಶಿವನ ಕೊಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆದರಿದ
ರೇವತೀಳೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ಶಿವನಿಗೆ ಕೈ ಮುಗಿದು,
ಯಮನೊಂದಿಗಿನ ರೋಷಗಳು ಕಾಳುಮೆಲೆಬೀಸುವ
ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತ, ಯಮನನ್ನು ಮನ್ನಿಸ ಬೇಕೆಂದು
ಶಿವನನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ಅವನ ಅನುಗ್ರಹವಿಂದ
ಯಮನು ಮತ್ತೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಪಡೆದವನಂತೆ ಎದ್ದು
ತನ್ನ ರೋಷಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋದನು.

ಆ ದಿನ ತಮ್ಮ ಕುಮಾರನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ
ಬಂದ ಮರುದ್ವೈತಿ ಮೃಕುಡುಗಳು ಶಿವಾನುಗ್ರಹ
ಪಡೆದು ನೂತನ ಕಳೆಯಿಂದ ಬೆಳಗುವ ಕುಮಾರ
ನನ್ನು ನೋಡಿ, ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಕೊಂಡೊಡುತ್ತ
ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮಗನೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ನಿವಾಸಕ್ಕೆ
ತೆರಳಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಹಿರಿಯರ ಅಶೀರ್ವಾದದ

ಮೆಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ "ಚರಂಜೀವಿ" ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಂತನು. ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನು ಒಂದುಕಾಲ ಜೀವಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ, ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಜೀವಿಸಿದವನು ಯಾರೊಂದು ಅವನಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡವರೂ ಇದ್ದರೂ.

ಇಂದ್ರದ್ಭ್ಯುಮ್ನನೆಂಬ ರಾಜನು ಒಂದುಕಿರುವಾಗ ಒಂದುಕೂಡ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸುಪಾದಿಸಿ ಆ ಯಶಸ್ಸು ಉಳಿದವು ಕಾಲದವರೆಗೆ ಸ್ವರ್ಗಸುಖಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದನು. ಆಮೇಲೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದವರು "ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅದುವರಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರೇ ನಿನ್ನಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಿಡು" ಎಂದರು.

ಇಂದ್ರದ್ಭ್ಯುಮ್ನನು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದಾ, ತನ್ನ ಹೆಸರು ನೆನಪಿರುವವರನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು.

"ಹಾನಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಅರಿಯನು, ನನಗಿಂತ ಹಿರಿಯನಾಗಿ ಪ್ರಾಪಾರಕರ್ಣನೊಬ್ಬನು (ಗುಣಿ) ನಿನ್ನನ್ನು ಅವನನ್ನು ಕೇಳು" ಎಂದನು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ. ಇನ್ನೂರೂ ಕೂಡಿ ಪ್ರಾಪಾರಕರ್ಣನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದರು.

"ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಅರಿಯನು, ಆದರೆ ನನಗಿಂತ ಹಿರಿಯನಾಗಿ ನಾಲಿಕಜಂಘನೆಯ ಒಬ್ಬ (ಕೊಕ್ಕರೆ) ನೊಬ್ಬನಿವಾನೆ. ಅವನನ್ನು ಕೇಳೋ" ಎಂದಾ ಪ್ರಾಪಾರಕರ್ಣನೂ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹೋದನು.

ನಾಲಿಕಜಂಘನಿಗೂ ಇಂದ್ರದ್ಭ್ಯುಮ್ನನ ಪರಿಚಯ ವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಅವನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಯಸ್ಸಾದ ಅಕೂಪಾರನೊಬ್ಬನು ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದನು.

ಅಕೂಪಾರನು ಇಂದ್ರದ್ಭ್ಯುಮ್ನನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ, "ಓ ಓ! ಇಂದ್ರದ್ಭ್ಯುಮ್ನನು! ನಿಮ್ಮ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ನಾನಿದ್ದೇನೆ. ನಾನಿರುವ ಈ ಕೊಳವು ನಿಮ್ಮಯಲೇ ಉಂಟಾಯಿತು. ನಿನ್ನ ಅನೇಕ ಯಜ್ಞ

ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಗೋವುಗಳನ್ನು ದಾನಕೊಡುವಾಗ ಗೋವುಗಳ ತೂತದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೊಳವಿದು" ಎಂದನು.

ಆಗ ದೇವರೂತರು ಇಂದ್ರದ್ಭ್ಯುಮ್ನನ ಕೀರ್ತಿ ಇನ್ನೂ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವುದೆಂದಾ ತಿಳಿದು ಅವನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು.

ಭೈರವಾಚಕಿ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತನಾದ ಸೋಮಯಾಜಿಬೆಡ್ಡುನು ಮನವಾಗಿದ್ದನು ಅವನಿಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಮನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಮಗನು ಹುಟ್ಟಿದನು. ಆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಏಳು ವರ್ಷವಾದಾಗ ಸೋಮಯಾಜಿ ಮೃತಪಟ್ಟನು. ತಂದೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮಗಳನ್ನು ತಾಯಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು.

ದೀಪಾವಳಿಯ ದಿನಗಳು ಸಮೀಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಒಂದು ದಿನ ಸಿದ್ಧರಾಮನು ತನ್ನ ಅಕ್ಕನು

ಹೋಡಿಸಿ ಗೆಲೆಯರೊಂದಿಗೆ ಸಮಿಧಗಳನ್ನೂ, ಎಲೆಗಳನ್ನೂ ತರಲು ಅಡವಿಗೆ ಹೊದನು. ಅಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಅಲವ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಕಾಡು ಹರಟೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

“ಈ ದೀವಾವಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕನನ್ನೂ ಬಾವನನ್ನೂ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಹ್ಯುಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅವಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಕ್ಕನಿಗೂ ಬಾವನಿಗೂ ಹೊಸ ವಸ್ತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೂ ಸಿಗುತ್ತೆ” ಎಂದು ಹುಡುಗರು ಒಬ್ಬರೊಡನೊಬ್ಬರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಸಿದ್ಧರಾಮನು “ನಾವು ಕೂಡಾ ಹ್ಯುಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕನನ್ನೂ ಬಾವನನ್ನೂ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಯಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ನನ್ನಮ್ಮ. ಅಕ್ಕನಿಗೂ ಬಾವನಿಗೂ ಹೊಸ ಒಟ್ಟೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ” ಎಂದು ಹೆಚ್ಚಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದನು.

ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಹುಡುಗರೆಲ್ಲ ಗೆಲಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕು, “ನಿನಗೆ ಮೊದಲು ಅಕ್ಕನೇ ಇಲ್ಲ. ಬಾವ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆ? ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಸುಳ್ಳು ಸುಳ್ಳೇ ಜಂಬು ಹೊಡೆಯುವಿಯಾ? ಹೇಳು ನೋಡುವಾ, ಯಾರು ನಿನ್ನ ಅಕ್ಕಾ? ಹೇರೇನು? ಎಲ್ಲಿದೆ ಅವರ ಮನೆ? ಅವರು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಎಷ್ಟು ಓದಿದ್ದಾರೆ? ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು? ಆ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರುಗಳೇನು? ಗೊತ್ತಿರೇಮೇ ನಿನಗೆ?”

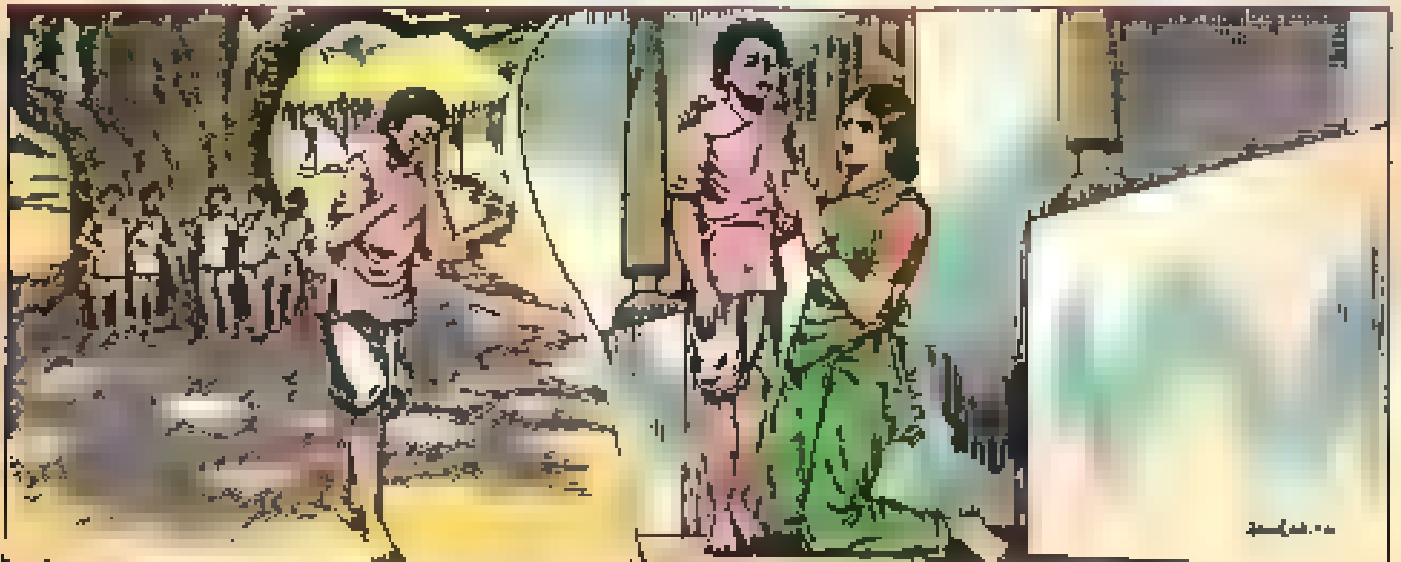
ಎಂದು ನಗುತ್ತಾ ಸಿದ್ಧರಾಮನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮಳೆಯನ್ನೇ ಸುರಿಸಿದರು.

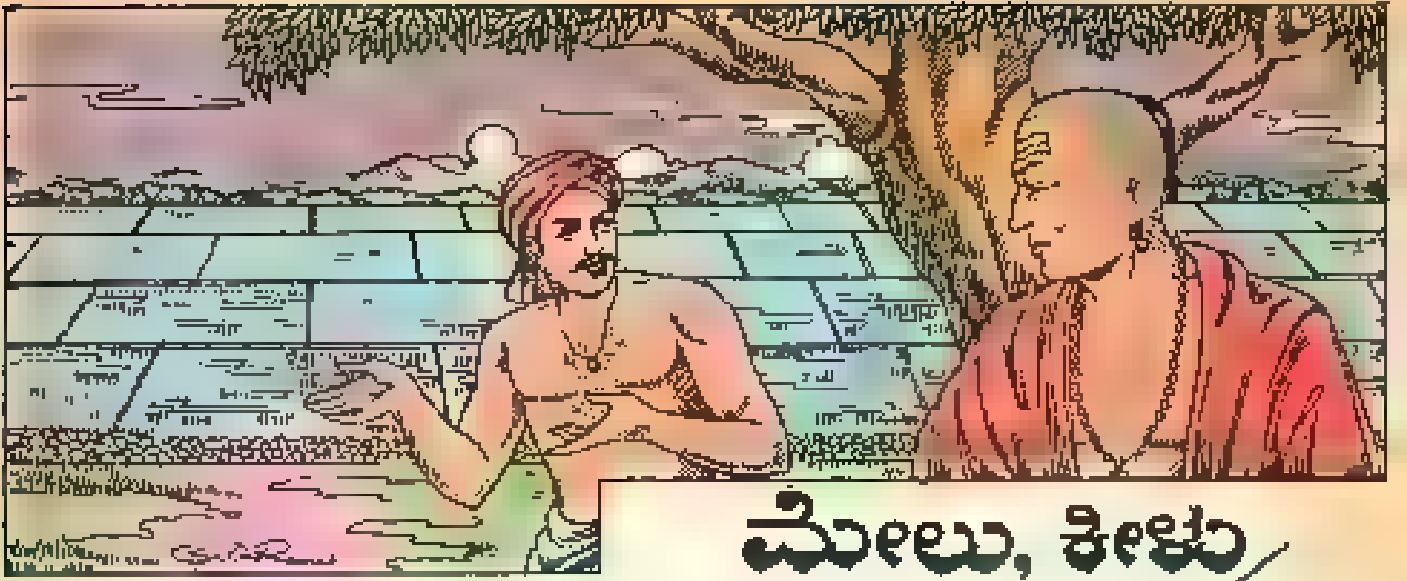
ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಲು ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಸಿದ್ಧರಾಮನು ಅವಮಾನಿತನಾಗಿ ಅಳುತ್ತಾ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು.

ಮಗನು ಅಳುತ್ತಾ ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ತಾಯಿ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಬಾಚಿ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು, “ಎವಾಯಿತಪ್ಪಾ? ಬಿದ್ದೆಯಾ? ಪೆಟ್ಟಾಯಿತೆ? ಯಾರಾದರೂ ಹೊಡೆದರೆ? ಯಾಕೆ ಅಳುತ್ತೀಯಪ್ಪಾ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಸಿದ್ಧರಾಮನು ತಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ಏಕೆ ಹುಡುಗರು ಮಾಡಿದ ಎಗತಾಳೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದನು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ತಾಯಿ “ಅವರ ಬಾತಿಗೇನು ಬಿಡಪ್ಪಾ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಅಕ್ಕನ ಹೆಸರು ಭ್ರಮರಾಂಬೆ. ನಿನ್ನ ಬಾವ ಮಲ್ಲಗ್ಗಾ. ಅವರ ಮನೆ ಶ್ರೀಶೈಲ ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಪ್ಪ ವಶ್ಯಯ್ಯಾಗಳೂ ಇವೆ. ಗಗನಪತಿ, ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬ ಮಗಂದಿರು ಅವರಿಗಿವಾರೆ. ಆ ನಿನ್ನ ಬಾವ ಭರ್ಗಾಶ್ವರನು. ರೋಕದವರೆಲ್ಲ ಅವನು ಹೇಳುವಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಿನ್ನ ಬಾವನಂಥ ಬಾವ ಪ್ರಮಂಚದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಗೊತ್ತಾಯಿತೇ ನಪ್ಪಾ?” ಎಂದಳು.

ಮೇಲು, ಕೀಳು

ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಮೇಲು, ಯಾರು ಕೀಳು? ಒಬ್ಬ ವೇದಾಂತಿಗೂ, ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೂ ನಡುವೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಾಡವೇ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅದೂ ಇದೂ ಮುತಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಅವರೊಳಗೆ ಹೊಲಿಸ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದ್ದಿತ್ತು.

"ನೋಡವ್ವಾ, ನೀನು ವಿಭ್ರಾಂತರೂ ಮೈ ಒಗ್ಗಿ ಸುವ ರೈತ. ನೀರು ಹಾಯಿಸುವುದು, ಗದ್ದೆ ಹೂಡುವುದು, ಬೀಜ ಬಿತ್ತುವುದು, ಪೈರು ನೆಡುವುದು, ಕಳೆ ಕೀಳುವುದು ಹೀಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಲಸ, ಕೆಲಸ, ಕೆಲಸ. ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಳೆ ಕೂಡಾ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿದೆಯಪ್ಪಾ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಮರಕ್ಕೂ ನೀನಿಗೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಹೇಳು?" ಎಂದನು ವೇದಾಂತಿ.

ಅದಕ್ಕೆ ರೈತನು, "ಅಯ್ಯಾ, ವೇದಾಂತಿಯವರೇ, ನಮ್ಮ ಮಾನವ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ನಿಮಗಿಂತಲೂ ನಾವೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮೇಲು ಮಾಡುವವರೆಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನೀವು ಬೋಧಿಸುವ ವೇದಾಂತದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳದೆ ಹೋದರೂ ಲೋಕದವರು ಒದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ನಾವು

ಬೆಳೆಸುವ ಧಾನ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಯಾರೂ ಬದುಕಿರಲಾರರು. ಏನನ್ನುವಿರಿ?" ಎಂದನು.

ವೇದಾಂತಿ ಅಲೋಚನೆಗೆ ಬಿದ್ದನು.

ಆಗ ರೈತನು, "ಇದರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನಿದೆ ಸ್ವಾಮಿ? ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೀಳರಿ ಹೀಗೆಯೇ ಒಂದು ಸಾರಿ ಒಂದು ಕಲ್ಲಿಗೂ ಕೆಸರು ಮಣ್ಣಿಗೂ ವಿವಾದ ಬಂತು. 'ನಾನು ನೋಡು, ಎಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿ ಶುಭ್ರವಾಗಿ, ನೋಡಲು ಚೆನ್ನವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಹೀಗಿರುವಿಯಾ?' ಎಂದು ಗರ್ವದಿಂದ ಹೇಳಿತು ಕಲ್ಲು. ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮನಿರದೆ 'ಛೇ ಛೇ! ನಿನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟದರೇನೇ ಒಸುಕು ಕೊಳಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ತುಳಿದರಂತೂ ಅಸಹ್ಯ. ಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು' ಎಂದು ಅವಹೇಳನೆ ಕೊಡಾ ಮಾಡಿತು.

ಗರ್ವಿಯಾದ ಕಲ್ಲು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಕೆಸರು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಪೊರೆಯುವದ್ದಿತ್ತು. ಓ ಪಾಪಾಣವೇ! ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಸಹ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇರಬಹುದು, ಅದರ ಯಾನವರ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಪೈರು ಪಚ್ಚಿಗಳಿಗೆ ಬೇವ ತುಂಬುವವನು ಯಾರು

ಗೊತ್ತೇನು? ಪಾನೆ! ನೀನು ಯಾವ ಬೆಳಿ
ಬೆಳಿಮುಕ್ಕೇ ಹೇಳು' ಎಂದಿತು ಕೆಸರು ಮಗ್ಗು.

ರೈತನು ಹೇಳಿದ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಮೇದಾಂಕಿ,
"ಹೌದವ್ವಾ, ಕೆಸರು ಮಗ್ಗು ಹೇಳಿದ ಉತ್ತರ
ವನ್ನು ಕ್ಲಾವೆನ್ಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿಜವೇ. ಆದರೆ
ಎರಡನೇ ವಕ್ಷವನ್ನೂ ಆರೋಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು.
ಕೆಸರಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪೈರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ,
ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಭವನ, ಗುಡಿಯೋಪುರಗಳನ್ನು
ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆ, ಕೆಲ್ಲುಗಳು ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.
ವೈರುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯು ಗೋಡೆಯಿಗೂ ಕಲ್ಲುಗಳು
ಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಉಪ
ಯೋಗವೇ ಅಮ್ಮ" ಎಂದು ಹಾರಿಸಿದನು.

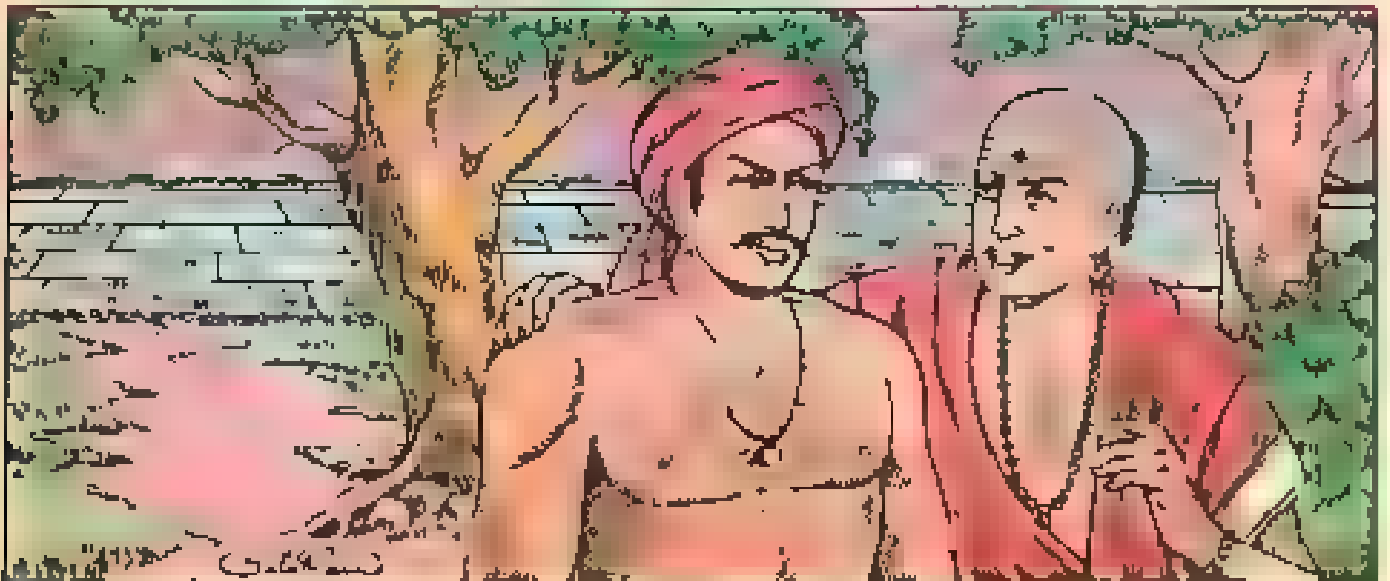
"ಸು. ಈಗ ನೀವು ದಾರಿಗೆ ಒರುವ ಹಾಗೆ
ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಉಪಯೋಗವೂ,
ಪ್ರತಿ ವಸ್ತುವಿನ ಉಪಯೋಗವೂ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಇದೆ
ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವೆಂದಾಯಿತು. ನಿಮಗೆ
ಇನ್ನೊಂದು ಸಣ್ಣ ಕಥೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ?
ಕೇಳಿ. ಆಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳಿ"
ಎಂದು ರೈತನು ಇನ್ನೊಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದನು.

"ಒಂದು ಕಾದಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಲದ ಮರವೂ
ಒಂದು ತೇಗಿನ ಮರವೂ ಇದ್ದುವು. ಒಂದು ಸಾರಿ
ಆಲದ ಮರವು ತೇಗಿನ ಮರದೊಂದಿಗೆ, 'ಪಾನು

ಲಕ್ಷಗ್ನು ಬೇವಿಗಳೇ ನೆರಳು ಕೊಡುವವನು. ನಿನ್ನ
ಮೊರದಗಲದ ಎಲೆಗಳೆವೆಯೆಂದು ಮಾತೆ
ಹೊರತು ನಿನ್ನಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಕಾವಕಾರವೇನೂ
ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟಾದರೂ ಹರತು ನೆರಳೇ ನಿನ್ನದು'
ಎಂದಿತು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ.

ಆದವು ಕೇಳಿ ತೇಗಿನ ಮರವು, 'ಓ ಗವಿಷ್ಟ
ಅಲನೇ! ನಿನ್ನ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಮೂಲೆಕಿಟ್ಟ
ಹಾಗಿರು. ನಿನ್ನ ಒಪ್ಪದಾಕಾರವೂ, ನೆರಳೂ ಯಾವ
ಮೂಲೆಗೆ? ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲದಿಂದ ಕಾತ್ಯಕವಾದ
ಮನೆಮಗಳನ್ನು ಕೆಟ್ಟಲು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು
ಕಾವಯೋಗ ನಿನ್ನವೇನಿದೆ? ನಿನ್ನದ್ದೆಲ್ಲಾ ಕಾತ್ಯಾರಿಕ
ಕಾವಯೋಗವಾದರೆ, ನನ್ನದು ಕಾತ್ಯಕ ಕಾವ
ಯೋಗ!' ಎಂದು ರಾಚುವಂತೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿತು."

ಹೀಗೆ ರೈತನು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಮೇದಾಂಕಿ
ರೈತನನ್ನು ಅಕ್ಕಾದರದಿಂದ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು,
"ನಿಜವಪ್ಪ, ನೀನು ಕರೀರಕ್ಕೆ ನೆರಳು ನೀಡುವ
ಆಲದ ಮರದಂಥವನು; ನಾನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಾಂತಿ
ನೀಡುವ ತೇಗಿನ ಮರದಂಥವನು. ಪೈರಿಗೆ ಬೀವ
ಮೆಂಬುವ ಕೆಸರು ಮಗ್ಗು ನೀನು; ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವ
ಕಲ್ಲುಬಂಡ ನಾವು. ಅಂಜರನು ಗೊತ್ತೇ ನಮ್ಮೊಳಗೆ
ಮೇಲು ಕೆಳು ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಬೋಕೆಕ್ಕೆ
ಕಾವಿಬ್ಬರೂ ಅಗತ್ಯವೇ" ಎಂದನು ಒಪ್ಪುವಂತೆ.

ಕಳ್ಳನ ಪತ್ನಿ

ಒಂದು ಸಾರಿ ಒಂದು ಊರಿನ ರತ್ನಗುಪ್ತನೆಂಬ ಧನಿಕ ವರ್ತಕನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಮನೆಯೊಳಗಿದ್ದ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವರಹಗಳು ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದುವು. ರಾತ್ರಿ ಮಲಗುವಾಗ ಎಣಿಸಿಟ್ಟ ಹಣ, ಬೆಳಗಾದಾಗ ಇಲ್ಲವಾಗಿತ್ತು.

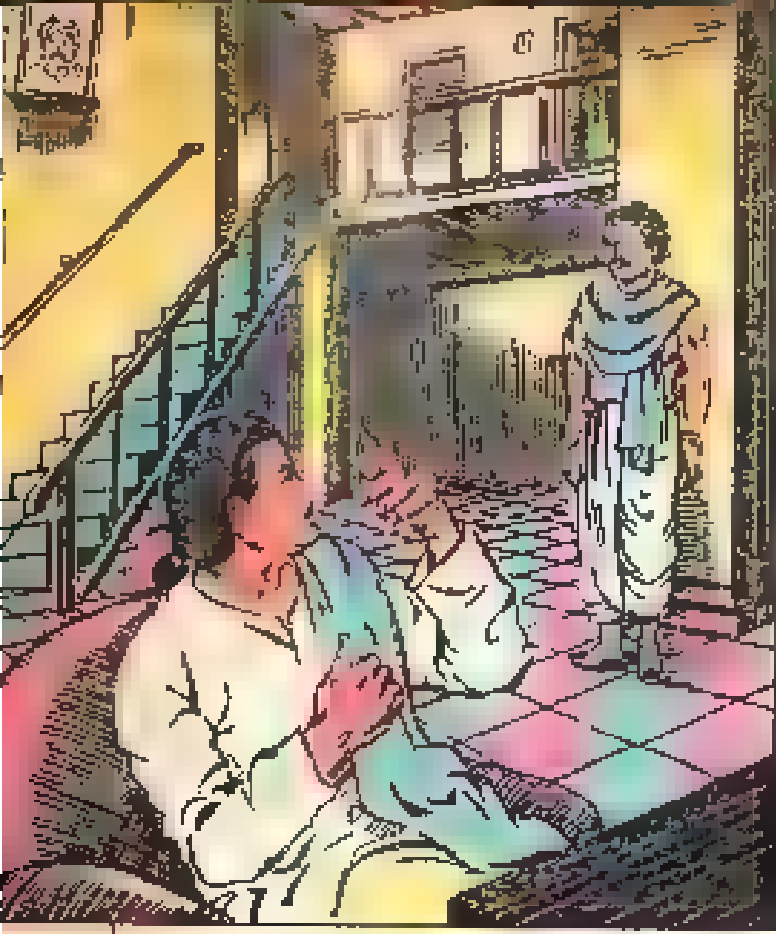
ಹಣವಿದ್ದ ಕೋಣೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಆಳುಗಳು ಮಲಗಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದುದರಿಂದ ರತ್ನಗುಪ್ತನ ಅನುಮಾನವು ಆ ಕೆಲಸದಾಳುಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಬಿದ್ದಿತು.

ರತ್ನಗುಪ್ತನ ಅಸಲು ಸ್ವಭಾವವು ಸಾಧುತನವೇ. ಯಾರನ್ನೇ ಆಗಲಿ, ಕಠಿಣವಾಗಿ ದಂಡಿಸಲು ಅವನಿಂದಾಗದು. ಅವನಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಎಡ ಒಲ ಕೈಗಳಂತಿರುವ ಸೋಮಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅತ್ಯಂತ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗಿದ್ದನು.

ರತ್ನಗುಪ್ತನು ನಡೆದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಸೋಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿ, "ಆ ಕೆಲಸದಾಳುಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವು ಬಾರದಂತೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳ ನಾಶೆಯಾದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಹೇಗೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

"ಹಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಸೋಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಕೆಲಸದಾಳುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕೋಣೆಗೆ ಕರೆದನು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸೋಮಶಾಸ್ತ್ರಿ, "ನೋಡಿ, ನೀವು ನಾಲ್ವರೂ ಹಣವಿರುವ ಕೋಣೆಯ ಹತ್ತಿರವಲ್ಲೇ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಿರಿ. ಹೇಗೋ ಹಣದ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಕಳ್ಳ ತನವಾಗಿ ಬೇ. ರತ್ನಗುಪ್ತರು ಒಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರಾದುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ರಾಜ ಭಟರ ವಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಡೆದದ್ದೇನೋ ನಡೆದು ಹೋಗಿದೆ, ಹೋದ ಹಣ ಇವತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲದೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಸೇರಿಯಿಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಹಣ ಬಾರದೆ ಹೋದ ಶಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀವು ನಾಲ್ವರೂ ಸಮಸಲಾದವ್ವು ಕೆಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವಿರಿ! ನೆನಪಿರಲಿ! ಜಾಗ್ರತೆ!" ಎಂದನು.

ರಂಗಯ್ಯ, ರಾಮಯ್ಯ, ಧರ್ಮಯ್ಯ, ಭೀಮಯ್ಯ ಎಂಬ ಅ ನಾಲ್ವರು ಕೆಲಸದಾಳುಗಳೂ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಸೋಮಶಾಸ್ತ್ರಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಅ ದಿನವಿಡೀ ಸೋಮಶಾಸ್ತ್ರಿ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಣ್ಣು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ

ಇದನ್ನು ಆ ಕೆಲಸದಾಳುಗಳು ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನೂ ತೋರ್ಪಡಿಸದೆ, ಎಂದಿನಂತೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಆ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲವ ಹೊತ್ತು ದಾಟಿ, ರಾತ್ರಿಯೂ ಒಂದಿತ್ತು. ಹೊದ ಹಣ ಯಥಾ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಮರುದಿನ ಸೋಮಶಾಸ್ತ್ರಿ ಆ ಪಾಲ್ಕರು ಆಳುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ತನ್ನ ಕೋಣೆಗೆ ಕರೆದು, ಮೊದಲು ಬಂದ ಧರ್ಮಯ್ಯನೊಂದಿಗೆ, "ನೋಡವ್ವಾ, ನೀನೇ ಈ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿರುವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಕೆಲವು ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ದೊರಕಿವೆ. ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಕಥನವನ್ನು ತಂದು ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ" ಎಂದನು.

ಧರ್ಮಯ್ಯನು ಎನ್ನೋ ದೊಡ್ಡ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದವನಂತೆ ಬೆವ್ವಾಗಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ, "ನಾನು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡು

ತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಎಂದೂ ಇಂತಹ ಹೀಗ ಎಂತೂ ಕೇಳಿದವನಲ್ಲ. ಅಯ್ಯಾ ಅವರ ಉಪ್ಪು ತಿಂದು ಅವರಿಗೆ ದೋಹ ಮಾಡಿದನೆಂಬ ಮಾತು ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಒದಕಿ ಕೂಡಾ ಪ್ರಯೋಜನವೇನಿಲ್ಲ. ಹಾಳು ಪ್ರಾಣಿ ಹೋದರೇ ಒಳ್ಳೇದು" ಎಂದು ಮೊದಲನೆಯದ ಸರಳವಂತೆ ಹೇಳಿದನು.

ಸೋಮಶಾಸ್ತ್ರಿ ಧರ್ಮಯ್ಯನನ್ನು ಹೋಗಲು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ರಂಗಯ್ಯನನ್ನು ಕರೆಯುವನು. ಅವನಿಗೂ ಧರ್ಮಯ್ಯನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ಹೇಳಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವನು ಗದಗದ ನಡುಗುತ್ತ, "ಅಯ್ಯಾ, ಸ್ವಾಮಿ ! ನೀವೇ ನನ್ನನ್ನು ಕಕ್ಷಿಸಬೇಕು, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ಒಂದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ !" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಸೋಮಶಾಸ್ತ್ರಿಯ ಎರಡು ಕಾಲುಗಳನ್ನೂ ಹಿಡಿದನು.

"ನೀನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಲೇ ಹೋದರೆ ಹೀಗೆ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದೇಕೆ ? ನೀನು ಕದ್ದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ರುಜುವಾತುಬಂದನ್ನು ನಾಳೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹೋಗು" ಎಂದು ಅವನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ರಾಮಯ್ಯನನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡನು ಸೋಮಶಾಸ್ತ್ರಿ.

ಸೋಮಶಾಸ್ತ್ರಿ ರಾಮಯ್ಯನನ್ನು ಕಳ್ಳನೆಂದು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವನು ಕೋಪದಿಂದ, "ಏನಿಂದು ಸ್ವಾಮಿ, ಹೇಳುವುದನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಹೇಳಿ ನೀವು ದೊಡ್ಡವರಾಗಿರಬಹುದು, ನಾವು ಬಡವರಾಗಿದ್ದೇವು. ಜಾಗಂತ ನೀವು ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಹೆ ಕದರೆ ನಾನು ಸಹಿಸಲಾರೆ !" ಎಂದನು.

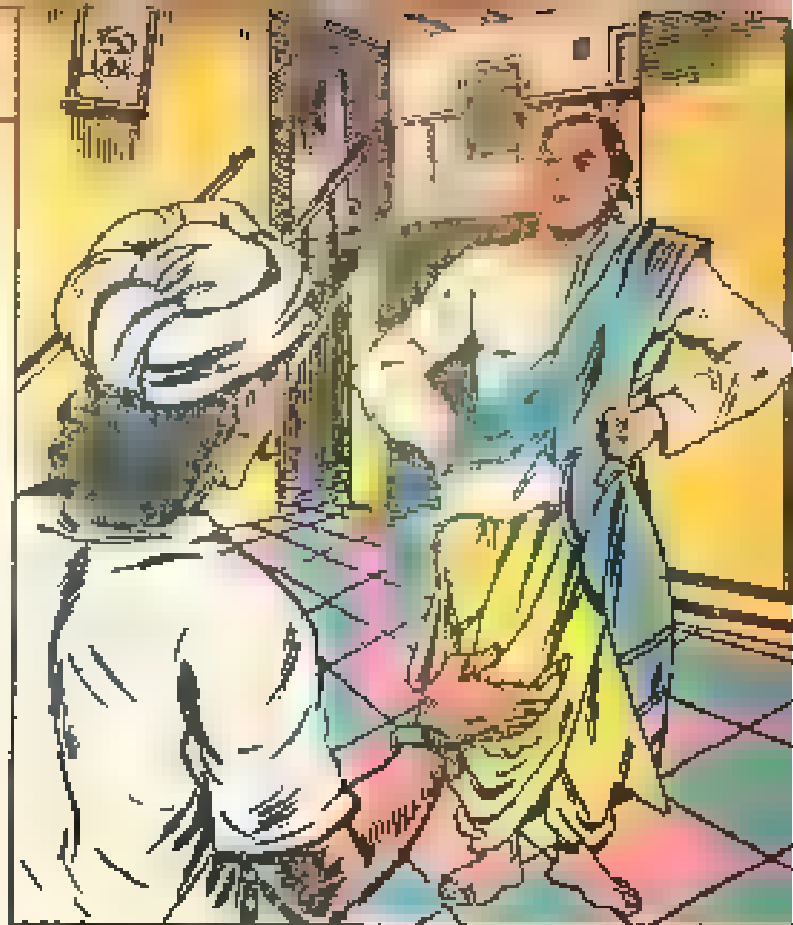
"ಇಂತಹ ಬೆದರಿಸುವಿಕೆಗಳಿಲ್ಲಾ ಹೆದರುವವನು ನಾನಲ್ಲ. ನೀವುಗಳು ಹುಲಿಗಿವೆ ವಕ್ಕದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲೇ ಕಳ್ಳತನ ನಡೆದಿರು.ಹಾಗೂ ಅವರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೂ ಪಾಲಿದೆ ಎಂದೇ ಆಯಿತು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆ ಹೆದಾರದಲ್ಲಿ

ಈ ಮಂತ್ರವು ಹೇಗೆ? ... ಕಳ್ಳ ತನ ನವೆಯು
ಬಾರವೆಯು ಕಾಣ ? ಸುಮ್ಮನೆ ಮೂಡುಗಾರಿಕೆಯನ್ನೇ
ಮರೆಪ್ಪಿರಲಿ. ಈಗ ಹೋಗು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿರಬ
ರುತ್ತೀವು ಎಂಬುದನ್ನು ... ಮೇಳುಮೈ ? ”
ಎಂದು ಅವನನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವನು ಸೋಮಶಾಸ್ತ್ರಿ.

ಕಡೆಗೆ ಬಂದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಭೀಮಯ್ಯ ಕೂಡಾ
ರಾಮಯ್ಯನ ಹುಡುಗನೇ ಸೋಮಯ್ಯನ ಮೇಲೆ
ಕೋಪದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಸೋಮ
ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮನೆಗೆ ಕಳ್ಳರು ಹುಗ್ಗಿ ದೋಚಿಕೊಂಡು
ಹೋಗುವಾಗ ಮೈ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆ ನಿద్ನಮಾಡಿದ
ನೆನ್ನುವ ! ಅದುಮಾತ್ರ ತಪ್ಪಲ್ಲವೇನು ? ” ಎಂದು
ಕೇಳಿದನು.

ಭೀಮಯ್ಯ ಕೋಪದಿಂದಲೇ “ ನಾವು ಈ ಮನೆ
ಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೇ ಬಾಧ್ಯರು. ಅವರು
ಕಾಯುವುದು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವೇನಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ
ಮಲಗಲು ಹೇಳಿರಿ ಅಷ್ಟೇ ದೀನಿಡೀ ಕಷ್ಟವಟ್ಟು
ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಮೈಮರೆಯುವ ಹಾಗಿ ನಿದ್ದೆ
ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಅಶ್ಚರ್ಯವೇನಿದೆ ? ಬೇಕಾದರೆ
ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾವಲಿಗಿರಿಸಿ ನಿಯಮಿಸಿರಿ. ಆಗ ನಾವು
ಹೆಗಲಿಲ್ಲಾ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ
ಯಿಂದ ಕಾಯುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ಮನೆಯೊಳಗೇನಾದರೂ
ಕಳೆತನಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪು ಹಾಕಿರಿ ”
ಎಂದನು.

ಸೋಮಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅವನನ್ನು ಕೂಡಾ ಹೋಗಲು
ಹೇಳಿ. ರತ್ನಗುಪ್ತನ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ. “ ನನ್ನ
ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾದುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಕಳ್ಳತನ
ವನ್ನು ನಾಲ್ವರೂ ಸೇರಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ
ಫರ್ಮಾಯ್ತನೂ ರಾಮಯ್ಯನೂ ಪಾತಿ ನಿರ್ದೋಷಿ
ಗಳು. ನನ್ನ ಅನುಮಾನದಲ್ಲಿ ರಂಗಯ್ಯನೇ ಕಳ್ಳ
ನಾಗಿರುವನೊಂದಿದೆ. ಅವನೂ ಭೀಮಯ್ಯನೂ ಕೂಡಿ
ಈ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಅವರಿರುವ ಕೋಣೆ

ಗಳಿರದ್ದನ್ನೂ ಪಾತಿ ಶೋಧಿಸಿ ಯಾರೊಂದನ್ನು
ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ರತ್ನಗುಪ್ತನು ತನ್ನ ಮನೆಯ ಹಿಂದಿನ ಅವರೂ
ದಲ್ಲಿ ಆ ನಾಲ್ವರೂ ಅಳುಗಳಿಗಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಕೋಣೆ
ಗಳನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದನು. ಅವರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅದರಲ್ಲೇ
ಇರುತ್ತವೆ. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರತ್ನಗುಪ್ತನ
ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಆ ನಾಲ್ವರನ್ನೂ
ಮಲಗಲು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ
ಸಂಬಳವೇನಿರಲಿಲ್ಲ.

ಎಷ್ಟು ಹುಚ್ಚುಕಿದರೂ ರಂಗಯ್ಯ ಭೀಮಯ್ಯರ
ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳವಿನ ವಸ್ತುಗಳಾವುದೂ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ.
ಆಗ ಸೋಮಶಾಸ್ತ್ರಿ ರತ್ನಗುಪ್ತನೊಂದಿಗೆ “ ಈಗ
ನೋಡುವಾಗ ಭೀಮಯ್ಯ ಕೂಡಾ ನಿರ್ದೋಷಿ
ಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಂಗಯ್ಯನೇ ದೋಷಿ
ಅವನೇ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಅಥವಾ ಕಳ್ಳನು
ಯಾರೊಂದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಬೇಕು ” ಎಂದನು.

“ಆದರೆ ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅವನಿಂದ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?” ಎಂದು ರತ್ನಗುಪ್ತನು ಕೇಳಿದನು.

“ಸರಳನ ಹಾಗೆ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು, ಬೇರೆ ದಾರಿ ಇಲ್ಲ” ಎಂದನು ಸೋಮಶಾಸ್ತ್ರಿ.

ರತ್ನಗುಪ್ತನು ಅಂತಹ ರಹಸ್ಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದನು ಇದು ನಡೆದು ಪಕ್ಕ ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ರಂಗಯ್ಯನು ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಸೇರೆಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಲು ಚಿಕಾಸಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಸೋಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದನು. ಆಗ ಅವನ ಬೊರಕೆ ದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದಾಗ ನೂರು ಪರಹಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದುವು.

“ಇಷ್ಟು ಹಣ ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಹೇಳು” ಎಂದು ಸೋಮಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅವನನ್ನು ಕೇಳಿದನು.

ರಂಗಯ್ಯನು ಭೇತನಾದನು. ಅವನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಯಾವ ಉತ್ತರವೂ ಹೊರಡದೆ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾದನು. ಸೋಮಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅವನನ್ನು ರತ್ನಗುಪ್ತನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು.

ಸೋಮಶಾಸ್ತ್ರಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ರಂಗಯ್ಯನೇ ಕಳ್ಳ ನೆಂದಾದುದನ್ನು ನೋಡಿ ರತ್ನಗುಪ್ತನು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಟ್ಟು, ಉಳಿದ ಹಾವೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ವಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ರಂಗಯ್ಯ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆದರಿ ನಡೆಗುತ್ತ “ಅಯ್ಯಾ, ಈ ಕಳ್ಳತನವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂದನು.

“ಹಾಗಾದರೆ ಯಾರು ಮಾಡಿದರು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು ರತ್ನಗುಪ್ತ.

“ಅವನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಧನುಷಪ್ತರು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ!” ಎಂದನು ರಂಗಯ್ಯ.

ಧನುಷಪ್ತನ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ರತ್ನಗುಪ್ತನು ಮೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದನು ಅವನು ರತ್ನಗುಪ್ತನ ಹೆಂಡತಿಯ ತಮ್ಮ. ಅವನು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಜಂಬದ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಅವನಂತಹ ಒಬ್ಬಾಳಿಗಳ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗುವ ವಸನೆಂದು ಮಾಮಯ್ಯ ಅವನನ್ನು ರತ್ನಗುಪ್ತನ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು.

“ನಿನ್ನ ನಡೆಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೆದರದೆ ಹೇಳಿಬಿಡು. ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ” ಎಂದನು ರತ್ನಗುಪ್ತ.

ಆಗ ರಂಗಯ್ಯ, “ಅಯ್ಯಾ, ನಾವು ನಾಲ್ವರೂ ಮಲಗುವ ಹವಾರದ ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ, ತಾವು ಹಣ ಮೊದಲಾದ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿರಿಸುವಿರೆಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ದರಿಂದ ನಾವು ಸರದಿಯ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿರುತ್ತಾ ಉಳಿದವರು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿ, ನಾನು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಧನಗುಪ್ತರು ಬೆಕ್ಕಿನ ಹಾಗೆ ಅಡಿ ಮೇಲೆ ಅಡಿಯಿಡುತ್ತ ಆದ್ದಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿ ಫಳಫಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಯಾರೊಡನೆಯಾದರೂ

ಹೊಳೆದರೆ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತೇನೆಂದು ಸ್ವಸ್ಥ
ಹೆದರಿಸಿ, ಬೇರೆ ಬೇಗದ ಕೈಯ ಸಹಾಯದಲ್ಲಿ
ಹಣವಿರುವ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.
ಕದ್ದ ಹಣದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಇನ್ನೂರು ಪರಹಗಳನ್ನು
ಲಂಚವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಹಣವನ್ನು ನಾನು
ಧನಗುಪ್ತರ ಕೋಣೆಯೊಳಗೇ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟೆನು”
ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

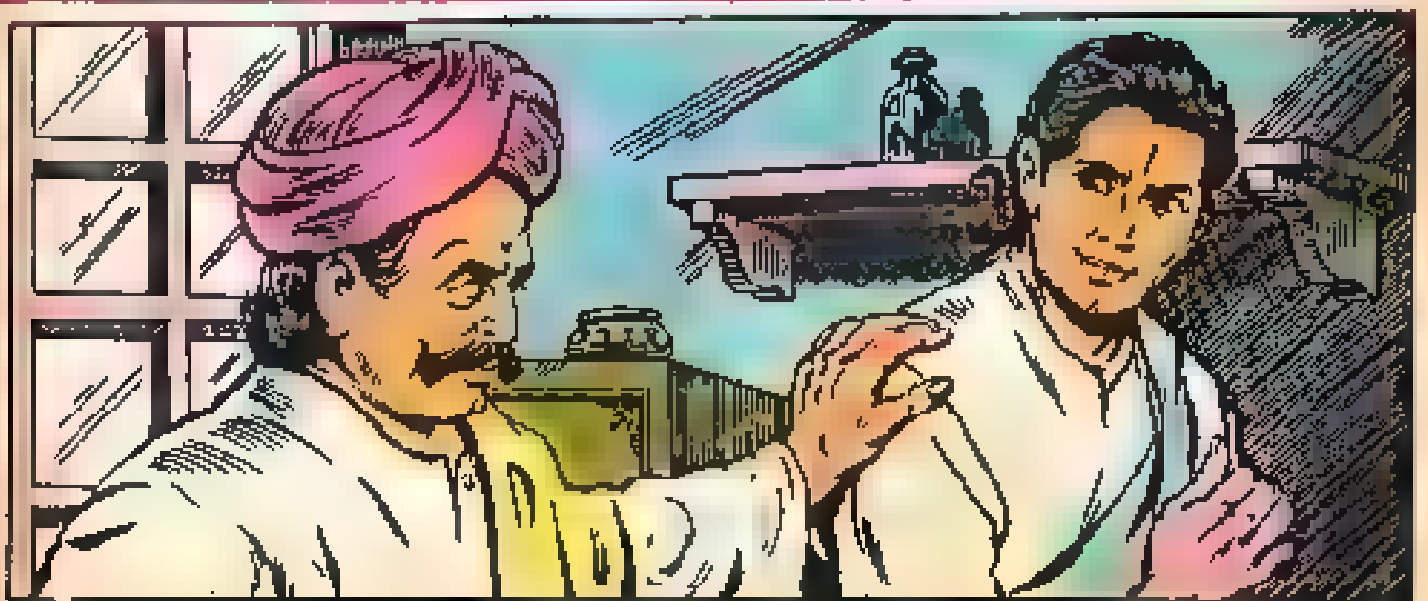
ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ರತ್ನಗುಪ್ತನು ಧನಗುಪ್ತನ ಕೋಣೆ
ಯೊಳಗೆ ಹುಡುಕಿಸುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಸಾವಿರ
ಪರಹಗಳು ಸಿಕ್ಕಿರುವವು. ಆಗ ಧನಗುಪ್ತನು ಮರು
ಮಾತಿನೂ ಹೇಳದೆ ತನ್ನ ಶವ್ವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು.
ರತ್ನಗುಪ್ತನ ಹೆಂಡತಿ ತಮ್ಮನನ್ನು ಭರಮಡನೆ
ಜೈದು ಹೊರಗೆ ಮೂಡಿ ಅವನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಂದೆಯ
ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟಳು.

ಅಮೇಲೆ ರತ್ನಗುಪ್ತನು ಸೋಮಶಾಸ್ತ್ರಿಯನ್ನು
ತನ್ನ ಕೋಣೆಗೆ ಕರೆಯಿಸಿ, “ನಿನ್ನ ಮೂಲಕದಿಂದಾಗಿ
ನಿಜ ವಿಷಯವು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಹೋಯಿತು.
ಉಳಿದ ಮೂವರೂ ಅಮಾಯಕರೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ,
ರಂಗಯ್ಯನೇ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದನೆಂದು ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ
ಅನುವಾನಮಾಯಿತು ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಸೋಮಶಾಸ್ತ್ರಿ ಸಣ್ಣಗೆ ನಗುತ್ತ, “ಇದು ಒಹಳ
ಸುಲಭ. ಯಾವ ಪುನಃಪುನಿಗಾದರೂ ಮಾಡದ

ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೀನೇ ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ತಪ್ಪು
ಹಾಕಿದರೆ ಒಹಳ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮಿಯು
ಈ ಮನೆಯ ಉಪ್ಪು ತಿಂದವನೆಂದನು. ಅವನಿಗೆ
ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನವಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನವಿದ್ದವನು
ಮಾಡದ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದ ಅಂದರೆ ಕೋಪದಿಂದ
ತಿರುಗಿ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ. ರಾಮಯ್ಯ ಹಾಗೇ ತಿರುಗಿ
ಬಿದ್ದನು. ಅದರ ಅವನ ಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ
ನಿರ್ವಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದ ಕೂಡಲೇ ಸುಮ್ಮನಾಗಿಬಿಟ್ಟನು.
ಭೀಮಯ್ಯ ತಿರುಗಿಬಿದ್ದದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಮನೆ
ಕಾಯುವುದು ತನ್ನ ಹೊಣೆಯೇ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ
ಬಿಟ್ಟನು. ಅದರ ಅವನು ತಿರುಗಿ ಬೀಳಲು
ಕಾರಣವು ಕೋಪವಲ್ಲವೆಂದಾಯಿತು ಅವನಿಗೆ
ವಭಾಯಿಸುವ ಗುಣವುಂಟು. ಅಂಥವನು ಕಳ್ಳ
ನಾಗಿರಲೂ ಬಹುದು. ಅದರ ನಿಜವಾದ ಕಳ್ಳ
ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಅನುವಾನ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೆದರಿ
ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ರಂಗಯ್ಯ ಹಾಗೆ ಹೆದರಿದನು.
ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಲಿ, ಮಾಡದೆ ಹೋಗಲಿ, ಅವನಿಗೆ
ಕಳ್ಳತನದ ಸಂಗತಿ ಪೂರಾ ಗೊತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಅರ್ಥ
ವಾಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಅವನಿಂದ ನಿಜಸಂಗತಿ
ಹೊರಬಿತ್ತು” ಎಂದನು.

ರತ್ನಗುಪ್ತನು ಸೋಮಶಾಸ್ತ್ರಿಯನ್ನು ಬಹಳ
ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಸನ್ಮಾನಿಸಿದನು.

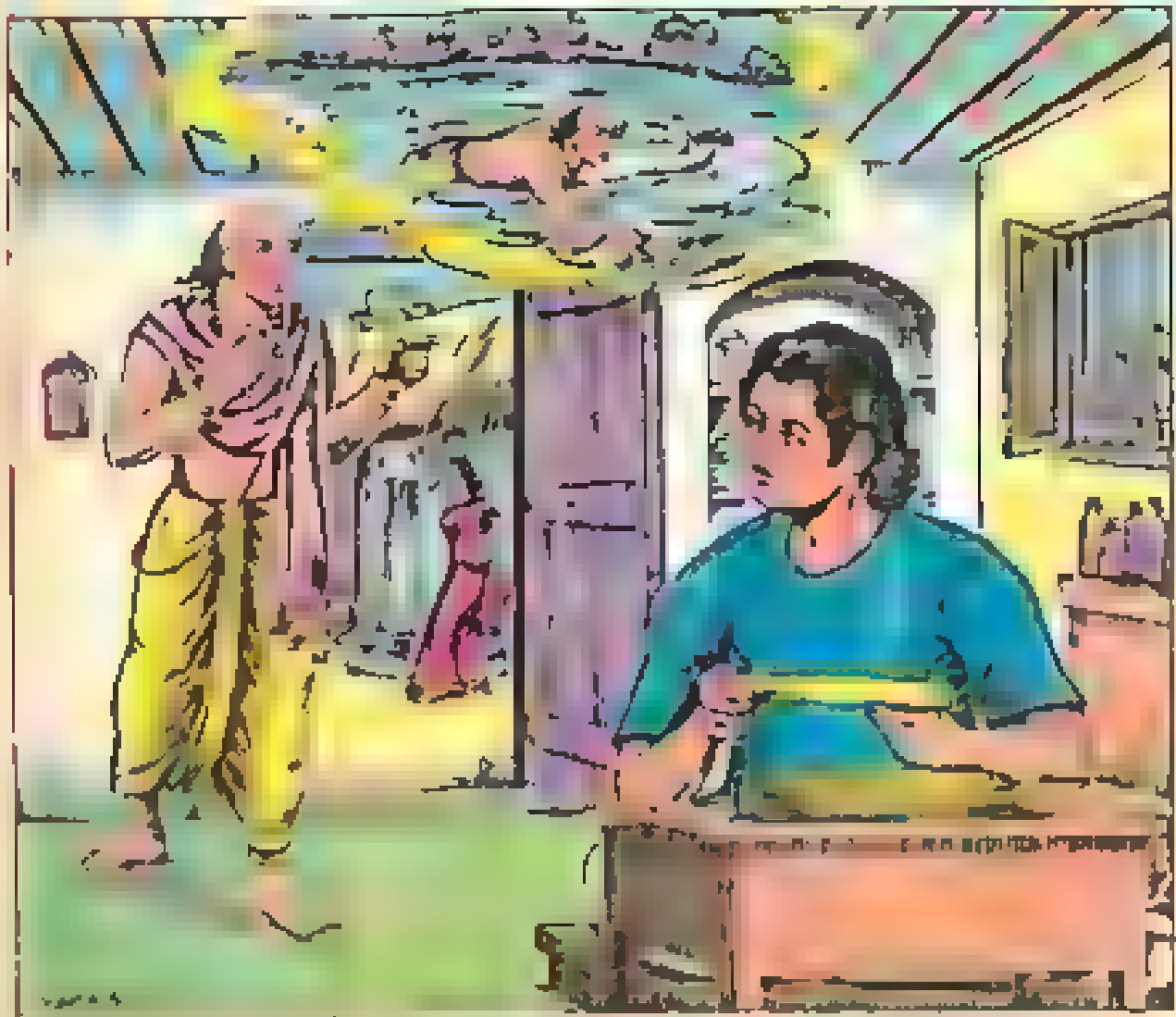
ಕಾಜು ಕಲಿತ ವೈದ್ಯ

ವೈದ್ಯರು - ಮನುಷ್ಯರು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಜೀವನವು ಸುಖವಾಗಿರಲು ಅವರನ್ನು ಕಾಜು ಕಲಿತ ವೈದ್ಯರೇ ಬೇಕು. ಕಾಜು ಕಲಿತ ವೈದ್ಯರು ಮಾತ್ರವೇ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಸುಖವಾಗಿರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಕಾಜು ಕಲಿತ ವೈದ್ಯರು ಮಾತ್ರವೇ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಸುಖವಾಗಿರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಕಾಜು ಕಲಿತ ವೈದ್ಯರು ಮಾತ್ರವೇ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಸುಖವಾಗಿರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಕಾಜು ಕಲಿತ ವೈದ್ಯರು ಮಾತ್ರವೇ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಸುಖವಾಗಿರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಕಾಜು ಕಲಿತ ವೈದ್ಯರು ಮಾತ್ರವೇ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಸುಖವಾಗಿರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಕಾಜು ಕಲಿತ ವೈದ್ಯರು ಮಾತ್ರವೇ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಸುಖವಾಗಿರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಕಾಜು ಕಲಿತ ವೈದ್ಯರು ಮಾತ್ರವೇ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಸುಖವಾಗಿರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಕಾಜು ಕಲಿತ ವೈದ್ಯರು ಮಾತ್ರವೇ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಸುಖವಾಗಿರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಕಾಜು ಕಲಿತ ವೈದ್ಯರು ಮಾತ್ರವೇ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಸುಖವಾಗಿರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಕಾಜು ಕಲಿತ ವೈದ್ಯರು ಮಾತ್ರವೇ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಸುಖವಾಗಿರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

ವಸೂಲುಪಂಡ್ಯ

ದೇವರಾಜನು ಎಂಬೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ವೀರದಾಸ ನೆಲೆನಿಂತು ದೊಡ್ಡ ಭೂಮಿಯನ್ನು, ಅದರಿಂದ ಅವನು ಒಡ್ಡಿ ಲೇವಾದೇವಿ ಸಡಸುತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾದವನಾಗಿದ್ದನು. ಹಾಗೆ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದವರು ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, ಸಾಲವಾಗಿ ಹಣ ಪಡೆದು ಅವನು ಕೇಳುವ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ವೀರದಾಸನೂ ಅನ್ಯಾಯವೆ ಬಡ್ಡಿಯ ಆಶೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ದೊಳಗಿನ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಅವನನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಾಲವನ್ನು ಅನುಕೂಲವಾದಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಕೊಡುವ ವಿರ್ವಾದಿಗೂ ವೀರದಾಸನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದನು.

ದೇವರಾಜನು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಾಗ ಭೂಷಣನೆಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯನಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ತಂದೆ ತಾತೆಯರು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಭಾರೀ ಆಸ್ತಿ ಇದ್ದರೂ, ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯಿಂದ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು, ಅಧಿಕ ಬಡ್ಡಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅದರೇ ಅವನ ಕೈಯಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹಿಂದೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಡಾ ಅವನನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಬಾರಿ ತಿರುಗಾಡಿಸಿ ದಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾಗಭೂಷಣನು ತನ್ನ ಸಾಲದ ವಸೂಲಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ವಂದಿ ಪೊಗರಿಸಿ ಒಂಟರ ಸಹಾಯ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಸವನ್ನು ಕೊಡ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಬೇರೆ ಗೊಡವೆಗಳೂ ತೊಂದರೆಗಳೂ ಅವನಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದುವು.

ನಾಗಭೂಷಣನು ವೀರದಾಸನ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ಅವನನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ದೇವರಾಜನಿಗೆ ಬಂದು ವೀರದಾಸನ ಮನೆಗೆ ಹೋದನು. ಸ್ವಾಗತೋಪಕಾರಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಇದೂ ಒಂದು ಮಾತಾಡುತ್ತ, "ವೀರದಾಸರೇ, ನೀವು ಕೂಡಾ ಬಡ್ಡಿ ಲೇವಾದೇವಿ ಸಡಸುವಿರಲ್ಲ? ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲವನ್ನು ಹೇಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವಿರಿ?" ಎಂದು ನಾಗಭೂಷಣನು ವೀರದಾಸನನ್ನು ಕೇಳಿದನು.

ಅದಕ್ಕೆ ವೀರದಾಸನು "ನಾನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಎಂಬ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯೇ ಒರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡವರು ಅವರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಂದು ಬಾಕಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವಿಶೇಷವೇನಿದೆ ?" ಎಂದನು.

"ಅದರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರಲಾರರಷ್ಟೆ ? ಕೆಲವರು ಮೊಂಡುತನದವರಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರಲ್ಲ ? ಅವರಿಂದ ಹೇಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವಿರಿ ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು ನಾಗಭೂಷಣ.

"ಎಂತಹ ಮೊಂಡುಗಾರರಾದರೂ ಸುಯೆ. ನನಗೆ ವಸೂಲು ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆಸಲು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಯಾರೂ ಮೊಂಡುತನ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಅಂಥ ಅನುಭವ ಅಗಲಿಲ್ಲ. ಅಗದಿರುವುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಿ ?" ಎಂದನು ವೀರದಾಸ.

ನಾಗಭೂಷಣನು ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು, ಅಮೇಲೆ "ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ನಿಮ್ಮ

ಹತ್ತಿರ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ನೀವು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಪಂದ್ಯ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ ! ಒಪ್ಪುವಿರಾ ?"

ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ವೀರದಾಸನು ಸಣ್ಣಗೆ ನಕ್ಕು, "ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರೂ ನನಗೊಂದು ನಿರಾಸೆಯಿದೆ. ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದ ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ಅವರಿಂದ ವಿನಾದರೂ ಪಡೆದನ್ನು ಅದವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ನೀವೂ ಅಡವಿನ ವಸ್ತು ಕೊಡ ಬೇಕು" ಎಂದನು.

"ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿರಿ. ಅದರ ಒಂದು ಪರತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಸಾಲ ವಸೂಲಾದ ತತ್ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ಅಡವಿನ ವಸ್ತುವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಎಂದು ನಾಗಭೂಷಣನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂಗಾರದ ಕಂಕಣವನ್ನು ವೀರದಾಸನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, "ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ನನ್ನಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಸಾಲದ ಬಾಕಿ ಗಾಗಿ ಪನ್ನ ಅಡವಿನ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮಾರಿ ಜಮಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ನೀವು ಅದವು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಈ ಶರತ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಒಪ್ಪುವಿರಿ ತಾನೇ ?" ಎಂದನು.

"ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ" ಎಂದು ವೀರದಾಸನು ನಾಗಭೂಷಣನಿಗೆ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು.

ಅದಿನಿಂದ ನಾಗಭೂಷಣನು ವೀರದಾಸನು ತನ್ನ ಸಾಲವನ್ನು ಹೇಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಎಂದುಕೊಂಡು, ಶಕ್ಕೆ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ದಿನ ಗಳನ್ನು ಮೋಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಆರು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದುಹೋಯಿತು. ವೀರದಾಸನು ನಾಗಭೂಷಣನಿಗೆ ಸಾಲದ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಸದೆ

ಸುಮ್ಮನೆಯೇ ಇದ್ದನು. ನಾಗಭೂಷಣನು ತಾನು ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಿಟ್ಟೆನೆಂದು ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತ ಬಂದು ದಿನ ವೀರದಾಸನನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದನು.

ವೀರದಾಸನು ನಾಗಭೂಷಣನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ " ಪಂದ್ಯದ ಹಣ ತಂದಿದ್ದೀರಾ ? " ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ನಾಗಭೂಷಣನು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತ, " ನಾನು ಪಂದ್ಯದ ಹಣ ತರುವುದೆಂದರೇನು ? ನೀವು ನನ್ನಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸಾಲ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲವೆ ? ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದವನು ನಾನು ! " ಎಂದನು.

ವೀರದಾಸನು ನಕ್ಕು, " ನಿಮ್ಮ ಸಾಲ ವಸೂಲು ಆಗಿರಲಿವೆಂದರೇನು ? ಸುಮ್ಮನೆ ಪಂದ್ಯದ ಹಣ ಕೇಳುವೆನೆಂದುಕೊಂಡಿರಾ ? ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ ಇನ್ನು ಎಂದೋ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ! " ಎಂದನು.

" ನಿಮ್ಮದು ಸುಳ್ಳು ಮಾತು. ನೀವು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೇನಿದೆ ? ಬರಿ ಮಾತನ್ನು ನಂಬುವೆನೆಂದುಕೊಂಡಿರೇನು ? ಪಂದ್ಯದ ಹಣವನ್ನು ಹಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ನೀವು ಬೀಗಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ " ಎಂದನು ನಾಗಭೂಷಣ ತುಸು ಕೋಪದಿಂದ.

" ನನಗೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವ ಆಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ " ಎಂದು ವೀರದಾಸನು ಒಬ್ಬ ನೌಕರನನ್ನು ಕೂಗಿ ಕರೆದು, ಅವನಿಗೆ ನಾಗಭೂಷಣನನ್ನು ತೋರಿಸಿ, " ಇವರನ್ನು ನೀನು ಬಿಟ್ಟೆಯಾ ? " ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಆ ನೌಕರನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ನಾಗ ಭೂಷಣನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಯೂ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಅದೇನೆಂದರೆ,

ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ, ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಮಳೆ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ನಾಗ ಭೂಷಣನು ಆಗತಾನೇ ಕೂಟ ಮುಗಿಸಿ ಜಗಲಿಗೆ

ಬಂದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯುತ್ತ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು, " ಅಯ್ಯಾ, ತಾವೇ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಸಾವು ಬದುಕಿನ ನಡುವೆ ನೆರಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಕೂಡಲೇ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಿ ಬಿಡಿತ್ಲೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬರೇ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಬೇಕಿತ್ತು ಸ್ವಾಮಿ ! ದಯಮಾಡಿ ಸ್ವಾಮಿ ! ನಿಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ ! " ಎಂದು ಬೇಡಿದನು.

ನಾಗಭೂಷಣನು ಅವನನ್ನು ಬೇಸರದಿಂದ ನೋಡಿ, " ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯಲ್ಲಾ ನೀನು ಕೇಳೋದು ! ನೀನಾರೋ ಯಾವ ಊರಿನವನೋ ನನಗೇನು ಗೊತ್ತು ಹೇಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು ? ಏನಾದರೂ ಅಡವಿನ ವಸ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ " ಎಂದನು.

" ತಂದಿದ್ದೇನೆ ಸಾಮಿ ! " ಎಂದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಸೊಂಟದ ಗಿಟಿನಿಂದ ಬಿಳಾರದ ಬಳೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದು " ಇದು ನನ್ನ ಹೆಂಡತೀದು.

ಇದನ್ನು ಅಡವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇಗ ಹಣ ದಯೆ ಮಾಡಿ ಸ್ವಾಮಿ!" ಎಂದನು.

ಬಂಗಾರದ ಬಳೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ನಾಗಭೂಷಣನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಹೊಳೆಯುವುವು. ಅವನು ಕೂಡಲೇ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಬ್ಬರಳು ಮುದ್ರೆ ಒತ್ತಿಸಿಕೊಂಡು, ಬಂಗಾರದ ಬಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು.

ಹೀಗೆ ವೀರದಾಸನು ನಾಗಭೂಷಣನಿಂದ ಸಾಲ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ನಾಗಭೂಷಣನು ತೀವ್ರ ಸ್ವರ ದಿಂದ, "ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದು ಹು ಹು ಮೋಸ. ಹೇಳಿಕೊಂಡ ಪರತ್ತು ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಅಡವಿನ ವಸ್ತುವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸಾಲ ವಸೂಲಾದ ಅದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಕೊಡಬೇಕಿತ್ತು" ಎಂದನು.

"ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮೋಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ರಾತ್ರಿ ಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನೌಕರನು ನಿಮಗೆ ಅಡವು ಅಂತ

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ನೀವು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕೊಟ್ಟ ಕಂಕಣವನ್ನೇ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಕಂಕಣವನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು. ಬೇಕಾದರೆ ತೂಕಮಾಡಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ನನಗೆ ನೀವು ಬಡ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇನಿಲ್ಲ. ಆ ಹಣದಿಂದ ಬಳೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಕಂಕಣವನ್ನೇ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಿರಿ" ಎಂದನು ವೀರದಾಸ.

ವಂದ್ಯದ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ವೀರ ದಾಸನಿಗೆ ಕೊಡಲು ನಾಗಭೂಷಣನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿರ ಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ, "ನಾನು ನಿಮಗೆ ಕೊಡಲಿರುವ ವಂದ್ಯ ಗೆದ್ದ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವಿರೋ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ!" ಎಂದನು ಮೊಂಡುತನದಿಂದ.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ವೀರದಾಸನು ಗಹಗಹಿಸಿ ನುಗ್ಗುತ್ತ, "ನೀವು ಹೀಗೆ ಪೇಚಿಗೆ ತಾಳುವ ಸಂಭವ ಇದೆ ಯೆಂದು ಮೊದಲೇ ಊಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ನಿಮ್ಮ ಕಂಕಣವು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವೇ ಇದೆ ಸ್ವಾಮಿ. ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ನೌಕರನು ಕೊಟ್ಟ ಬಳೆ ಪೂರ್ತಿ ಬಂಗಾರದ್ದಲ್ಲ. ತಾಮ್ರದ ಬಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದಷ್ಟವಾಗಿ ಬಂಗಾರದ ಲೇಪ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು. ನನಗೆ ಬೇಕಾದುದು ವಂದ್ಯದ ಹಣ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವೇ. ನನ್ನ ನೌಕರನು ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಬಳಲಿ ಬಳೆಯನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡುಕೊಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಕಂಕಣವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ" ಎಂದು ನೌಕರನಿಂದ ಕಂಕಣ ವನ್ನು ತರಿಸಿ ನಾಗಭೂಷಣನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದನು.

ನಾಗಭೂಷಣನು ಅಪ್ರತಿಭಟನಾಗಿ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೀರದಾಸನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅವನ ನೌಕರನು ಅಡವಿಟ್ಟ ಬಳೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು, ಹೊರಡ ಲಿರುವಾಗ ಅವನೊಂದು ಆಲೋಚನೆ ಬಂತು.

"ನೀವು ಕನಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ದಿನ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಹಣ

ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ನನ್ನ ಅಡವಿನ ವಸ್ತು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನೀವು ನನಗೆ ನಕಲಿ ಬಳಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಾತು ತಪ್ಪಿದಿರಿ” ಎಂದನು.

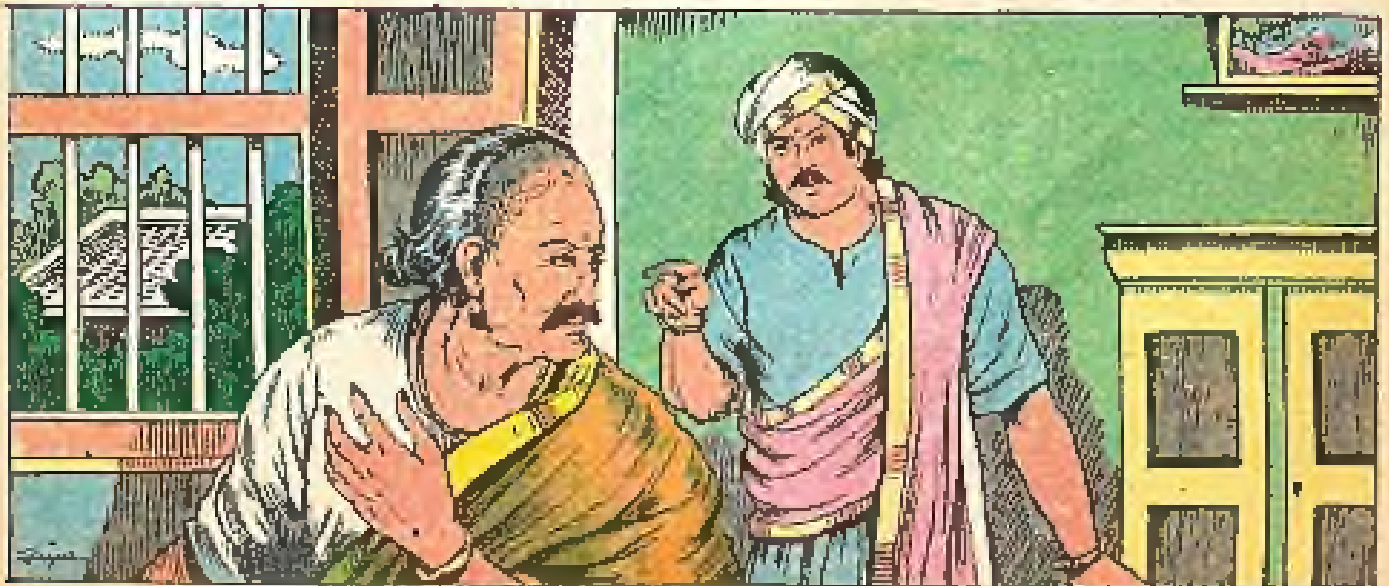
“ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತು ತಪ್ಪಿದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ವೀರದಾಸನು, ಮುಗುಳುಪಾತ್ರ. “ಆಯ್ಯಾ ನಾಗಭೂಷಣರೇ, ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿವಂತರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಂತಹ ನಿಮ್ಮಿಂದ ವಂಚ್ಯರ ಹಣವನ್ನೂ, ನನ್ನ ಸಾಲವನ್ನೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಲಿಬಿಲಿ ಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದೆ. ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ನೌಕರನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ನಕಲಿ ಬಳಿಯಲ್ಲ. ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಬಂಗಾರದ್ದೇ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಅದು ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಕುಕಣಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ತೂಕದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ರೂಪ ಬದಲಾವಣೆಯಾದರೂ ನನ್ನ ಸಾಲ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮ್ಮ ವಸ್ತುವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಒಪ್ಪುವಿರಾಷ್ಟ?” ಎಂದನು.

“ಇನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಾ ನೀವು ಮಾತು ತಪ್ಪಿದಿರಿ ಎಂಬಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿಗಟ್ಟುವನು ನಾನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು

ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮಿಂದ ತುಂಬಾ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾಗಭೂಷಣನು ಎದ್ದನು.

ವೀರದಾಸನು ನಾಗಭೂಷಣನನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಲ್ಲು ವಂತೆ ಹೇಳಿ, “ನಾವು ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಹಣ ವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪದ್ಧತಿಯೋ, ಪದಕವೋ ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆಗತ್ಯ ಬಿದ್ದು ಸಾಲ ಶೆಗೆಯಲು ಬಂದವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯ ವಾದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬಡ್ಡಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾವು ದುರಾಶೆಗೆ ಹೋದರೆ. ತೊಂದರೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ. ನಾವು ನ್ಯಾಯವಾದ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೃತಜ್ಞತಾಭಾವ ಹುಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದುದು ತನ್ನಂತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೇ ತಾವಿಲ್ಲ” ಎಂದನು.

“ವೀರದಾಸರೇ, ಇದೆಲ್ಲಾ ನೀವು ಅನುಭವ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಾನೂ ನಿಮ್ಮ ಬಾರಿಯನ್ನೇ ಅನು ಸರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮಿಂದ ನಿಜಕ್ಕೂ ಉಪಕಾರ ವಾಯಿತು ಸ್ವಾಮಿ” ಎಂದು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಹೊರಟುಹೋದನು ನಾಗಭೂಷಣ.

ಅಹಂಕಾರಿ/

ವೃದ್ಧನಾದ ಒಬ್ಬ ರಾಜನು ಕೆಲವು ಟೀಕಾತ್ಮಕವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಶುದ್ಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆದನು. ಆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಮತ್ತು ರೂಢಿ ಕವಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅಸಹಿಸದ ಒಳಿತು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಕವಿ ಪಂಡಿತನೆಂದು ಹೆಸರಾದ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ, ಹೆಸರಾದವರಿಗೆ ಸರಿತೋರುವಂತಹ ಕವಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಆದೇಶ ಮಾಡಿದನು ಆ ಭಾಷೆ.

ವಿಷ್ಣುಶರ್ಮನು ಒಬ್ಬ ಯುವಕನನ್ನು ರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು.

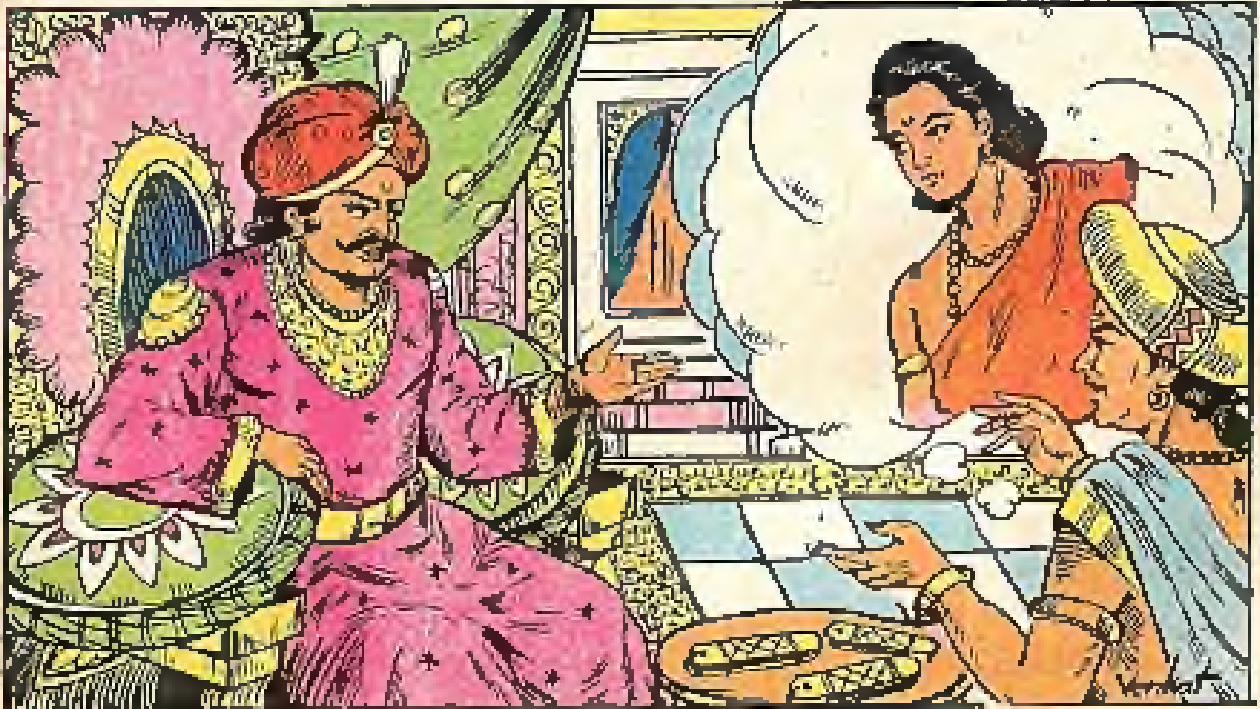
ರಾಜನು ಅವನೊಂದಿಗೆ, "ನೀನೇನೋ ಪುಟ್ಟ ಕವಿಯಾಗಿರುವುದು. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಯವು ಮಹಾಕವಿಯವರಾದವರಾದವು. ಭಗವದ್ಗೀತೆ ನನ್ನಂಥವನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಟೀಕಾತ್ಮಕವಾದವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅರ್ಥವಾದಿರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ನನ್ನ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಕವಿತ್ವ ನೀನಿಗೇನು ಅರ್ಥವಾದಿರು ? ಹೋಗಿ ನಿನ್ನ ಗುರುವನ್ನೇ ಕಳುಹಿಸು" ಎಂದನು ಬೇಸರದಿಂದ.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಷ್ಣುಶರ್ಮನು ಸ್ವತಃ ರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ರಾಜನು ಅವನೊಂದಿಗೆ, ಆ ಯುವಕ ಕವಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಲು, "ಮಹಾರಾಜರೇ, ನೀವು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥವಾದಿರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಓದಿದ ಟೀಕಾತ್ಮಕವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನಾನು ತಾನೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ? ಅವನ್ನು ಬರೆದವನು ಆ ಹುಡುಗನೇ" ಎಂದನು ವಿಷ್ಣುಶರ್ಮ.

ರಾಜನು ಅಪ್ರತಿಭವಾಗಿ, "ಮತ್ತೆ ಆ ಯುವಕನು ಆ ಸಂಗತಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಲೇ ಇಲ್ಲವೇ ? ಅವನು ಅಪ್ಪು ದೊಡ್ಡ ಕವಿಯೇ ?" ಎಂದನು.

ಅದಕ್ಕೆ ವಿಷ್ಣುಶರ್ಮನು, "ನಿಜವಾದ ಕವಿಯೂ ಮಂದಿತನೂ ಆದವನು ತನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಮಹಾರಾಜರೇ" ಎಂದನು.

ಆ ಮಾತು ವೃದ್ಧರಾಜನಲ್ಲಿದ್ದ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಗುಡಿಸಿ ದುಸುಟು ಬಿಟ್ಟಿತು.

ಫೋಟೋ ಶಿಕ್ಷಕೆಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ : : ಬಹುಮಾನ ರೂ. ೫೦
ಗೆದ್ದ ಶಿಕ್ಷಕೆಗಳು ೧೯೮೬ ಜುಲೈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ.

Mrs. S. Radha

K. P. A. Swamy

★ ಮೇಲಿನ ಫೋಟೋಗಳಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಂತ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಸಹಜವಾದಂತಿರುವ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಶಿಕ್ಷಕೆ ಬರೆಯಬೇಕು. ★ ಮೇ ೧೦ ರೊಳಗೆ ಶಿಕ್ಷಕೆಗಳು ನಮಗೆ ತಲುಪಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಬಂದ ಶಿಕ್ಷಕೆಗಳು ಪರಿಶೀಲಿಸಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ★ ಶಿಕ್ಷಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವೆಂದು ನಾವು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಒಂದು ಜತೆಗೆ ರೂ. ೫೦ ಬಹುಮಾನ. ★ ಶಿಕ್ಷಕೆಗಳನ್ನು ಫೋನ್ ಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಜೇರಿ ವಿಷಯ ಬರೆಯಬಾರದು.

ವಿಳಾಸ : ಚಂದಮಾಮ ಫೋಟೋ ಶಿಕ್ಷಕೆಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಮದರಾಸು-೬೦೦ ೦೨೬

ನೂರ್ತಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ :

ಮೊದಲನೇ ಫೋಟೋ : ಕನ್ನಕನವಿದೆಯಂಬ ಹೆಗ್ಗು

ಎರಡನೇ ಫೋಟೋ : ಅನ್ನಕ ಪ್ರಿಯದಿಂದ ಬಂದ ಕುಗ್ಗು

ಕಣ್ಣುಬಂದರು : ಡಿ. ಕೋಲಾ, ಚಂಪವ್ವ, ಕನ್ನಿಗೋಲ, ದಿ.ಕ.

ಬಹುಮಾನ ರೂ. ೫೦/- ಈ ತಿಂಗಳ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 036 (India) and
Published by B. VISWANATHAREDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandama-
ma Buildings, Vadapalani, Madras 600 036 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting
them in any manner will be dealt with according to law.